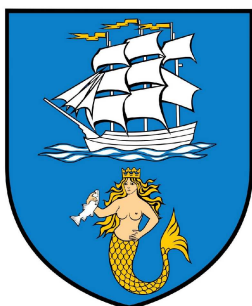

Strategia Rozwoju Miasta Ustka do roku 2020

opracowana przez
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej
Urzędu Miasta Ustka

Ustka 2009

Spis treści

Wstęp.....	3
<i>Metodologia.....</i>	<i>4</i>
I. Dokumenty regionalne i lokalne określające kierunki rozwoju Gminy Miasto Ustka.....	4
1. <i>Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego.....</i>	<i>4</i>
2. <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Miasto Ustka.....</i>	<i>7</i>
II. Historia Miasta.....	9
III. Diagnoza stanu obecnego Gminy Miasto Ustka.....	13
1. <i>Uwarunkowania zewnętrzne.....</i>	<i>13</i>
1.1 <i>Środowiskowe.....</i>	<i>13</i>
1.2 <i>Położenie geograficzne .....</i>	<i>15</i>
1.3 <i>Sąsiednie ośrodki i ich wpływ na rozwój miasta.....</i>	<i>16</i>
1.4 <i>Dostępność komunikacyjna.....</i>	<i>17</i>
2. <i>Uwarunkowania wewnętrzne.....</i>	<i>24</i>
2.1 <i>Ład przestrzenny.....</i>	<i>24</i>
2.2 <i>Infrastruktura techniczna.....</i>	<i>26</i>
2.3 <i>Układ drogowy.....</i>	<i>31</i>
2.4 <i>Środowisko geograficzno-przyrodnicze.....</i>	<i>35</i>
3. <i>Demografia .....</i>	<i>45</i>
4. <i>Rynek pracy.....</i>	<i>51</i>
5. <i>Edukacja.....</i>	<i>58</i>
6. <i>Turystyka .....</i>	<i>59</i>
7. <i>Uzdrowisko.....</i>	<i>70</i>
8. <i>Pomoc Społeczna.....</i>	<i>72</i>
9. <i>Opieka zdrowotna.....</i>	<i>73</i>
10. <i>Kultura .....</i>	<i>73</i>
11. <i>Współpraca zagraniczna.....</i>	<i>75</i>
12. <i>Związki i stowarzyszenia.....</i>	<i>75</i>
13. <i>Analiza SWOT.....</i>	<i>76</i>
IV. Konsultacje społeczne.....	80
V. Strategia rozwoju Gminy Miasto Ustka.....	86
1. <i>Wizja Gminy Miasto Ustka.....</i>	<i>86</i>
2. <i>Określenie kierunków rozwoju miasta.....</i>	<i>87</i>
3. <i>Plan strategiczny.....</i>	<i>93</i>
4. <i>Finansowanie wdrażania strategii.....</i>	<i>100</i>
5. <i>Realizacja i monitoring strategii.....</i>	<i>108</i>

Wstęp

Strategia rozwoju gminy stanowi dziś niezastąpione narzędzie efektywnego zarządzania w długim horyzoncie czasu, a dokumenty stanowiące jej uszczegółowienie, czyli tzw. strategie sektorowe lub też programy rozwoju, definiują konkretne projekty, których realizacja ma przyczynić się do zrównoważonego wzrostu w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego.

Podstawową przesłanką dla stworzenia takiego opracowania jest konieczność przyspieszenia rozwoju miasta. Strategia rozwoju jest swego rodzaju planem - dokumentem kompleksowym określającym podstawowe kierunki rozwoju jednostki, uwzględniającym jej najlepsze walory, szanse w otoczeniu oraz minimalizującym lokalne słabości i zewnętrzne zagrożenia.

Zawiera ona analizę stanu obecnego miasta w sferze społecznej, gospodarczej, infrastruktury technicznej, środowiskowej, turystycznej, uzdrowiskowej. Analiza relacji między tymi sferami pozwala na określenie podstawowych mechanizmów rozwoju gminy, identyfikację stanu obecnego oraz szans i zagrożeń rozwoju. Strategia definiuje założenia rozwoju miasta, cele oraz zadania i projekty wdrożeniowe.

Tworzenie strategii, a co za tym idzie wizji rozwoju miasta jest, ważnym elementem w naszych dążeniach do integracji w ramach Unii Europejskiej. Korzystanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest niemożliwe bez umiejętności planowania perspektywicznego. Temu celowi ma służyć m.in. strategia rozwoju miasta.

Znaczącym faktem jest to, iż poniższa strategia została opracowana we współpracy z mieszkańcami Miasta Ustka, którzy w efekcie przeprowadzonych badań ankietowych zdefiniowali istniejące w Ustce problemy.

Posiadanie strategii rozwoju dostarcza władzom lokalnym podstaw do racjonalnego działania w długim okresie. Ponadto uwiarygodnia władze w oczach partnerów zewnętrznych i wewnętrznych. Posiadanie strategii rozwoju znacznie obniża poziom ryzyka dla potencjalnych inwestorów, co czyni miasto bardziej konkurencyjne.

Strategia rozwoju jest również niezbędna przy ubieganiu się o pomocowe środki finansowe krajowe oraz zagraniczne. Uzyskanie kredytu, bezzwrotnej dotacji z różnych źródeł jest znacznie łatwiejsze, jeśli posiada się dobrze uzasadniony i przemyślany plan działania.

Celem nadrzędnym strategii jest ożywienie gospodarcze miasta, prowadzące do tworzenia nowych miejsc pracy, ale w takich dziedzinach aby nie dopuścić do jednokierunkowego rozwoju. Plan ożywienia gospodarczego miasta nigdy nie zostanie zrealizowany, jeśli samorząd oraz władze miasta nie nadadzą mu rangi dokumentu strategicznego. Sukces planu będzie również polegał na umiejętnej aktywizacji wokół niego lokalnych sił społecznych oraz poszczególnych jednostek.

Przewodniczący Rady Miasta

Burmistrz Miasta

Ustka

Metodologia

Pracę nad strategią rozwoju społeczno – gospodarczego miasta Ustka podzielono na trzy zasadnicze części:

I część historyczna

II część diagnostyczna

III część planistyczna

Diagnozie poddano aktualny stan gminy w zakresie uwarunkowań rozwoju, zasobów, wyposażenia w infrastrukturę techniczną, społeczną, działalność produkcyjno – usługową, rynek pracy, jakość życia mieszkańców i ich aktywizację. Dane zaczerpnięto z rocznika statystycznego oraz bezpośrednio z jednostek zarządzających obszarem którego dotyczyła analiza.

Źródłami danych były dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego oraz dokumenty strategiczne obowiązujące w gminie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, Wieloletni Plan Inwestycyjny, Strategiczny Program Ekorozwoju Ustki, Strategia Rozwoju Turystyki w Ustce a także Strategia Rozwoju Portu w Ustce do 2021, Program Rewitalizacji, Studium Komunikacyjne.

Opracowanie części diagnostycznej ze wstępną analizą problemów poddano weryfikacji wszystkim jednostkom podległym gminie Miasta Ustka oraz odpowiednim wydziałom urzędu miasta.

Część strategiczną opracowano na podstawie wyników ankiety społecznej przeprowadzonej w lutym 2008r. oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Po wstępnym przyjęciu części diagnostycznej i uzupełnieniu jej o nadesłane uwagi, opracowano analizę SWOT oraz projekt wizji gminy, kierunki dalszego rozwoju.

Strategia w takim kształcie poddana została konsultacjom społecznym - umieszczając na stronie internetowej.

Projekt strategii został przedstawiony radnym miasta i zainteresowanym podmiotom w celu zebrania uwag i wniosków. Ostatecznie dokument został przedstawiony na sesji Rady Miasta do akceptacji.

I. Dokumenty regionalne i lokalne określające kierunki rozwoju Gminy Miasto Ustka

1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego została uchwalona przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 3 lipca 2000 roku, aktualizowana została 18 lipca 2005r.

Priorytet I. KONKURENCYJNOŚĆ

Oddziaływanie na silną i trwałą pozycję regionu w skali europejskiej poprzez: rozwój przedsiębiorczości, innowacji i nowych technologii; budowę aktywnego społeczeństwa opartego na wiedzy; poprawę atrakcyjności osiedleńczej, inwestycyjnej i turystycznej.

Cel strategiczny 1

Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 4) tworzenie warunków organizacyjnych, administracyjnych, prawnych i finansowych dla powstawania skupisk współpracujących przedsiębiorstw (grup branżowych i klastrów);
- 5) tworzenie korzystnych warunków dla powstawania i rozwoju przedsiębiorstw generujących wysoką wartość dodaną i zatrudnienie, zwłaszcza usługowych;
- 6) inspirowanie i wspieranie tworzenia struktur, mechanizmów i działań umożliwiających rozwój i upowszechnianie gospodarki elektronicznej oraz społeczeństwa informacyjnego.

Cel strategiczny 2

Wysoki poziom edukacji i nauki

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 2) zwiększenie różnorodności kierunków kształcenia, wspieranie innowacyjnych form kształcenia (np. e-edukacja) oraz kształcenia ustawicznego;

Cel strategiczny 3

Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) wsparcie rentownych branż i przedsiębiorstw o wysokiej zdolności tworzenia miejsc pracy lub charakteryzujących się wysokim zatrudnieniem, a także tworzenie warunków dla rozwoju bieguna innowacji przemysłu, m.in. na bazie tradycyjnych dla województwa branż;
- 3) wspieranie rozwoju oferty specyficznych dla regionu produktów rzemiosła, w szczególności w oparciu o wykorzystanie zasobów naturalnych województwa;
- 6) wykorzystywanie sprzyjających warunków środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarki leśnej, w tym poprawa lesistości;
- 8) wspieranie rozwoju rybołówstwa oraz hodowli i przetwórstwa ryb;
- 9) restrukturyzacja obszarów związanych z rybołówstwem, a także wspieranie powiązań kooperacyjnych i powstawania grup producenckich w sektorze rybołówstwa i przetwórstwa ryb oraz tworzenie warunków dla koncentracji hurtowego handlu rybami w wybudowanych ze środków publicznych giełdach rybnych;
- 10) kreowanie i wspieranie rozwoju regionalnych i tradycyjnych produktów żywnościowych oraz innych marek regionalnych;
- 11) ochrona dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego sprzyjająca jego racjonalnemu wykorzystaniu w rozwoju społeczno-gospodarczym, w tym m.in. wspieranie rozwoju regionalnych przemysłów kultury oraz regionalnych produktów turystycznych;
- 12) budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej, podnoszenie jakości usług turystycznych, poszerzanie partnerstwa i współpracy w turystyce oraz rozwój zintegrowanego systemu promocji i informacji turystycznej.

Cel strategiczny 4

Efektywna sfera publiczna

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) usprawnianie obsługi mieszkańców regionu i przedsiębiorców, w tym m.in. poprzez efektywne

wykorzystywanie technologii informacyjnych (e-administracja);

2) tworzenie przyjaznych, przejrzystych i bezpiecznych warunków inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej i społecznej;

3) poprawa atrakcyjności i spójności oferty terenów inwestycyjnych;

4) tworzenie obszarów inwestowania i przyspieszonego rozwoju, szczególnie w strefach oddziaływania najważniejszych korytarzy transportowych;

5) skuteczna i trwała współpraca administracji publicznej różnych szczebli;

6) tworzenie warunków dla wzrostu efektywności kontaktów gospodarczych, społecznych, kulturalnych i politycznych z instytucjami zewnętrznymi w Polsce i zagranicą, zwłaszcza w Regionie Morza Bałtyckiego;

7) kreowanie spójnego wizerunku województwa pomorskiego na podstawie systemu zintegrowanej komunikacji marketingowej.

Priorytet II. SPÓJNOŚĆ

Oddziaływanie na zmniejszenie zróżnicowań wewnątrz województwa w poziomie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

Cel strategiczny 1

Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej

Opis kierunków działań które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

1) poprawa zakresu i jakości usług rynku pracy w regionie;

2) aktywne formy wspomagania wzrostu zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach dotkniętych wysokim, strukturalnym bezrobociem;

3) wspieranie przedsiębiorczości, promowanie pracy na odległość (telepraca) oraz elastycznych form zatrudnienia;

4) tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i finansowych ram dla rozwoju zatrudnienia w formach pozarynkowych;

5) ułatwienie młodzieży z niezamożnych rodzin zdobywania wysokiej jakości wykształcenia; wspieranie otwartości systemu edukacji; wyrównywanie szans edukacyjnych;

6) upowszechnienie, poprawa jakości i zwiększenie różnorodności kształcenia ustawicznego, w tym inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych dostosowanych do trendów demograficznych i potrzeb rynku pracy;

7) tworzenie warunków dla wydłużania aktywności zawodowej oraz powrotów na rynek pracy absolwentów programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel strategiczny 2

Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

1) budowa partnerstwa regionalnego na rzecz realizacji aktywnej polityki społecznej;

2) wspieranie działań na rzecz reintegracji wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem;

3) ograniczanie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie programów profilaktycznych oraz terapeutycznych;

- 4) kompleksowe wspieranie funkcjonowania rodziny, w tym tworzenie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej z wychowywaniem dzieci oraz rozwijanie innych usług społecznych na rzecz rodziny;
- 5) wspieranie różnorodnych form aktywności, m.in. w odniesieniu do osób w wieku poprodukcyjnym i niepełnosprawnych;
- 6) poprawa jakości i dostępności usług w zakresie ochrony zdrowia;
- 7) rozwój profilaktyki prozdrowotnej;
- 8) wspieranie przedsięwzięć służących promocji zdrowia i proekologicznemu stylowi życia;
- 9) poprawa bezpieczeństwa publicznego;
- 10) wspieranie efektywnego funkcjonowania zintegrowanego regionalnego systemu ratownictwa.

Cel strategiczny 3

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) aktywizacja, wzmacnianie potencjału i stymulowanie powstawania sieciowych struktur organizacji pozarządowych;
- 2) tworzenie warunków dla rozwoju dialogu społecznego między wszystkimi partnerami zaangażowanymi w rozwój społeczno-gospodarczy regionu;
- 3) umacnianie partnerstwa organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego dla skutecznej realizacji zadań publicznych, a także wspieranie wzrostu zaangażowania obywatelskiego w życiu publicznym;
- 4) promocja postaw obywatelskich i działalności prospołecznej;
- 5) wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie dziedzictwa Kaszub, Kociewia, Powiśla i Żuław oraz innych części regionu, pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, a także pielęgnowanie tradycji morskich i historycznych, w tym solidarnościowych;
- 6) wspieranie rozwoju kultury i poprawa dostępności mieszkańców regionu do oferty kulturalnej.

Cel strategiczny 4

Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) rewitalizacja obszarów regresu społeczno-gospodarczego, zdegradowanych obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych, osiedli popegeerowskich, obszarów cennych kulturowo oraz obszarów zdegradowanych przyrodniczo;
- 3) racjonalizacja procesów suburbanizacji w otoczeniu metropolii i subregionalnych ośrodków rozwojowych;
- 4) wspieranie tworzenia optymalnych warunków zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, m.in. dla poprawy mobilności przestrzennej mieszkańców.

Cel strategiczny 5

Wzmacnianie subregionalnych ośrodków rozwojowych

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) wspieranie zmian strukturalnych w subregionalnych ośrodkach rozwoju prowadzących do wzrostu aktywności gospodarczej i zawodowej w obszarach ich oddziaływania;
- 2) tworzenie efektywnej sieci powiązań pomiędzy subregionalnymi ośrodkami rozwoju, a także między nimi a Trójmiastem;
- 3) wspieranie konkurencyjności gospodarczej subregionalnych ośrodków rozwoju w skali krajowej.

Priorytet III. DOSTĘPNOŚĆ

Zapewnienie mobilności ludzi, dostępności usług oraz sprawnego i bezpiecznego przepływu towarów, informacji, wiedzy i energii dzięki efektywnie funkcjonującej infrastrukturze, z poszanowaniem zasobów i walorów środowiska.

Cel strategiczny 1

Efektywny i bezpieczny system transportowy

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 2) poprawa jakości powiązań pomiędzy obszarami peryferyjnymi a obszarem metropolitalnym i miastami powiatowymi oraz poprawa dostępności transportowej do portów morskich i lotnisk;
- 3) rozwój i integracja systemu transportu pasażerskiego, w tym wprowadzenie efektywnych form zarządzania transportem regionalnym i stworzenie zintegrowanego systemu transportu zbiorowego w obszarze metropolitalnym;
- 4) rozwój transportu multimodalnego, w tym wspieranie skoordynowanego rozwoju centrów dystrybucyjno-logistycznych o znaczeniu ponadregionalnym, a także wspieranie żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej oraz modernizacji małych portów;
- 5) poprawa bezpieczeństwa transportu w województwie poprzez stworzenie organizacyjnych i finansowych warunków do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań w tym zakresie;
- 6) zmniejszanie oddziaływania transportu samochodowego na środowisko i ludzi, m.in. poprzez zapewnienie wysokiego udziału alternatywnych (przyjaznych dla środowiska) środków transportu osób i towarów, w tym wspieranie rozwoju regionalnych przewozów kolejowych, ponadlokalnej infrastruktury rowerowej i pieszej.

Cel strategiczny 2

Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) redukcja dysproporcji regionalnych w rozwoju infrastruktury technicznej, zwłaszcza w zakresie systemów oczyszczania ścieków i dystrybucji gazu;
- 2) racjonalizacja wykorzystania i ochrona istniejących zasobów wodnych; poprawa jakości wody pitnej;
- 3) utworzenie zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi opartego na segregacji, recyklingu i innych formach odzysku odpadów;
- 4) minimalizacja oddziaływania składowisk odpadów przemysłowych na zdrowie ludzi i środowisko;
- 5) modernizacja i rozbudowa systemu infrastruktury przeciwpowodziowej, rozwój regionalnego systemu małej retencji wodnej, systemu melioracji oraz systemu odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych, a także ochrona brzegów morskich;

- 6) poprawa stanu infrastruktury energetycznej i usprawnienie systemu zaopatrzenia w energię, zwiększenie dostępności do zróżnicowanych nośników energii oraz efektywności jej wykorzystania;
- 7) poprawa stanu bezpieczeństwa i pełniejsze wykorzystanie potencjału energetycznego regionu, m.in. poprzez wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz tworzenie lokalnych rynków paliw i energii;
- 8) poprawa sprawności funkcjonowania regionalnego rynku usług telekomunikacyjnych oraz rozwój szkieletowej infrastruktury teleinformatycznej i lokalnej sieci dostępowej dla zapewnienia powszechnego, szybkiego i bezpiecznego dostępu do wiedzy, usług i informacji oferowanych poprzez Internet.

Cel strategiczny 3

Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych

Opis kierunków działań w które wpisuje się Strategia Rozwoju Miasta Ustka:

- 1) poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej umożliwiająca wzrost jakości kształcenia, a także obejmująca skoordynowany rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej;
- 2) budowa, modernizacja i poprawa stanu wyposażenia obiektów ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
- 3) modernizacja wyposażenia i wspieranie działalności instytucji kultury, w tym także tworzenie warunków dla ośrodków integracji i aktywizacji społeczności lokalnych;
- 4) wsparcie funkcjonowania i rozwoju zintegrowanych systemów informacyjnych w obszarach: administracji publicznej, edukacji, rynku pracy, kultury, zdrowia, pomocy społecznej.

Cel strategiczny 4

Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego

Opis kierunków działań

- 1) zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia środowiska oraz negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na wody podziemne i powierzchniowe, a także na powietrze atmosferyczne;
- 2) wzmocnienie zwartości i ciągłości przestrzennej systemu obszarów chronionych województwa; poprawa zwartości przestrzennej lasów; ochrona środowiska morskiego;
- 3) ochrona różnorodności biologicznej, w tym realizacja przedsięwzięć związanych z ustanowieniem obszarów sieci NATURA 2000.

1. Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego.

OCHRONA ZASOBÓW I WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Ochrona zasobów środowiska stanowi ustawowy obowiązek i podstawę tworzenia warunków trwałego i zrównoważonego rozwoju. Celami polityki przestrzennej w tym zakresie są:

- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów surowców mineralnych, w tym w szczególności wód leczniczych i termalnych (Ustka posiada złoża wód leczniczych),
- zapewnienie ochrony warunków zdrowotnych w pełnym zakresie zagrożeń na obszarach specjalnych ochrony uzdrowiskowej, wypoczynkowo-rekreacyjnych i ochrony przyrody,

- ograniczanie rozprzestrzeniania hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zabudowy mieszkaniowej, obszarach ochrony uzdrowiskowej, terenach rekreacyjno-wypoczynkowych i przyrodniczych obszarach chronionych,
- modernizacje i przebudowy ciągów komunikacyjnych wraz z ciągami torowisk w celu zmniejszenia wibracji wywoływanych środkami transportu szynowego i ciężkim transportem samochodowym ograniczenie zagrożeń hałasem, wibracjami i promieniowaniem na obszarach ochrony uzdrowiskowej Ustki i Sopotu,
- ochrona obszarów przed zagrożeniami naturalnymi - uwarunkowanymi na obszarze województwa przede wszystkim zjawiskami meteorologiczno-hydrologicznymi. Obejmują one obszary występowania czynnych procesów geomorfologicznych o wysokiej dynamice zjawisk - w szczególności fragmenty brzegu morskiego: rejony Ustki, Łeby, Karwi i Półwyspu Helskiego - narażone na niszczące oddziaływanie sztormowe fal morskich (podejmowanie technicznych działań ochronnych w strefach wybrzeża o genezie akumulacyjnej (odcinki plażowo-wydmowe), polegających na zabudowie biologicznej, technicznej i refulacji na odcinkach zniszczonych i zagrożonych zniszczeniem).

WSPIERANIE RÓŻNORODNOŚCI KULTUROWEJ REGIONU I ZACHOWANIE DZIEDZICTWA NARODOWEGO

W celu lepszej ochrony potencjału kulturowego województwa i odpowiedniego wykorzystania go dla rozwoju rekreacji i turystyki na obszarach o wysokich walorach historyczno-kulturowych wskazuje się miejsca szczególnie istotne z punktu widzenia zachowania dziedzictwa kulturowego,

- Ustka - osada rybacka z dzielnicą uzdrowiskową XIX / XX w.

Działania:

- zachowanie, ochrona i rewaloryzacja układów historycznych małych rybackich miasteczek nadmorskich (Ustka, Łeba),
- zachowanie i ochrona zabytków techniki: mostów drogowych i kolejowych, obiektów hydrotechnicznych, wiatraków i młynów, kolejki wąskotorowej i zakładów przemysłowych, zabudowań i urządzeń technicznych elektrowni wodnych, młynów wodnych, reliktyw hut szkła, architektury portowej i morskiej (statki i inne jednostki pływające). Odstępstwa od tej zasady mogą dotyczyć jedynie obiektów stanowiących elementy podlegające niezbędnej modernizacji systemów komunikacyjnych,
- zachowanie i ochrona domów podcieniowych, zagród holenderskich, domów rybackich i letniskowych, tradycyjnych obiektów wiejskiego budownictwa, architektury kurortowej w Sopocie, Krynicy Morskiej, Łebie, Ustce, dworów i pałaców z zespołami parkowymi i folwarcznymi szczególnie w północno-zachodniej i południowo-wschodniej części województwa, architektury sakralnej -kościółów i kapliczek i krzyży przydrożnych, cmentarzy różnych wyznań.

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE WALORÓW KRAJOBRAZÓW STANOWIĄCYCH O TOŻSAMOŚCI REGIONU

Nadmorski pas południowobałtycki - z Pobrzeżem Słowińskim i mierzejowymi formami Półwyspu Helskiego oraz Mierzei Wiślanej **jest obszarem** przyrodniczym, którego walory krajobrazowe, rozumiane w ujęciu fizjonomiczno-estetycznym oraz postrzegane poprzez zmienność i

niepowtarzalność elementów środowiska naturalnego, zasługują na wyróżnienie w skali **ponadregionalnej**.

Kierunki działań polityki przestrzennej:

- ochrona tradycyjnych form zabudowy i zagospodarowania działki na obszarach o czytelnej tożsamości kulturowej,
- egzekwowanie dla projektów budów, rozbudów i przebudów realizacji ocen skutków dla krajobrazu w ramach raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wyłączenie z zabudowy odpowiednio szerokiego pasa przybrzeżnego w celu utrzymania walorów krajobrazowych brzegów i ograniczenia nacisku prowadzenia prac technicznych w pasie nadmorskim,
- ochrona, adaptacja i rewitalizacja historycznej zabudowy osad rybackich.

OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH PREFERENCJACH ROZWOJOWYCH - KIERUNKI PRZEKSZTAŁCENÍ

- Restrukturyzacja i dostosowanie do standardów europejskich miejscowości turystycznych o wysokim potencjale (Krynica Morska, Stegna, Kąty Rybackie, Hel, Jastarnia, Sopot, Władysławowo, Łeba, **Ustka**),
- pobudzanie zróżnicowania funkcjonalnego zagospodarowania przestrzennego, służącego rekreacji dla przedłużenia sezonu i polepszenia efektywności wykorzystania bazy,
- lokalizacja nowej zabudowy letniskowej nawiązującej charakterem do tradycyjnych form budownictwa oraz na terenach uzbrojonych w pełną infrastrukturę techniczną, kreowanie atrakcyjnych stref przybrzeżnych (tzw. waterfrontów),
- reorientacja przestrzenna miast położonych nad wodami - otwarcie miast w kierunku wody poprzez wyeksponowanie punktów widokowych, budowę promenad, przystani wodnych (Puck, Łeba, Ustka),
- rozwój całorocznego lecznictwa uzdrowiskowego z zaprogramowaną działalnością kulturalną i rozrywkową, rewitalizacja środowiska miejskiego ośrodków uzdrowiskowych (Sopot, Ustka),
- budowa obiektów uzdrowiskowych w miejscowościach o walorach leczniczych, kompleksowa modernizacja bazy pobytowej, unowocześnienie infrastruktury uzdrowisk oraz kreowanie nowoczesnej oferty zdrowotnej - lecznictwa uzdrowiskowego przestrzeganie zapisów statutowych uzdrowisk (Sopot, **Ustka**) zagospodarowanie w miejscowościach uzdrowiskowych odpowiedniej wielkości terenów zieleni urządzonej dla potrzeb kuracjuszy, turystów i mieszkańców,
- rozbudowa zaplecza umożliwiającego masowy rozwój turystyki morskiej, kompleksowe zagospodarowanie dla potrzeb uprawiania żeglarstwa morskiego i sportów morskich (windsurfing, bojery, wędkarstwo, jachting) inwestycje rozwojowe ukierunkowujące przekształcenia programowo-przestrzenne rejonów i miejscowości rekreacyjnych regionu: poszerzenie funkcji turystycznych małych portów, rozwój marin, przybrzeżnej żeglugi pasażerskiej oraz innych form turystyki morskiej.

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA - KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIA

Poprawa dostępności transportowej województwa, zwłaszcza jego obszarów służących konkurencyjności regionu (porty, centra gospodarcze, obszary rekreacyjne):

- dla obsługi powiązań międzynarodowych gospodarczych i turystycznych ważne jest utrzymanie istniejących na obszarze województwa przejść granicznych dla ruchu osobowego i towarowego: przejścia Morskie: **Ustka**, Łeba, Władysławowo, Jastarnia, Hel, Gdynia, Gdańsk, Górkki Zachodnie.
- w zakresie zmian kategorii dróg należy dążyć do włączenia w układ dróg krajowych główne drogi dojazdowe do portów morskich (do Portu Ustka - obecna droga woj. nr 210).
- poprawie lądowo-morskich powiązań transportowych powinien służyć rozwój małych portów morskich w województwie, w szczególności w Ustce.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Miasto Ustka

Podstawowym dokumentem planistycznym miasta Ustka jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy do którego sporządzenia podstawą prawną była Uchwała Nr VI/23/2001 Rady Miejskiej w Ustce z dnia 28 czerwca 2001r.

Opracowanie Studium było ustawowym obowiązkiem gminy. Brak tego dokumentu planistycznego, kreującego strategię polityki przestrzennej gminy powodowałoby szczególnie w przypadku braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, niespójność tej polityki i brak koordynacji w podstawowej działalności samorządu. W polityce przestrzennej określanej w Studium konieczne jest przestrzeganie **zasady zrównoważonego rozwoju**, uwzględnienie uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa. Zakres szczegółowy studium określają art. 6.4 i art. 6.5 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

W opracowaniu są kolejne zmiany studium

1. Studium dla terenów Uroczyska - Uchwała Nr. XI / 84 / 2003r.
2. Studium dla całego terenu miasta - Uchwała Nr. XXXVIII / 317 / 2005r.

Powyższe zmiany wynikają z polityki rozwojowej miasta, która to nie została ujęta w poprzednich opracowaniach. Zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa zakres tego opracowania i dlatego też niezbędna była zmiana Studium dla całego miasta.

Na terenie miasta Ustka obowiązują następujące aktualne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Łacha - Uchwała Nr IV/26/98 z dnia 30.04.1998r.
2. Tuczarnia - Uchwała Nr V/76/98 z dnia 09.06.1998r.
3. Polna Zabudowa Jednorodzinna -IV/16/2000 z dnia 27.04.2000r.
4. Westerplatte - Uchwała Nr II/9/99 z dnia 25.02.1999r.
5. Zubrzyckiego i okolice - Uchwała Nr XII/79/99 z dnia 28.10.1999r.
6. Os. Kwiatowe i okolice - Uchwała Nr VI/32/2001 z dnia 28.06.2001r.
7. Darłowska i okolice - Uchwała Nr XII/78/99 z dnia 28.10.1999r.
8. Promenada - Uchwała Nr VI/30/2001 z dnia 28.06.2001r.
9. Grunwaldzka - Uchwała Nr III/12/2001 z dnia 29.03.2001r.
10. Centrum 1 - Uchwała Nr XXI/182/2004 z dnia 26.05.2004r.
11. Centrum 2 - Uchwała Nr XII/103/2003 z dnia 25.09.2003r.

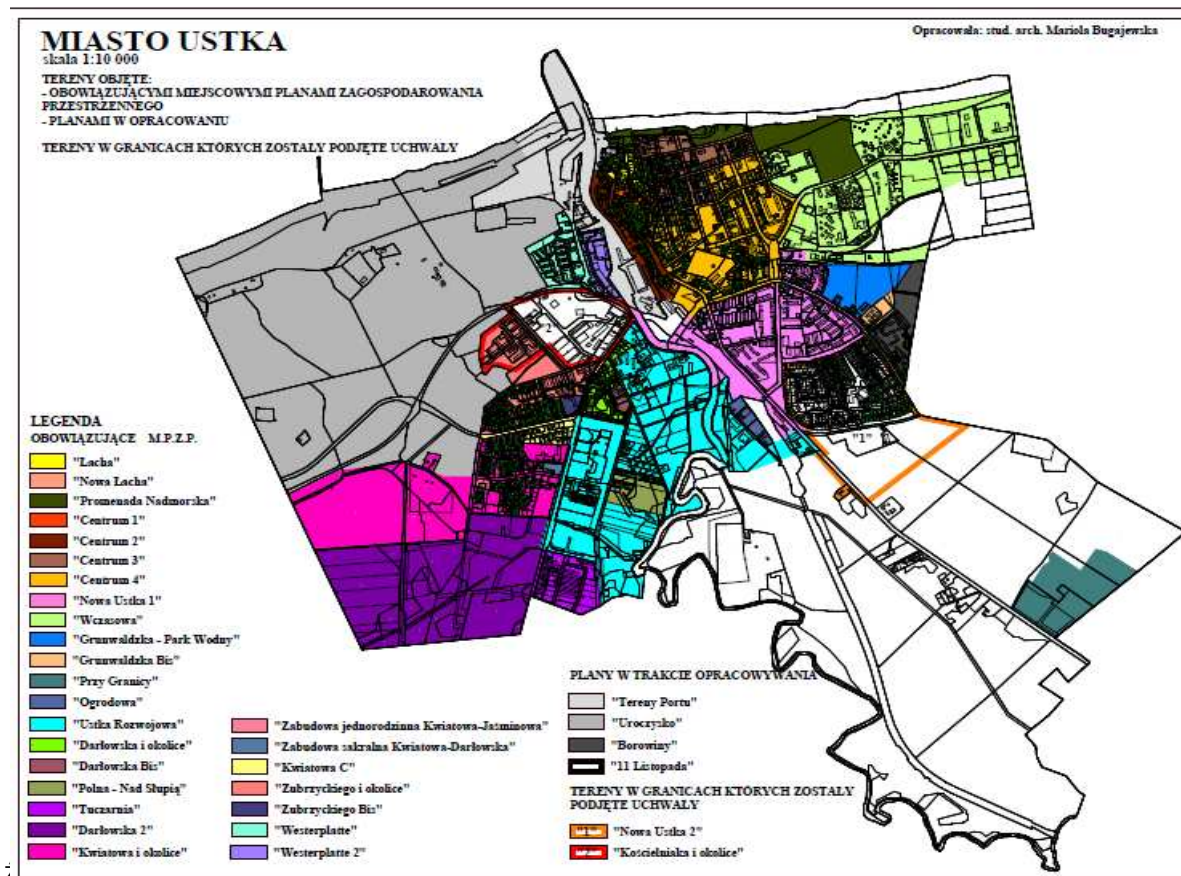
12. Przy Granicy - Uchwała Nr XI/85/2003 z dnia 28.08.2003r.
13. Ogrodowa - Uchwała Nr VI/35/2002 z dnia 27.06.2002r.
14. Zabudowa jednorodzinna Jaśminowa – Kwiatowa - Uchwała Nr XI/68/2001 z dnia 29.11.2001r.
15. Zabudowa sakralna Darłowska-Kwiatowa - Uchwała Nr XI/67/2001 z dnia 29.11.2003r.
16. Ustka Rozwojowa - Uchwała Nr VIII/61/2007 z dnia 31.05.2007r.
17. „Nowa Łacha” - Uchwała Nr XXI/177/2004 z dnia 26.05.2004r.
18. „Westerplatte 2” - Uchwała Nr XXI/178/2004 z dnia 26.05.2004r.
19. „Centrum 3” - Uchwała Nr XXIII/204/2004r z dnia 26.08.2004r.
20. „Wczasowa” - Uchwała XXX/242/2005 z dnia 24.02.2005r.
21. „Darłowska 2” - Uchwała nr XXXI/249/2005 z dnia 31.03.2005r.
22. „Grunwaldzka Bis” - Uchwała Nr XLI/344/2006 z dnia 23.02.2006r.
23. „Centrum 4” - Uchwała Nr XLVIII/394/2006 z dnia 28.09.2006r.
24. „Nowa Ustka 1” - Uchwała Nr IX/75/2007 z dnia 28.06.2007r.
25. „Kwiatowa C ” - Uchwała Nr VII/55/2007 Rady Miasta Ustka z dnia 26.04.2007r.
26. „Zubrzyckiego BIS” - Uchwała Nr XXXIII/271/2009r

MPZP w trakcie opracowania:

1. „Uroczysko” - Uchwała Nr XVIII/154/2004 z dnia 26.02.2004r.
2. „Tereny Portu” - Uchwała Nr XXV/209/2004 z dnia 30.09.2004r.
3. „Nowa Ustka 2” - Uchwała Nr XXXVIII/319/2005 z dnia 1.12.2005r - Uchwała przyjęta przez Radę Miasta, obecnie oczekuje na zmianę Studium.
4. „11 Listopada” - Uchwała Nr XXXIII/268/2009 z dnia 30 kwietnia 2009r.
4. „Kościelniaka i okolice” - Uchwała Nr XXXVIII/318/2005r z dnia 1.12.2005r - Uchwała przyjęta przez Radę Miasta, obecnie oczekuje na zmianę Studium.
5. „Darłowska Bis” - Uchwała Nr. VIII / 62 / 2007 z dnia 31.05.2007r.
6. „Centrum 3 BIS” - Uchwała Nr. XXI / 164 / 2008 z dnia 26.06.2008r.
7. „Borowiny” - Uchwała Nr. XIX / 151 / 2008 z dnia 29.04.2008r.

Na podstawie przepisów Ustawy o Planowaniu Przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., w wypadku braku aktualnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Projekt takiej decyzji przygotowuje osoba wpisana na listę izby samorządu zawodowego urbanistów i architektów.

Rysunek 1. Aktualnie opracowane plany zagospodarowania przestrzennego w Ustce

II. Historia Miasta

W dziejach Ustki, od czasów najdawniejszych po najnowsze, wyraźnie zaznaczają się trzy źródła utrzymania mieszkańców, uwidocznione w herbie Ustki, zaprojektowanym w 1920 roku przez miejscowego artystę Wilhelma Granzowa: rybołówstwo (łosoś w ręku syreny), żegluga handlowa (żaglowiec) i kąpielisko (syrena zanurzona w morzu).

1. Najdawniejsi mieszkańcy: rybacy i żeglarze

Przypadkowe znaleziska archeologiczne wskazują, że ludzie bytowali u ujścia Słupi już w epoce kamiennej. Rzeka obfitująca w łosose przyciągała rybaków. Już w czasach prahistorycznych za wydmami, w suchych, osłoniętych od wiatru miejscach, pobudowali jakieś chaty i na drewnianych łodziach wypływali na morskie połowy. Mogli też polować na fok, których wówczas sporo żyło na pustych plażach.

Można domniemywać, że w starożytności jakaś osada znajdowała się w pobliżu Osiedla Przewłoka. W latach 70. XX wieku odkryto tu cmentarzysko z okresu kultury pomorskiej, a więc sprzed 2,5 tys. lat. Ludność tej kultury łączył tajemniczy związek z Etruskami w Italii który przejawiał się w obrzędzie pogrzebowym, polegającym na wsypywaniu popiołów zmarłych do urn z wyobrażeniem ludzkiej twarzy.

Wiele znalezisk z późniejszych czasów świadczy o kontaktach morskich mieszkańców tych terenów ze Skandynawią. Charakterystyczne są „Skamieniałe Dzwony”: dwa głązy w lesie koło Poddąbia (10 km na wschód od Ustki). To pozostałość po grobowcu z okresu kultury wielbarskiej, łączonej z obecnością na Pomorzu Gotów, skandynawskich wojowników, którzy przepłynęli przez Bałtyk, a potem powędrowali na południe i 400 lat później zniszczyli Rzym.

2. Pomorze, Prusy, Polska

Na karty historii Ustka wpłynęła na początku XIV wieku, gdy Władysław Łokietek podejmował próby zjednoczenia Królestwa Polskiego po rozbiciu dzielnicowym. Ale jej drogi z państwem polskim wtedy na długie lata rozeszły się. 17 lipca 1307 roku pomorscy możnowładcy z wywodzącego się ze Słupska rodu Święców, do których należały ogromne włości m.in. w kasztelanii słupskiej, w tym Ustka, zawarli w Łędownie (3 km od Ustki) układ z margrabiami brandenburskimi. W zamian za zachowanie na urzędach i włościach, poddali Brandenburczykom Pomorze Słupskie i Gdańskie, przyczyniając się do tego, że Królestwo Polskie na długie lata utraciło tę dzielnicę. Ustka wraz z nadrzędnym Słupskiem do 1648 roku pozostawała w odrębnym Księstwie Zachodniopomorskim, a potem w państwie brandenbursko-pruskim, a następnie aż do 1945 w Rzeszy Niemieckiej. Żyli tu słowiańscy Pomorzanie, którzy z czasem, gdy na ziemi tej zaczęli osiedlać się niemieccy koloniści (głównie z Dolnej Saksonii), germanizowali się. Gdziekolwiek jednak, np. nad jeziorami Gardno i Łebsko (14 km od Ustki) zachowali swoją odrębność etniczną aż do pocz. XX wieku. Do Polski Ustka powróciła po II wojnie światowej.

3. Port za parę butów

Wracając do średniowiecza, 2 lutego 1337 roku Ustkę sprzedano niemieckim mieszczanom ze Słupska (stąd wcześniej wspomniana nadrzędność). To w związku z tą transakcją po raz pierwszy Ustka została wymieniona w pisany dokumencie – jako port Stolpesmunde, czyli „Słupioujście”. I tak, aż do 1945, brzmiała jej niemiecka nazwa. Rodzima, słowiańska, odnotowana jako „Vzt” w XII wieku w XIX wieku poświadczona została przez badaczy kaszubszczyzny (Kaszubi, jak wspomniano, jeszcze wówczas żyli w rejonie jezior Gardno i Łebsko) jako Vuska lub Wusko, a więc Ujście.

Słupsk kupił Ustkę po to, aby rozbudować w niej morski port handlowy. Cenę, jaką zapłacił, było zobowiązanie do przekazywania obu rycearzom z rodu Święców i ich potomnym raz w roku na 11 listopada pary butów lub jej równowartości w kwocie 8 groszy słowiańskich.

Handel morski, druga chronologicznie funkcja Ustki, przynosił duże zyski przede wszystkim Słupskowi, ustczanom w mniejszym stopniu. Do dziś świadczą o tym okazałe budowle w Grodzie nad Słupią, wzniesione w średniowieczu i w czasach późniejszych. Żaglowce należące do słupskich kupców, wypływające z Ustki, docierały m.in. do portów szwedzkich, duńskich, holenderskich, francuskich i angielskich oraz do polskiego Gdańska, a statki stamtąd przyływały tutaj. W porcie wyładowywano solone śledzie ze Skandynawii, francuskie wino, sól z Kołobrzegu, załadowywano wędzone łososie, drewno, słupskie piwo i płody rolne oraz wyroby z bursztynu.

Mieszkańcy Ustki stanowili załogi tych statków, a niektórzy byli ich kapitanami. Żyli z żeglugi, portu i rybołówstwa. W osadzie często pojawiali się obcy przybysze. Wejście statku do portu było wyczekiwany wydarzeniem, bo zgodnie ze statutem z 1640r., za pomoc w przycumowaniu żaglowca,

jego kapitan obowiązany był postawić ustczanom beczkę piwa. W tym czasie w osadzie liczącej trochę więcej niż 50 domów mieszkalnych działało aż 6 karczm.

Zależność od Słupska przejawiała się w tym, że ustczanie musieli płacić Słupskowi cła i podatki oraz wykonywać polecenia wójta, mianowanego przez słupskich rajców. Musieli też składać przysięgę na wierność Słupskowi. Kto jej nie złożył – nie mógł zawrzeć związku małżeńskiego. Między ustczanami i Słupskiem dochodziło na tle tej zależności do konfliktów.

4. Pod znakiem żagli i pary

Kolejna ważna data w dziejach Ustki to dzień 22 grudnia 1831 roku. Wówczas Słupsk oddał port kupiony prawie 500 lat wcześniej państwu pruskiemu. Uczynił tak, bo nie był w stanie zapewnić pogłębiania toru wodnego, stale zamulanego przez rzekę oraz przez prąd morski nanoszący piach i spływający wejście do portu.

Władze pruskie były zdolne unieść te koszty. Na początku lat 60. XIX wieku przeznaczyły 250 tys. talarów na nowoczesne, kamienne mola, które zastąpiły drewniane pomosty. Kolejna wielka inwestycja miała miejsce w latach 1899 – 1903. Wtedy oba mola nabrały obecnych kształtów. Głębokość w porcie wzrosła do 5-6 metrów, dzięki czemu mogły tu wpływać także większe jednostki parowe. Ale żaglowce handlowe pojawiały się w Ustce jeszcze pod koniec lat czterdziestych XX wieku.

W tym czasie wywożono stąd głównie płody rolne. Zachowały się do dziś spichlerze po obu stronach portu. Ważnym produktem eksportowym był też spirytus z pomorskich gorzelni, wywożony do Hamburga przez specjalny zbiornikowiec. Budynek, w którym magazynowano tę cenną ciecz, też przetrwał do naszych czasów.

Przywóz obejmował przede wszystkim węgiel z Anglii, śledzie i kamienie ze Skandynawii oraz nawozy sztuczne. Aż do II wojny światowej usteci port był największym między Gdańskiem i Świnoujściem. Ale największy ruch odnotowano w nim już za polskich czasów, w 1948 roku, kiedy to zawinęło doń po węgiel 759 statków szwedzkich, 208 duńskich, 65 fińskich i 3 norweskie.

Warto dodać, że tuż przed wybuchem II wojny światowej hitlerowskie Niemcy zamierzały rozbudować usteci port do rozmiarów Gdyni. Z tego czasu zachował się kikut niedokończzonego mola na plaży zachodniej. Za pieniądze, które naziści utopili w tej inwestycji, ówczesną szkołę w Ustce można by utrzymać przez 10 tys. lat!

Handlowa działalność portu została gwałtownie przerwana w czasach stalinizmu i nigdy już nie odrodziła się w rozmiarach z 1948 roku. W latach 90. XX wieku całkowicie zamarła.

5. Ustka po II wojnie światowej.

Zakończenie największego konfliktu zbrojnego w dziejach Europy spowodowało dla Ustki przełomową zmianę. Na mocy porozumień zwycięskich mocarstw, przypieczętowanych w lipcu 1945 roku w Poczdamie, miejscowość stała się częścią Rzeczypospolitej Polskiej. Niemiecka ludność została wysiedlona, w poniemieckich domach zamieszkali osadnicy z różnych regionów Polski, w tym przesiedleńcy z obszarów wschodnich RP, włączonych do Związku Radzieckiego.

Mimo rewolucyjnych zmian politycznych i demograficznych, funkcje gospodarcze osady pozostawały te same do roku 1950. Ustka była prężnie działającym portem handlowym, poprzez który eksportowano polski węgiel do państw skandynawskich. Później, ze względu na zapadnięcie tzw. żelaznej kurtyny,

kontakty handlowe Polski z państwami zachodnimi zostały ograniczone i odbywały się już głównie poprzez duże porty, takie jak Gdynia, Gdańsk i Szczecin. Funkcja handlowa w usteckim porcie zaczęła zamierać. W latach 60, 70, 80, i 90. ruch statków handlowych wciąż jeszcze się odbywał, lecz nigdy już nie stanowił głównego źródła utrzymania mieszkańców i miał dla Ustki marginalne znaczenie gospodarcze. Przeładowywano tu głównie pasze, nawozy sztuczne i ryby. Około 2000 roku ruch statków handlowych zamarł całkowicie.

Po 1950 roku w ramach planowej gospodarki socjalistycznej rozwijano w Ustce rybołówstwo i przetwórstwo rybne oraz przemysł stoczniowy. Były one najważniejszymi czynnikami miastotwórczymi Ustki aż do końca lat 80. W latach 60, a zwłaszcza w 70 wzrosło zapotrzebowanie działających w Ustce zakładów na wykwalifikowanych pracowników, co powodowało intensywny wzrost liczby ludności. Powstały nowe osiedla: XX-lecia PRL, przy ul. Wczasowej i ul. Walki Młodych, a w latach 70-tych także bloki przy ul. Dąbrowszczaków i Grunwaldzkiej. Z 5-tysięcznego miasteczka w 1945 roku Ustka pod koniec lat 80. minionego wieku stała się miastem 18-tysięcznym. Ważną rolę odgrywało też wojsko. Przez cały okres PRL, aż do dziś, Ustka jest siedzibą garnizonu obejmującego m.in. Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej oraz ośrodek poligonowy wojsk lotniczych.

Najintensywniejszy okres rozwoju Ustki przypadł na lata 70. i związany był z rozbudową stoczni, która z niewielkiego przedwojennego zakładu skutniczego wyewoluowała na duży zakład przemysłowy, zatrudniający około 1,5 tys. pracowników. Stocznia specjalizowała się w produkcji szalup ratunkowych z tworzyw sztucznych oraz stalowych jednostek rybackich, eksportowanych m.in. do ZSRR, Wietnamu, Meksyku, Francji i krajów tzw. trzeciego świata. Opracowany w latach 70. plan perspektywiczny przewidywał powstanie dwumiasta, obejmującego Słupsk i Ustkę. Według tego opracowania, u progu lat 2000. Ustka miała liczyć 50 tys. mieszkańców, a wielka stocznia ustecka – zatrudniać w tym czasie 11 tys. pracowników.

Bankructwo oderwanej od rzeczywistości, socjalistycznej gospodarki nie pozwoliło jednak na realizację tych planów. Po tak zwanej transformacji ustrojowej na początku lat 90. okazało się, że ani stocznia, ani druga wielka ustecka firma, Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich Korab nie są w stanie zapewnić miastu dalszego rozwoju. Firmy te najpierw znacząco zredukowały zatrudnienie, potem upadły. Zostały następnie sprywatyzowane, ale to nie zapobiegło ich marginalizacji. Kryzys objął także rybołówstwo. Wiązał się z wprowadzeniem limitów połowowych, które doprowadziły do drastycznej redukcji floty rybackiej, bazującej w usteckim porcie. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców stała się działalność gospodarcza związana z obsługą ruchu turystycznego oraz działalność sanatoryjna. Od połowy lat 80. Ustka posiada status miejscowości uzdrowiskowej.

6. Letnisko i uzdrowisko

To najmłodsza chronologicznie funkcja gospodarcza w Ustce, która po 1989 wyrasta na najważniejszą. Pierwsze informacje o wczasowiczach (38 rodzin), przybyłych tu w lecie na wypoczynek, pochodzą z 1832 roku. Docierali do tutejszych rybackich chat, w których mieli wynajęte izby, podwodami, czyli wynajętymi furmankami, a potem dylizansami. Podróż ze Słupska trwała godzinę i 45 min. Dla nich potem zbudowano łaźienki, czyli zakład przyrodolecznicy, kabiny kąpieliskowe oraz założono spacerową promenadę nad brzegiem morza (1875 r). Po tym, gdy w 1878 roku doprowadzono do

Ustki linię kolejową, liczba letników rokrocznie odwiedzających osadę wzrosła do kilku tysięcy. Powstała wówczas na wschód od ul. Kosynierów dzielnica willowo-pensjonatowa, której najbardziej reprezentacyjnymi ulicami były ul. Żeromskiego i Chopina. Aż do 1945 roku najwięcej gości przyjeżdżało z aglomeracji berlińskiej, następnie z Saksonii i ze Śląska, ale bywali tu też już wtedy bogaci Polacy, mimo że aż do 1945 roku Ustka należała do Rzeszy Niemieckiej. Wczasowo – sanatoryjny charakter miejscowości od 1922 roku podkreślała urzędowa nazwa Ostseebad Stolpmunde, czyli Bałtyckie Uzdrowisko Ustka. Już wówczas zalecano kuracjom spacerować wzdłuż plaży. Warto dodać, że jednym z pierwszych ich miłośników był książę Otto von Bismarck, który wypoczywał tu dwukrotnie (1856 r. i 1858 r.) i lubił wypady do Orzechowa.

Od 1 stycznia 1988 roku Ustka posiada status miasta uzdrowiskowego, nadany uchwałą Rady Ministrów.

III. Diagnoza stanu obecnego Gminy Miasto Ustka

1. Uwarunkowania zewnętrzne

1.1 Środowiskowe

Ustka położona jest w cennym przyrodniczo obszarze, z charakterystycznymi dla wybrzeża krajobrazami i formami przyrody, stanowiącymi część Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska- brzeg morski, plaże, wydmy, klify, jeziora przybrzeżne, nadmorskie bory bażynowe, ostoje ptaków, wielkopowierzchniowe torfowiska wysokie itp.

Ustka położona jest również w ważnym z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego obszarze tzw. "Zielonym Pierścieniu Bałtyku" o cennych elementach w skali Europy (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym), wskazanym do szczególnej ochrony.

Obszar Wybrzeża w Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju to strefa najwyższych szans rozwojowych, przyspieszonego rozwoju stymulowanego przez procesy integracyjne Polski z UE i koncentracji kapitału konkurencyjnego w skali europejskiej.

Dolina Słupi w granicach których położona jest Ustka, stanowi krajowy korytarz ekologiczny, łączący Wybrzeże Bałtyku z Pojezierzem Kaszubskim.

Przez teren Ustki przebiegają planowane strefy obszaru Natura 2000. Celem utworzenia sieci ekologicznej jest przede wszystkim utrzymanie bioróżnorodności poprzez ochronę cennych siedlisk i gatunków flory i fauny. Wyróżniają się następujące obszary ochrony w ramach Natura 2000 wprowadzone ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Przybrzeżne wody Bałtyku, obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

Obszar o powierzchni 211 741,2 ha. obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki

szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje lodówki, nurnika i uhli. Obszar ten znajduje się poza granicami miasta ale w obszarze oddziaływania.

W granicach miasta znajduje się fragment planowanego wg organizacji pozarządowych (tzw. Shadow List – 2004) specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Słupi”, proponowany do ochrony głównie ze względu na żyjące tu gatunki ryb.

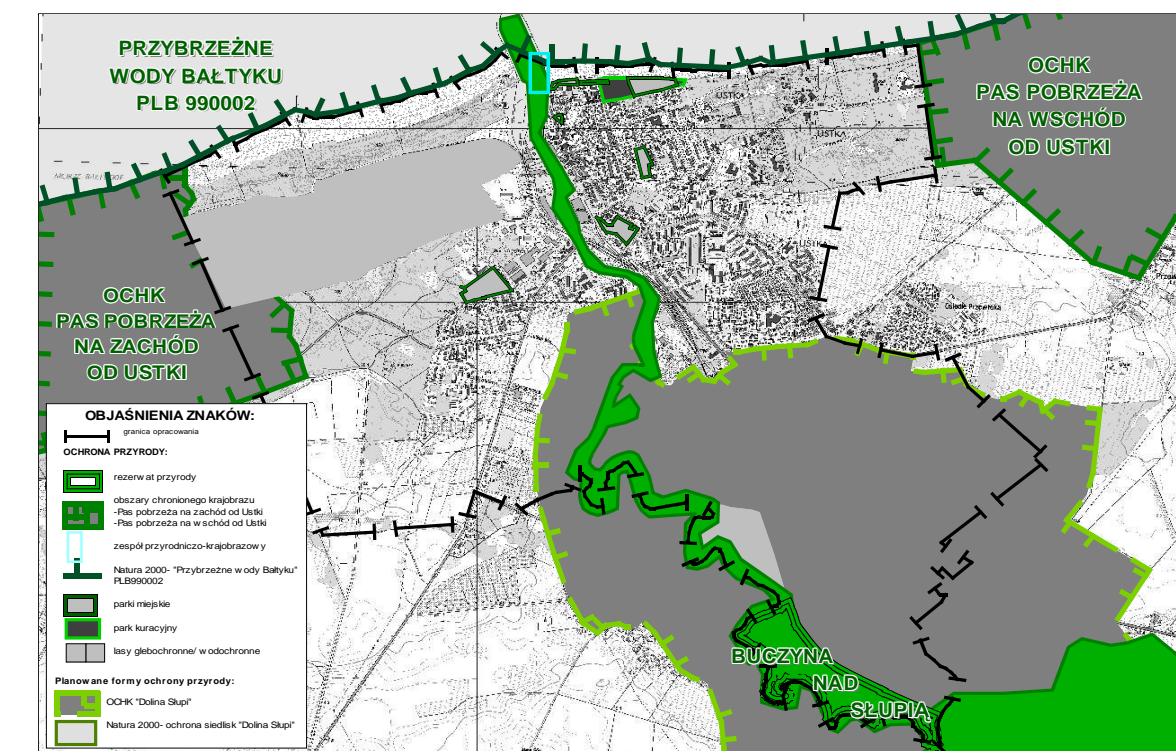
Na ten obszar Natura 2000 wpływać mogą niektóre rodzaje działalności człowieka, takie jak np. pewne formy rybołówstwa (sieci zastawne i sznury hakowe), zrzuty ścieków do morza w tym poprzez zanieczyszczone rzeki, skażenie morza wyciekami paliwa i wodami zęzowymi, ewentualne lokalizacje farm elektrowni wiatrowych. Działania w porcie lub na akwenie morskim przybrzeżnym mogą mieć wpływ na chronione walory obszaru Natura 2000 (zwłaszcza duże prace hydrotechniczne).

Oba występujące w Ustce obszary Natura 2000 nie posiadają opracowanych planów ochrony.

Warto wspomnieć, że w pasie nadmorskim w Ustce (zwłaszcza po stronie zachodniej portu) występują siedliska wymienione w Rozp. Min. Środowiska z dnia 16.05.2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz.U. z 2005r. Nr 94, poz. 6211) np. inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, nadmorskie wydmy białe, nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, wilgotne zagłębienia międzywydmowe.

Obszary ochrony przyrody w Ustce, w tym obszary Natura 2000 ilustruje rysunek.

Rysunek 2. Obszary ochrony przyrody w Ustce

Źródło: Wydział GP UM w Ustce

Zagrożenia środowiska naturalnego uzdrowiska Ustka wiążą się głównie z mieszkalnictwem, komunikacją, przetwórstwem i drobną produkcją. Na terenie Ustki występują małe zakłady przetwórczo-usługowe, lokalne kotłownie, które mogą powodować emisję zanieczyszczeń gazowych. Poza wymienionymi już zagrożeniami środowiska naturalnego, pewne zagrożenie mogą stanowić zjawiska towarzyszące rozwojowi przestrzennemu i urbanizacji miasta tj. Budowa stacji bazowych i przekaźników telefonii komórkowej. W celu ochrony środowiska, konieczna jest również rozpoczęcie na szeroką skalę promocji odnawialnych źródeł energii.

1.2 Położenie geograficzne

Ustka położona jest w województwie pomorskim w powiecie słupskim. Województwo pomorskie leży nad Morzem Bałtyckim i graniczy z województwami: warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim oraz Rosją (Mierzeja Wiślana). Na terenie województwa znajdują się 42 miasta. Największymi miastami w województwie są: Gdańsk - stolica regionu, Gdynia, Słupsk. Województwo w swojej strukturze terytorialnej posiada:

- 20 **powiatów** w tym,
  - o 4 grodzkie
  - o 16 ziemskich
- 123 **gminy**, w tym:
  - o 25 miejskich
  - o 17 miejsko-wiejskich;
  - o 81 wiejskich.

Administracyjnie Ustka jest siedzibą Gminy Miasto Ustka. Na tle największych pod względem liczby ludności miast, Ustka zajmuje 17 miejsce w województwie.

Największe miejscowości w regionie pod względem liczby mieszkańców obrazuje tabela nr 1:

Tabela 1. Liczba mieszkańców miejscowości w woj. pomorskim

MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA MIESZKAŃCÓW
1.Gdańsk	455 581
2.Gdynia	249 257
3.Słupsk	97 331
4.Tczew	60 119
5.Starogard Gdański	48 313
6.Wejherowo	46 579
8. Chojnice	39 960
12.Lębork	34 681
16.Bytów	16 747
17.Ustka	16 055

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Ustka położona jest u ujścia Słupi do Bałtyku, w odległości 17 kilometrów od Słupska. Jest siedzibą miasta, uzdrowiskiem, miejscowością turystyczną i portem rybackim.

Tabela 2. Podział osadniczy Ustki

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, SIĘĆ OSADNICZA	
Powierzchnia	
ogółem w ha	1.019
ogółem w km ²	10

Źródło: Dane GUS Warszawa, 2006

Ustka stanowi ponadlokalny ośrodek rozwoju z funkcjami o znaczeniu krajowym. W mieście dominuje funkcja turystyczna i uzdrowiskowa oraz funkcje związane z gospodarką morską. W mieście funkcjonuje port morski oraz osobowo-towarowe przejście graniczne. W sezonie letnim działa promowa połączenie z duńską wyspą Bornholm, co stwarza dodatkowe możliwości rozwoju turystyki międzynarodowej.

Położenie Ustki w pasie strefy wybrzeża decyduje o predyspozycjach do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki i rekreacji oraz lecznictwa uzdrowiskowego (opartego o klimat, złoża borowiny i solanki). Ustka leży w strefie wymagającej najbardziej aktywnej ochrony brzegu morskiego (klif podlegający abrazji).

1.3 Sąsiednie ośrodki i ich wpływ na rozwój miasta

Ustka ma historyczne, trwające od ponad sześciuset lat powiązania funkcjonalne z Słupskiem. Głównym czynnikiem kształtującym ten układ w przeszłości było uzupełnianie się funkcji obu ośrodków; Ustki- miasta portowego położonego nad rzeką Słupią, dostępną dla ówczesnych jednostek pływających, oraz Słupska – ośrodka przemysłowo-handlowego położonego 17 kilometrów w górę rzeki, będącego ośrodkiem politycznym, siedzibą władz i administracji.

Ustka początkowo była miejscowością letniskową głównie dla szlachty i okolicznych mieszczan. Jednak dogodne połączenie Ustki z innymi miejscowościami (m.in. Słupskiem) oraz korzystny klimat przyczyniły się do rozwoju miasta.

Wzajemne relacje i powiązania dotyczą nie tylko wykorzystania miasta przez słupszczan pod kątem turystyczno-wypoczynkowym, ale także powiązań społeczno-gospodarczych, tworzenia miejsc pracy, obsługi ludności itd. Istotne mogą być dla rozwoju obu miast wspólne przedsięwzięcia dotyczące np. transportu zbiorowego, rozwoju infrastruktury technicznej czy też powiązań komunikacyjnych np. rowerowych, a także działania ochronne związane ze środowiskiem przyrodniczym. W 2003 roku samorządy Ustki i Słupska podpisały porozumienie w ramach współpracy dwumiasta Słupsk-Ustka. Szansą rozwojową jest bliskość Słupska - z jego miejscami pracy, Specjalną Strefą Ekonomiczną, uczelniami wyższymi i usługami wyższego rzędu.

Na terenie gminy wiejskiej Ustka – wieś Lędowo leżą tereny wojskowe. Orientacyjny zasięg oddziaływania terenów wojskowych obejmuje zachodni skraj miasta (obszar leśny). Oddziaływanie terenów

wojskowych na miasto jest bardzo duże. Jednostki wojskowe znajdujące się na tym terenie stanowią największy „ośrodek” gwarantujący pracę mieszkańcom. Również poligon wojskowy swoim zasięgiem obejmuje tereny wód przybrzeżnych, co ogranicza rozwój żeglugi przybrzeżnej. Natomiast wieś Przewłoka, z bazą hotelową i wypoczynkową, stanowi zaplecze dla Uzdrowiska.

1.4 Dostępność komunikacyjna

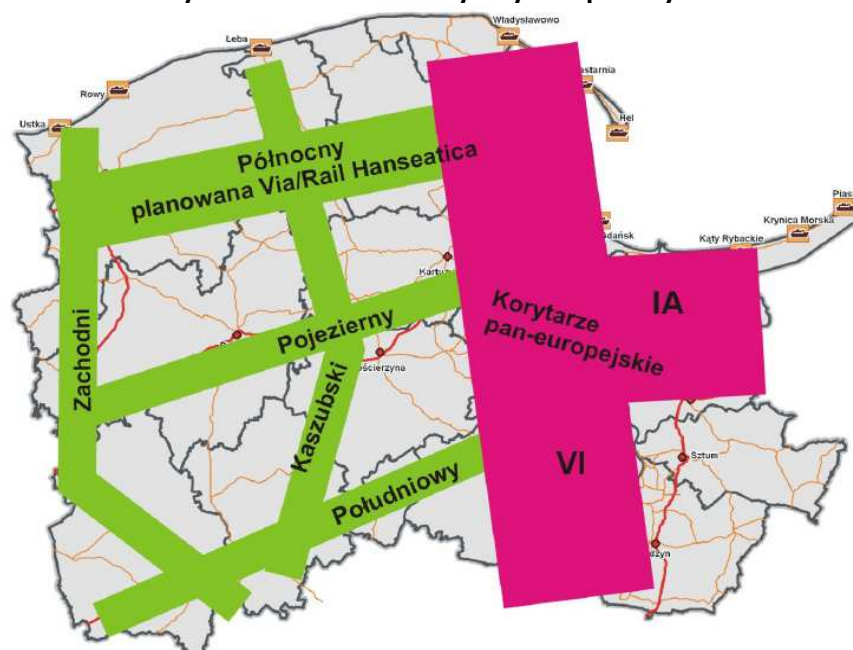
Ponadlokalne uwarunkowania transportowe

Zgodnie z Regionalną Strategią rozwoju transportu w województwie pomorskim na lata 2007-2020, rozwój systemu transportowego koncentrować się będzie na pasmowych obszarach funkcjonalnych i korytarzach, między innymi na transeuropejskim północnym korytarzu transportowym VI i IA oraz północnym szlaku Via Hanseatica (pokrywającym się częściowo z ww. korytarzami) oraz korytarzami: zachodnim, pojeziernym, kaszubskim i południowym.

Ustka znajduje się w zasięgu zachodniego korytarza transportowego (rys.2). Strategia regionalna zakłada modernizację dojazdowych dróg wojewódzkich do głównych i regionalnych ośrodków aktywności gospodarczej i administracyjnej (takim ośrodkiem jest Słupsk z 100 tys. mieszkańców) modernizację powiązań ośrodków regionalnych z aglomeracją (m.in. droga krajowa nr.6) i rewitalizację regionalnych linii kolejowych. Są to zadania, których realizacja ma nastąpić w ramach wdrażania regionalnej strategii rozwoju transportu woj. Pomorskiego.

Przewiduje się też zwiększenie dostępności transportowej obszarów turystycznych województwa (jednym z ważniejszych jest pasmo Słupsk-Ustka-Leba), a w tym modernizację i rozwój podsystemu transportowego infrastruktury turystycznej obejmującego: krajowe i wojewódzkie połączenia drogowe, regionalne połączenia kolejowe, połączenia żeglugi przybrzeżnej śródlądowej.

Rysunek 3. Ustka na tle korytarzy transportowych

Źródło: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego UMWP na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Strategia Rozwoju Transportu Woj. Pomorskiego kładzie nacisk również na rozwój małych portów morskich, w tym Ustki poprzez uaktywnienie przybrzeżnej i bałtyckiej turystyki żeglarskiej, dostosowanie dróg wodnych śródlądowych do obsługi ruchu turystycznego, budowy portów jachtowych (marin). W zakresie transportu kolejowego Strategia zakłada zahamowanie degradacji i stopniową poprawę stanu infrastruktury kolejowej oraz usprawnienie regionalnych oraz metropolitalnych połączeń kolejowych, w stopniu pozwalającym na przywrócenie i zwiększenie kolejowych przewozów pasażerskich.

Biorąc pod uwagę pesymistyczną prognozę natężenia ruchu drogowego do 2020r. (Średni wzrost do 300% na drodze 210), zadaniem strategicznym jest powiększenie przepustowości dróg poprzez ich modernizację, budowę towarzyszącej infrastruktury i przedsięwzięcia inwestycyjne oraz organizacyjne poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Ważniejsze zadania w Strategii transportowej województwa mające znaczenie dla poprawy dostępności miasta Ustka:

- przebudowa drogi krajowej nr 6 na drogę szybkiego ruchu oraz budowa obwodnic miast, przez które przechodzi droga nr 6. W pierwszej kolejności budowa obwodnic Słupska, Lęborka i Bożegopola.

- wzmocnienie struktury przestrzennej i funkcjonalno-technicznej sieci drogowej województwa poprzez utworzenie „korytarza kaszubskiego”. Wymaga to zmiany kategorii dróg z wojewódzkich na krajowe w tym drogi 210 na odcinku Słupsk-Ustka. W konsekwencji niezbędne jest podniesienie klas technicznych tych dróg,

- w celu uzyskania dużej przepustowości dróg prowadzących do nadmorskich ośrodków turystycznych, do priorytetowych zadań należy uzyskanie i utrzymanie wysokiego poziomu stanu technicznego dróg prowadzących do portu, w tym krajowa nr 21 w relacji Słupsk-Ustka,

- odzyskanie dla celów miejskich terenów zajętych przez nadmiernie rozbudowane układy torowe do obsługi portów i zakładów przemysłowych,

- rozwój portów poprzez zwiększanie ich dostępności od strony morza i lądu, przygotowanie nowych obszarów rozwojowych, rewitalizację portowych obszarów przemysłowych z przeznaczeniem na usługi okołoturystyczne,

- wspieranie rozwoju turystyki morskiej i żeglarskiej,

- rozwój systemu komunikacji zbiorowej, w tym powiązań z podsystemem rowerowym.

Komunikacja drogowa w Mieście Ustka

Miasto powiązane jest z zewnętrzną siecią transportową poprzez układ drogowy, kolejowy oraz szlaki morskie; pośrednio wykorzystywany jest układ transportowy Słupska.

W Ustce funkcjonuje rozbudowana sieć dróg. Składają się na nią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i drogi zakładowe. Do sieci dróg należą również drogi rowerowe i piesze. Bardzo zróżnicowany jest ich stan techniczny i sposób użytkowania.

Ciągi komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym:

- droga krajowa DK 6 Szczecin-Słupsk-Gdańsk

- droga krajowa DK 21 Miastko-Suchorze-Słupsk-Ustka
- droga wojewódzka DW 203 Koszalin-Darłowo-Ustka
- powiatowa DP 39127 Gąbino-Objazda-Ustka - stanowiące fragment samochodowej nadmorskiej trasy turystycznej,
- droga powiatowa DP 39109 Duninowo-Modlinek-Ustka,
- droga powiatowa DP 39124 Świetopełcz-Charnowo-Wodnica - biegnąca przy płd-zach. fragmencie granicy miasta.

Długość tras rowerowych wokół Ustki wynosi ok. 115 km. Najlepiej znanym i turystycznie zagospodarowanym jest szlak zwiniętych torów (ok. 21 km). Wyjazd z Ustki ul. Grunwaldzką w stronę Rowów, dalej ulicą Armii Krajowej, od której szlak jest oznakowany. Prowadzi on głównie nasypami poniemieckich, zdemontowanych w 1945 roku linii kolejowych, stanowiący obecnie odcinek przyszłej Hanzeatyckiej Trasy Rowerowej. Projektowana „Hanzeatycka” R-10 nadmorska trasa rowerowa będzie przebiegała wzdłuż Bałtyku na obszarze województwa przez miejscowości: Ustka, Łeba, Władysławowo, Puck, Gdynia, Gdańsk w kierunku Elbląga. Czarne wesele w Klukach (ok. 90 km w obie strony) to najdłuższa trasa rowerowa z Ustki, wiodąca zwiniętymi torami do Smołdzina, a stamtąd przez bocianie łąki do wsi Łokciowe i kilka kilometrów asfaltem do Kluk. Szlak elektrowni wodnych (ok. 20 km dojazd z Ustki do Słupska, następnie ok. 70 km trasy w jedną stronę). Aktualnie powstaje koncepcja budowy ścieżki rowerowej Słupsk-Ustka.

Układ uliczny miasta powiązany jest układem zewnętrznym poprzez: drogę krajową nr 21 (dawniej nr 210¹ Ustka – Słupsk), stanowiącą podstawowe powiązanie do drogi krajowej nr 6, drogę wojewódzką nr 203 (Koszalin – Darłowo – Ustka), drogę powiatową nr 39127 Ustka – Przewłoka.

Komunikacja autobusowa zamiejska stanowi podstawowy środek transportu publicznego w powiązaniach zewnętrznych. Miasto obsługiwane jest przez czterech przewoźników: PKS – obsługa powiązań do Słupska, Koszalina, Darłowa, Rowów, Rusinowa w sezonie letnim również do Zakopanego, Warszawy, Jeleniej Góry, Hrubieszowa, Kłodzka, Łodzi i Cieszyna; MZK Słupsk i „Dana” - do Słupska, „NORD EXPRESS” – do Słupska.

Mocne strony układu transportowego Ustki to dość dobrze rozwinięta infrastruktura transportu zbiorowego, kolejowego i drogowego, rezerwy przepustowości sieci ulicznej poza sezonem letnim, powiązania z trasami rowerowymi znaczenia ponadregionalnego. Uwarunkowania hamujące rozwój to przede wszystkim: słabe powiązania uliczne pomiędzy zachodnią i wschodnią stroną miasta, brak powiązania w granicach portu między obiema stronami kanału, niedostateczne powiązania piesze poprzez rzekę, brak transportu zbiorowego w dojazdach do rejonów plaż, słaba dostępność portu, brak dróg rowerowych, niewystarczająca liczba miejsc parkingowych.

Możliwości dalszego rozwoju układu transportowego zależą między innymi od decyzji strategicznych i rozwiązań przestrzennych związanych ze skalą i rozmieszczeniem terenów mieszkaniowych w mieście i w pobliskiej miejscowości Przewłoka, skali rozwoju części zachodniej miasta, w tym portu, polityki transportowej przyjętej dla śródmieścia, zwłaszcza w zakresie

---

¹ Od listopada 2000 roku obowiązuje nowa numeracja dróg krajowych i wojewódzkich.

parkowania i dostępności dla ruchu samochodowego, a także od wielkości dostępnych środków finansowych, umożliwiających podjęcie prac modernizacyjnych i innych nowych inwestycji.

Komunikacja kolejowa

Stacja Ustka jest stacją końcową jednotorowej zelektryfikowanej linii kolejowej ze Słupska. Linia ta stanowi odgałęzienie linii Gdańsk- Szczecin. Jest to linia drugorzędna nr 405 Piła-Ustka. Odcinek o długości 17,5 km do Słupska wiąże Ustkę z linią magistralną nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński. Poza sezonem nie ma rozkładowych bezpośrednich pociągów dalekobieżnych do Ustki, wymagana jest przeładka w Słupsku.

Linia kolejowa została doprowadzona do wschodniej i zachodniej części portu w Ustce. Dawniej, dzięki niej, obsługiwane były nabrzeża: Kołobrzeskie, Słupskie i Lęborskie, a później tylko tereny Stoczni Ustka po wschodniej stronie portu. Po stronie zachodniej układ torów istnieje nadal, jednak jest wykorzystywany w znikomym stopniu. W latach 80 i 90 ubiegłego wieku plany zagospodarowania przestrzennego zakładały nie tylko wykorzystanie linii kolejowej, lecz także jej rozbudowę. Zakładano, że linia ta będzie obsługiwała port oraz tereny przemysłowe i składowe w zachodniej części miasta. Planowanej nowej linii nie zrealizowano. Nie znalazła się także w Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego miasta z 2001r. Obecnie linia kolejowa praktycznie nie jest wykorzystywana. Odbywa się jedynie ruch pasażerski. Pomimo znacznego potencjału przewozowego, kolejne redukcje rozkładów jazdy na trasie Słupsk-Ustka i powracające sygnały o problemach ekonomicznych wskazują na chęć wycofania się obecnego operatora z obsługi połączenia. Oprócz niskich kosztów, wynikających z ograniczenia do minimum obsługi, linia charakteryzuje się dobrymi jak na szlak lokalny parametrami technicznymi. Prócz roli w przewozach lokalnych, może ona stanowić istotny element sieci ogólnopolskiej. Jest to bowiem element sieci połączeń łączących bezpośrednio pas wybrzeża z równoległą magistralą i odgałęziającymi się od niej liniami do innych regionów. Mimo powyższych atutów odcinek ten wykorzystywany jest w stopniu marginalnym.

Brak stałej pracy w miejscu zamieszkania zmusza wielu mieszkańców Ustki do podejmowania codziennych podróży do większych ośrodków miejskich, gdzie łatwiej o uzyskanie stałego bądź czasowego zatrudnienia. Umożliwia to m.in kolej, która obecnie stanowi najtańszy i najpewniejszy środek transportu. Wyeliminowanie jej z regionalnego systemu transportowego pogłębi marginalizację tych obszarów, skazując wielu kolejnych mieszkańców regionu na egzystencję bez środków finansowych i jakichkolwiek perspektyw polepszenia sytuacji materialnej.

W ostatnich latach pojawił się pomysł wykorzystania linii kolejowej, w ramach współpracy dwumiasta Słupsk-Ustka jako turystycznej linii kolejowej obsługiwanej przez szynobus na odcinku Słupsk - dworzec główny - Ustka plaża zachodnia. Pozwoliłoby to na udostępnienie terenów portowych oraz terenów rekreacyjnych i turystycznych w zachodniej części miasta bez konieczności kosztownej rozbudowy układu drogowego. Wykorzystanie linii kolejowej do przewozu turystów praktycznie umożliwiłoby niemal bezpośredni dostęp do atrakcyjnej plaży zachodniej. Rozwiązanie takie pozwoliłoby także na zmniejszenie potrzeb parkingowych w tej części miasta. Koncepcja ta wymaga odpowiednich analiz i studiów,

tak by uzasadniło się ono ekonomicznie. Jest to zależnie od rozwoju funkcji terenów portowych oraz ich najbliższego otoczenia, a także od odpowiedniego rozwiązania powiązań obu brzegów Słupi (np. kładką nad kanałem portowym).

Komunikacja wodna śródlądowa

Transport wodny śródlądowy ma dla powiązań portu z otoczeniem niewielkie znaczenie. Rzeka Słupia nie jest rzeką żeglowną o znaczeniu transportowym. Praktycznie w ogóle nie jest wykorzystywana jako szlak komunikacyjny, jedynie dla turystyki kajakowej.

Transport morski

Ustka jest stosunkowo korzystnie powiązana komunikacyjnie z otoczeniem, niemniej jednak część tych powiązań – linia kolejowa – jest niedostatecznie wykorzystana. Ustka położona jest na północnym krańcu układu drogowego i kolejowego a tzw. „wąskie gardła” komunikacyjne występują w granicach samego miasta, skutkując barierami w dostępie do portu oraz w komunikacji pomiędzy zachodnią oraz wschodnią częścią miasta, w tym również poprzez kanał portowy. Port zlokalizowany u ujścia rzeki Słupi stanowi kluczowy element infrastruktury przeładunkowej (rybołówstwo) oraz przewozów pasażerskich zwłaszcza w okresie letnim.

Port w Ustce zaliczany jest do portów podstawowych „sieci portów jachtowych polskiego wybrzeża”. Ustka wzięła udział w realizacji opracowania – projektu SUPORTNET – Sustainable Spatial Development with a Network of Ports for Boat Tourism in the Baltic Sea Region (Zrównoważony rozwój przestrzenny z uwzględnieniem sieci portów dla turystyki wodnej w rejonie Morza Bałtyckiego), wraz z takimi gminami jak Dziwnów, Trzebiatów, Mielno, Darłowo, Władysławowo, Hel, Kosakowo, Gdynia, Sopot, Stegna, Krynica Morska.

Port w Ustce jest węzłem transportowym, powiązany z miastem oraz dalszym otoczeniem poprzez drogi kołowe, linię kolejową, rzekę Słupię, a także poprzez morskie drogi wodne. Powiązanie kolejowe w ostatnich latach straciło na znaczeniu, rzeka praktycznie nie jest wykorzystywana jako droga wodna do portu (nie jest to rzeka żeglowna o znaczeniu transportowym). Zatem zasadnicze znaczenie komunikacyjne portu z zapleczem lądowym mają powiązania drogowe.

Relacje i powiązania przestrzenne miasto-port mogą być rozpatrywane w wielu układach z różnie rozłożonymi akcentami. Każdorazowo jednak określone funkcje w porcie będą w sposób istotny wpływały na układ transportowy miasta.

Historia portu wskazuje na to, że port w Ustce odgrywał znaczącą rolę jako port przeładunkowy w tej części wybrzeża Morza Bałtyckiego. W wyniku wysokich nakładów inwestycyjnych poniesionych na port w Ustce w drugiej połowie XIX wieku przed I wojną światową Ustka stała się największym portem handlowym między Gdańskiem i Szczecinem. Funkcję handlową portu w I połowie XX wieku określa poniższa statystyka²:

---

² Z. Szopowski: *Małe porty Pomorza Zachodniego w okresie do drugiej wojny światowej*, PAN, Warszawa-Poznań 1962.

- średnioroczna liczba statków handlowych wchodzących do portu, bez statków szukających schronienia, za okres 1911-1939 r. wyniosła łącznie 417 jednostek, w tym w 1938 r. – 528 statków i w 1939 r. – 587 statków handlowych,
- średni roczny tonaż przywożonych i wywożonych ładunków w latach 1911-1939 wyniósł 139 692 ton, w tym w 1938 r. 234 839 ton i w 1939 r. – 259 067 ton,
- ładunki przywożone do portu stanowiły w latach 1911-1939 ok. 60% obrotu towarowego w porcie, a 40% ładunków dotyczyło towarów wywożonych.

Przedmiotem obrotu towarowego było wówczas zboże, nawozy sztuczne, węgiel, pasze, materiały budowlane, papier, ziemniaki, mąka, ryby, sól i inne artykuły.

W porcie odbywał się także ruch pasażerski, jednak funkcja transportowa, przeładunkowa były w tym czasie funkcją dominującą.

Z uwagi na położenie Ustki, połowy ryb zawsze stanowiły znaczące źródło utrzymania jej mieszkańców. W 1938 r. flota rybacka Ustki była stosunkowo znacząca i liczyła 92 jednostki, w tym 34 kutry (37% ogółu), 19 łodzi motorowych (21% ogółu) i 39 łodzi wiosłowych (42%)³. Przed I wojną światową w Ustce istniały dwie małe stocznie⁴.

Dynamizując rozwój gospodarczy miasta i regionu, port spełnia funkcje miastotwórcze i regionotwórcze. Port morski w Ustce wykonuje określone funkcje w zakresie obronności kraju, kontroli i ochrony polskiej strefy ekonomicznej na Bałtyku oraz ratownictwa morskiego.

W aspekcie funkcjonalnym, port morski jest przede wszystkim węzłowym punktem transportowym w układzie sieci komunikacyjnej, usytuowanymi na styku lądu i morza. Jego zasadniczym celem działania jest powiązanie transportu morskiego z transportem lądowym i śródlądowym. Cel ten jest osiągany przez powiązanie transportu morskiego z transportem lądowym i śródlądowym. Cel ten jest osiągany przez przemieszczanie ładunków ze statków, które zawijają do portu, na inne środki transportu bądź też odwrotnie. Na proces przeładunkowy składają się liczne i zróżnicowane działania wobec statków i pozostałych środków transportu, jak również działania wobec przewożonych nimi ładunków. W ramach funkcji transportowej świadczone są także usługi wobec pasażerów żeglugi morskiej i przybrzeżnej.

W ramach funkcji transportowej portu, obejmującej kompleksowe usługi świadczone w porcie wobec osób, ładunków i statków, wyróżniono:

- przeładunek, składowanie i usługi towarzyszące obsłudze ładunków i środków transportu w porcie,
- obsługę ruchu pasażersko-turystycznego obejmującą obsługę pasażerskiego ruchu wycieczkowego na statkach pasażerskich, a także jachtingu i żeglugę przybrzeżną (redową),
- obsługę rybołówstwa bałtyckiego, w tym przeładunek, ważenie, magazynowanie, dystrybucję ryb i przetworów rybnych.

Funkcja handlowa obejmuje usługi handlowe, finansowe, administracyjne, bankowe, ubezpieczeniowe, prawne, celne, doradztwo, usługi informacyjne, działalność giełd towarowych i inne warunkujące dokonywanie transakcji handlowych w obrocie lądowo-morskim.

Funkcja przemysłowa obejmuje prowadzenie w granicach portu działalności przemysłowej, której charakter, wynikający z technologii produkcji, jest uwarunkowany korzystaniem ze środowiska

---

³ Ibidem.

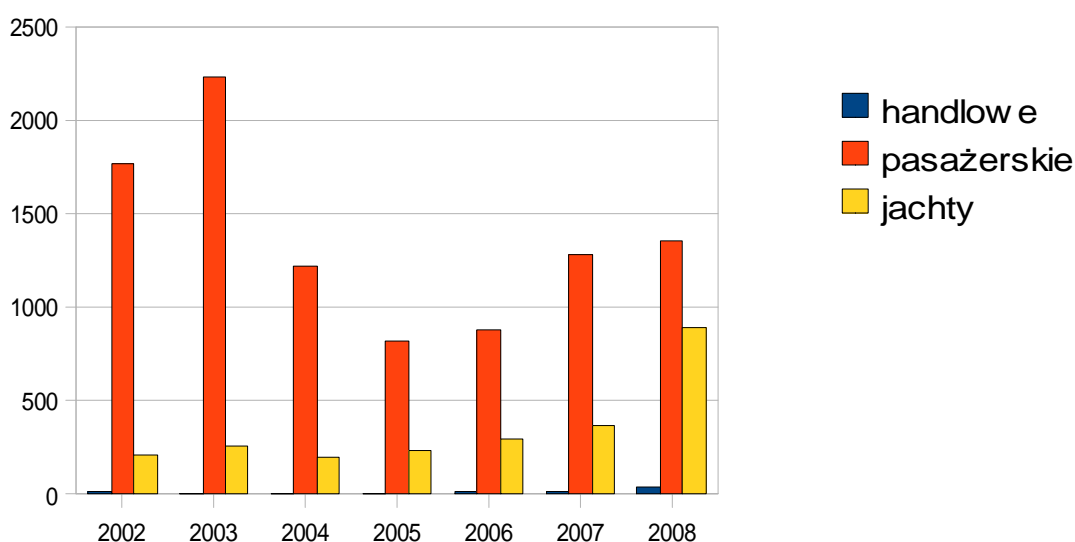
⁴ Ibidem.

morskiego (np. import/eksport surowców i wyrobów drogą morską, przetwórstwo ryb, produkcja i remonty statków).

Warunkiem funkcjonowania i rozwoju portu morskiego w Ustce jest budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej. W strukturze własnościowej portu znaczący udział posiada sektor publiczny (55% powierzchni lądowej), w tym Urząd Morski (42% powierzchni lądowej), co jest ważnym elementem ułatwiającym dalsze tworzenie warunków infrastrukturalnych rozwoju i zwiększanie roli portu morskiego w Ustce jako bieguna wzrostu gospodarczego miasta oraz regionu.

Turystyczno-wypoczynkowy charakter miasta generuje popyt na przewozy pasażerskie realizowane w formie wycieczek morskich dla turystów w okresie sezonu letniego, w tym w formie połowów wędkarskich z łodzi. W Ustce jest terminal pasażerski dzięki któremu organizowane są połączenia promowe na Bornholm.

Wykres 1. Ruch handlowych i pasażerskich jednostek pływających oraz jachtów w porcie Ustka w latach 2002-2008

Źródło: Strategia rozwoju Portu w Ustce do 2021r

Struktura ruchu poszczególnych rodzajów jednostek pływających potwierdza trend rozwojowy portu. Zwraca uwagę systematycznie rosnąca w kolejnych latach liczba jachtów wpływających do portu oraz pewien wzrost w ostatnich latach obsługi ruchu pasażerskiego w porcie. W tabeli 8 przedstawiono liczbę wejść i wyjść do/z portu Ustka statków handlowych, pasażerskich i jachtów. Stan ten ilustruje wykres 2.

Tabela 3. Ruch handlowych i pasażerskich jednostek pływających oraz jachtów w porcie Ustka w latach 2002-2009

Rok	Struktura ruchu wybranych jednostek pływających		
	Handlowe (liczba wejść do portu)	Pasażerskie (liczba wyjść z portu)	Jachty (liczba wejść do portu)
2002	12	1 767	207
2003	9	2234	259

2004	8	1227	204
2005	11	820	242
2006	12	886	298
2007	12	1280	370
2008	40	1355	900
I poł. 2009	2	254	214*

Liczba wejść jachtów do portu do końca sierpnia 2009r.

Źródło: Strategia rozwoju Portu w Ustce do 2021r. Uzupelniona o informacje z Kapitanatu Portu Ustka.

Odnutowywana tendencja rosnącego ruchu jachtów w porcie, wskazuje kierunek rozwoju Portu w Ustce.

Na podstawie uzyskanych danych źródłowych i analiz można stwierdzić, że:

- aktualnie port w Ustce pełni głównie główne funkcje portu rybackiego i pasażerskiego,
- łączna długość nabrzeży w porcie wynosi 2731 m i jest niewystarczająca przy obecnym i docelowym wykorzystaniu portu,
- dalszy rozwój pasażerskich przewozów morskich, współtowarzyszących funkcji turystycznej i rekreacyjnej miasta musi oznaczać w konsekwencji konieczność rozbudowy akwenu portowego oraz poprawę istniejącej infrastruktury technicznej portu.

Obszar portu, poprzez układ drogowy miejski i drogę krajową nr 21 Słupsk-Ustka oraz linię kolejową jest bardzo korzystnie powiązany z ustanowioną w 1997 r. Słupską Strefą Ekonomiczną. Kompleks gospodarczy Słupsk-Włynkówko SSE zaś powiązany jest dobrze nową drogą z międzynarodową trasą E-28 Berlin-Gdańsk i z Kaliningradem.

Komunikacja lotnicza

Najbliższe czynne lotnisko pasażerskie, znajduje się w Gdańsku Rębiechowie (Port Lotniczy im. Wałęsy) odległego o ok. 140 km od Ustki. Lotnisko to zapewnia połączenia bezpośrednie do Bonn, Cork, Dortmundu, Dublinu, Frankfurtu, Glasgow, Hamburga, Kopenhagi, Londynu, Liverpoolu, Monachium, Oslo, Rzymu, Sztokholmu, Warszawy.

W Redzikowie koło Słupska miało być reaktywowane powojkowe lotnisko. Lotnisko to miało funkcjonować na zasadzie formuły low-cost jako port lotniczy dla tanich przewoźników. W związku jednak z planowanym umieszczeniem w Redzikowie elementów tarczy antyrakietowej, lokalizacja ta nie będzie mogła być brana pod uwagę pod kątem przystosowania na cele lotnictwa cywilnego.

2. Uwarunkowania wewnętrzne.

2.1 Ład przestrzenny

Strefy funkcjonalne.

Wewnętrzny układ przestrzenno-komunikacyjny dzieli miasto na wschodnią i zachodnią część - rozdzielone rzeką Słupią, układem kolejowym oraz basenem portowym, tworzącymi razem południkową linię podziału. W obszarze wschodnim dominującymi funkcjami jest mieszkalnictwo, usługi, handel, administracja oraz rekreacja (ośrodki wczasowe, plaża). W obszarze zachodnim dominuje funkcja przemysłowa, mieszkaniowa i rekreacyjna. Stosunkowo słabe jest połączenie komunikacyjne zachodniej części miasta ze wschodnią.

Strukturę przestrzenną miasta silnie kształtują uwarunkowania przyrodnicze. Wyróżnić można sporą liczbę przyrodniczych barier rozwojowych, takich jak: lasy, obszary chronione, tereny nadmorskie, rzeka, złoża chronione, tereny wrażliwe lub mniej korzystne fizjograficznie dla zabudowy. Lasy zajmują ok. 43% ogólnej powierzchni, tereny zurbanizowane ok. 31 %, grunty rolne stanowiące naturalną rezerwę rozwojową tylko ok. 15%. Ogółem tereny niezabudowane (rolne, nieużytki itp.) stanowią ok. 20% powierzchni miasta - ok. 202 ha.

Tereny śródmiejskie są intensywnie zagospodarowane, jednak wymagają przekształceń funkcjonalnych i estetycznych, zmiany sposobu organizacji ruchu kołowego oraz poprawy warunków środowiska miejskiego. W strukturze zabudowy mieszkaniowej występuje duży udział budownictwa wielorodzinnego blokowego.

Południowo-wschodnia część miasta ma mieszane funkcje. Jest dość ekstensywnie wykorzystywana. W obszarach zabudowanych wymaga przekształceń.

Struktura miasta jest zwarta, większość terenów zainwestowanych mieści się w promieniu 1,5-2 km, ma wyraźną kompozycję, uwarunkowaną przyrodniczo i historycznie, miasto jest niewielkie powierzchniowo a trwałymi barierami rozwoju przestrzennego są brzeg morza i lasy.

Najważniejszym elementem urbanistycznym istotnym dla wizerunku miasta jest port. Najważniejsze dla wizerunku miasta są tereny śródmiejskie-historycznie i kulturowo uwarunkowane oraz tereny nadmorskie, w tym rekreacyjne.

Tereny rozwojowe miasta zlokalizowane są w dzielnicy Ustka Rozwojowa, wymagają one doinwestowania komunikacyjnego i inżynierskiego. Brak jest w tej części miasta usług o charakterze ogólnomiejskim i publicznym.

Obecne przeznaczenie rezerw terenowych w dzielnicy Ustka Rozwojowa wymaga zmian w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego - korekt wielkości i rozmieszczenia funkcji gospodarczych, przemysłowych, obsługi komunalnej.

Zieleń wewnątrz miejska w obrębie terenów zainwestowanych nie tworzy wyraźnej osnowy ekologicznej miasta.

Obszar miasta jest silnie uwarunkowany ograniczeniami prawnymi nie będącymi w gestii władz samorządowych.

Brak jest zagospodarowania rekreacyjnego terenów zachodniej strony miasta a powiązania komunikacyjne z resztą miasta są niewystarczające.

Obecne przeznaczenie terenów Ustka Rozwojowa wymaga zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, rozmieszczenie funkcji gospodarczych, przemysłowych, obsługi komunalnej. Te tereny rozwojowe wymagają doinwestowania komunikacyjnego i inżynierskiego. Brak tu usług o charakterze ogólnomiejskim i publicznym.

2.2 Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Oś hydrograficzną obszaru stanowi rzeka Słupia. Jeszcze w stosunkowo niewielkiej odległości od ujścia do morza ma ona charakter rzeki młodej o szybkim nurcie i krętym przebiegu. Jej spadek w dolnym biegu wynosi 0,04%. Średni przepływ, dla wodowskazu IMGW w Charnowie, oszacowano na 14,5 m³s. Ujściowy odcinek rzeki, w rejonie centrum miasta jest obudowany i służy jako kanał portowy. Na stany wody w tym odcinku znaczny wpływ mają wahania stanu morza, które mogą sięgać od około 1,3 m powyżej stanu średniego do około 0,6 m poniżej stanu średniego.

Tereny na zachód od Ustki są odwadniane przez niewielkie ciekły uchodzące bezpośrednio do Morza: Czarną oraz Wędę – stanowiącą część zlewni Kanału Potena. Tereny na wschód od miasta są odwadniane głównie przez Otoczną (Przewłocką Strugę), która zakrytym kanałem uchodzi do Słupi na terenie miasta, oraz płynącą dalej na wschód – Orzechówkę. Tereny akumulacji eolicznej wzdłuż brzegu morza są bezodpływowe powierzchniowo.

W rejonie Ustki rozpoznano piętra wodonośne w utworach permu, kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Kredowe piętro wodonośne przebadano i ujęto jednym otworem zlokalizowanym na terenie ujęcia miejskiego „Rybacka” (studnia nr 1). Trzeciorzędowe piętro wodonośne ma bezpośredni kontakt hydrauliczny z piętrem czwartorzędowym. Oba te piętra na znacznym obszarze w rejonie Ustki tworzą jeden trzeciorzędowo-czwartorzędowy poziom wodonośny. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę miasta i okolic.

Produkcja wody dla miasta Ustka, odbywa się w oparciu o ujęcia miejskie wód podziemnych „Rybacka” i „Zaruskiego”. Podstawowym ujęciem dla miasta jest ujęcie „Rybacka”.

Woda z miejskich ujęć poprzez sieć wodociagową zaspokaja potrzeby socjalno – bytowe i gospodarcze mieszkańców, pracowników zakładów produkcyjnych i infrastruktury miejskiej oraz wczasowiczów. Łączny pobór wody dla w/w potrzeb został określony w pozwoleniu wodnoprawnym Q - 500 m³/h przy Q śr. dobowe - do 9700m³/d.

Cechą charakterystyczną Ustki jest znaczący wzrost poboru wody w miesiącach sezonu letniego, w stosunku do pozostałych okresów, wynikający przede wszystkim ze zwiększonego jej zużycia przez przebywających w mieście turystów i wczasowiczów. Szacuje się, że w tym czasie liczba osób korzystających z wodociągów wzrasta 2,5 – 3 razy.

Pozytywnymi cechami gospodarki wodnej miasta Ustki są: dobrze wykształcona sieć wodociagowa pozwalająca na zaopatrywanie w wodę z wodociągu komunalnego ok. 100% ludności miasta, malejące zużycie wody w okresie ostatnich 10 lat.

Wydajność komunalnych ujęć wody, pokrywa dobowe (średnie i maksymalne) oraz średnie godzinowe zapotrzebowanie miasta na wodę. Występują problemy w pokryciu maksymalnego, godzinowego zapotrzebowania na wodę w sezonie letnim, objawiające się spadkami ciśnienia wody w sieci.

Z uwagi na brak zbiornika wyrównawczego nie ma możliwości zmagazynowania wody w godzinach zmniejszonego poboru, tak, aby można ją było wykorzystać do pokrycia zapotrzebowania szczytowego.

Ważnym problemem, który może w przyszłości stanowić uwarunkowanie hamując, rozwój miasta, jest brak możliwości rozwoju istniejących ujęć komunalnych, ponieważ są one zlokalizowane w obrębie zabudowy miejskiej. Brak jest (lub będzie w najbliższej przyszłości) miejsca na wykonanie następnych otworów studziennych, w tym głównie wynikających z konieczności remontu studni (który na ogół polega na odwierceni nowego otworu) i wytyczenia stref ochronnych o odpowiednim zasięgu. Jakość wody dostarczanej w chwili obecnej odbiorcom z miejskiej sieci wodociągowej jest dobra.

Specyfika lokalizacji miasta oraz budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych powodują, że uzasadnione są obawy o zachowanie jakości eksploatowanej wody. Dotychczasowe badania nie wykazują wprawdzie dopływu do istniejących ujęć wód morskich lub pochodzących z rzeki Słupi, jednakże, zwiększenie ilości eksploatowanej wody, szczególnie ze studni przy ul. Zaruskiego, może jednak zmienić dynamikę wód podziemnych. Zwiększy się wówczas prawdopodobieństwo dopływu zanieczyszczonych wód powierzchniowych do użytkowego piętra wodonośnego. W konsekwencji może to spowodować niekorzystne zmiany składu fizyko – chemicznego eksploatowanych wód. Dopływ zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu jest możliwy jedynie z terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie studni. Ochronę jakości wody zapewnić może właściwe użytkowanie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia.

Istnieje możliwość dopływu do ujęć zasolonych wód z głębiej położonych poziomów wodonośnych, piętra kredowego. Zjawisko takie prawdopodobnie już zaobserwowano na terenie ujęcia CSMW w Lędowie. Zwiększenie ilości eksploatowanej wody z ujęć komunalnych może spowodować dopływ zasolonych wód od strony tego ujęcia do ujęć na terenie miasta.

Kanalizacja

Gmina Miasto Ustka posiada rozdzielczy system kanalizacyjny, tj. odrębny system kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej.

Kanalizacja sanitarna

Miasto posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Około 85,0 % powierzchni miasta objęte jest siecią kanalizacji sanitarnej. Korzysta z niej ok. 97,0 % ogółu mieszkańców. Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta wynosi 28,8 km a 17,92 km stanowi długość przyłączy. Stan techniczny całej sieci jest zadowalający. Cechami charakterystycznymi systemu kanalizacji sanitarnej miasta są:

- zmienna w skali rocznej, ilość i jakość odprowadzanych ścieków, co jest związane z funkcjonowaniem Ustki jako ośrodka turystyczno-wypoczynkowego;

- w sezonie letnim (czerwiec - lipiec - sierpień) znaczny wzrost ilości ścieków, przy dominacji typowych ścieków bytowo gospodarczych, nie stwarzających problemów z ich oczyszczaniem, poza sezonem turystycznym, w zdecydowanie większej części roku, mniejsza ilość ścieków, charakteryzujących się jednak wysokimi stężeniami zanieczyszczeń i dużą zawartością tłuszczów związanych z działalnością firm przetwórstwa rybnego, co powoduje trudności związane z eksploatacją sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków.

Ścieki sanitarne oczyszczane są przez miejską oczyszczalnię ścieków, której rozbudowa i modernizacja aktualnie dobiegła końca. Nowa oczyszczalnia, zlokalizowana w południowej części miasta w dolinie rzeki Słupi, obsługuje mieszkaniowców miasta oraz mieszkaniowców zachodniej części gminy Ustka. Jej przepustowość wynosi 10 160 m³/d. i jest dostosowana do dużej liczby turystów, którzy każdego lata wypoczywają w Ustce oraz w miejscowościach wczasowych gminy Ustka. Nowa technologia oczyszczania ścieków zapewnia stabilną, bezawaryjną pracę urządzeń, zmniejsza zużycie energii oraz pozwala na osiągnięcie jakości oczyszczania odpowiadającej normom Unii Europejskiej.

Obszarami bez sieci kanalizacji sanitarnej, gdzie nieczystości odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych obejmują:

- tereny przemysłowo-portowe w północno zachodniej części miasta,
- tereny przemysłowo-składowe po wschodniej stronie Kanału Portowego obejmujące ul. Portową oraz tereny przy porcie,
- tereny Ustki Uroczysko (baza paliw ORLEN, część ośrodków wypoczynkowych),
- tereny przy południowej granicy miasta, pomiędzy ul. Słupska i torami kolejowymi (rejon ul. Rzemieślniczej).

Korzystanie z nieszczelnych szamb ma negatywny wpływ na środowisko naturalne. Stanowią one bowiem zagrożenie bakteriologiczne i chemiczne dla wody i gleby.

Kanalizacja deszczowa

Wody deszczowe z terenu miasta odprowadzane są do rzeki Słupi i kanału portowego w następujący sposób: ze wschodniej części miasta – odrębną, dobrze rozwiniętą, siecią kanalizacji deszczowej, (kanały zamknięte); główny kolektor deszczowy, ujmuje również wody Przewłockiej Strugi, w zachodniej części miasta, praktycznie nie ma kanalizacji deszczowej; wody opadowe odpływają częściowo rowami otwartymi, częściowo kanalizacją sanitarną lub spływem powierzchniowym wzdłuż ul. Darłowskiej; w sposób uregulowany, wody deszczowe odprowadzane są z większości terenów przemysłowo-portowych zachodniej Ustki; główny kolektor deszczowy Stoczni "Ustka" ujmuje także wody ciekłe, do którego odprowadzane są wody opadowe z terenu Bazy Paliw oraz ścieki bytowo gospodarcze i wody opadowe z jednostki wojskowej.

Za wyjątkiem portowej stacji paliw i zakładu Oczyszczania Wód Zaolejonych, wody opadowe odprowadzane z terenu miasta i zakładów przemysłowych, nie są podczyszczane. Stwarza to

potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, substancjami ropopochodnymi z parkingów, warsztatów samochodowych i stacji paliw na terenie miasta.

Stan czystości wód morskich w okolicach Ustki, uzależniony jest przede wszystkim od stanu czystości: wód rzeki Słupi, uchodzącej do morza na terenie miasta, wód cieku Czarna, wpływającego do morza w pobliżu zachodniej granicy miasta (Ustka-Uroczyso), wód zlewni rzeki Orzechówki, uchodzącej do morza na wschód od miasta, w okolicy Orzechowa (gmina Ustka).

W ostatnich latach nastąpiła poprawa stanu sanitarnego kąpielisk morskich w rejonie Ustki. Za niezadowolający można uznać stan wód rzeki Orzechówki oraz okresowo, cieku Czarna.

Gospodarka odpadami

Źródłami powstawania odpadów na terenie miasta Ustki są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty sektora publicznego i usługowego (szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, urzędy, biura, obiekty handlowe, gastronomiczne, inne obiekty usługowe),
- obiekty sanatoryjne i wczasowe, hotele itp.,
- przedsiębiorstwa przemysłowe i inne jednostki gospodarcze (małe obiekty produkcyjne, hurtownie itp.),
- obiekty infrastruktury technicznej miasta (ciepłownia, system kanalizacyjny, i oczyszczania ścieków, ulice i place),
- port (w tym jednostki pływające),
- roboty ziemne, prace rozbiórkowe, budowlane, remontowe, instalacyjne,
- tereny zielone i kąpieliska morskie (szczególnie w sezonie letnim),
- jednostki wojskowe,
- odpady z placów, chodników, ulic, koszy ulicznych i itp.,

Odpady te można podzielić na:

- komunalne (wymieszane, w tym niebezpieczne),
- przemysłowe (jednorodne, masowe, w tym niebezpieczne),
- osady z miejskiej oczyszczalni ścieków,
- odpady inne niż komunalne z robót ziemnych, budowlanych, remontów.

Wśród odpadów powstających można wyróżnić odpady stałe i płynne, przy czym dominujący jest udział odpadów stałych.

Większość odpadów komunalnych pochodzi z osiedli mieszkaniowych i indywidualnych gospodarstw domowych. Praktycznie wszyscy mieszkańcy miasta Ustki objęci są usługami wywozu odpadów. Wywóz odpadów komunalnych (częściowo także niekomunalnych) z terenu Miasta prowadzony jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Ustce.

Zjawiskiem charakterystycznym dla Ustki jest znaczny wzrost odpadów komunalnych stałych i płynnych powstających w okresie sezonu letniego (miesiące lipiec i sierpień), co jest pochodną dużej ilości wczasowiczów i turystów przebywających w mieście.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie funkcjonuje wysypisko odpadów, odpady stałe komunalne i inne niż komunalne składowane są w gm. Słupsk w m. Bierkowo. Na terenie miasta prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

Energia elektryczna

Gmina Miasto Ustka zaopatrywana jest w energię elektryczną z krajowego systemu elektroenergetycznego linią 230kV poprzez rozdzielnię sieciową 230/110kV. Najliczniejszą grupą odbiorców energii elektrycznej są gospodarstwa domowe, które przejmują 81% pobieranej energii. Istniejący system w pełni zapewnia dostawy energii elektrycznej do wszystkich odbiorców. Stacje transformatorowe 15/0,4kW zlokalizowane są na wszystkich zurbanizowanych obszarach gminy, a także obejmują swoim zasięgiem wszystkie tereny pod inwestycje mieszkaniowe, rekreacyjno-turystyczne i przemysłowe. Obecnie posiadają one bardzo duże rezerwy.

Sieć gazowa

Gmina Miasto Ustka zaopatrywana jest w gaz ziemny wysokometanowy GZ50, poprzez podłączenie do krajowego systemu przesyłowego Koszalin-Sławno-Słupsk-Ustka. W większości zgazyfikowana jest wschodnia część miasta. Sieć gazowa nie obejmuje znacznej części terenów Ustki - Zachód, rejonu ul. Wczasowej oraz osiedla Przewłoka (gmina Ustka). Mimo tego z gazu korzysta wysoki odsetek ludności (ok. 95,0 %). Gaz ziemny wykorzystywany jest przede wszystkim w gospodarstwach domowych do przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej. W znacznym zakresie gaz wykorzystywany jest również dla potrzeb produkcyjnych i ogrzewania budynków, szczególnie na osiedlach domów jednorodzinnych tuż przy granicach administracyjnych miasta.

Podstawowym problemem związanym z zaopatrzeniem w gaz ziemny są ograniczenia w zakresie możliwości znacznego zwiększenia dostaw gazu. Jest to spowodowane zbyt małą przepustowością gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Koszalin – Słupsk. Rozwiązaniem tego problemu będzie budowa gazociągu wysokiego ciśnienia, dostarczającego gaz wysokometanowy od strony Bytowa.

Ciepłownictwo

Energetyka ciepła Gminy Miasto Ustka realizowana jest przez scentralizowany system miejski, zasilany z ciepłowni rejonowej KR – 1 o mocy zainstalowanej 33,9 MW – należącej do Spółki „EMPEC”.

Sieci ciepłe wysoko - i niskoparametrowe o łącznej długości 20,2 km zasilane czynnikiem grzewczym z KR-1 obejmują znaczną część wschodnich terenów miasta o zabudowie wielorodzinnej. Sieć w tym rejonie, zwłaszcza w kierunku ul. Wczasowej i Grunwaldzkiej posiada znaczne rezerwy przepustowości. Gałąź sieci w kierunku „Starego Śródmieścia” wymaga modernizacji i powiększenia średnic.

W roku 1998 powstała nowa sieć po zachodniej stronie miasta, zasilająca obecnie budynki ogrzewane wcześniej z kotłowni Stoczni „Ustka” oraz nowo powstałe budynki wielorodzinne na osiedlach

Westerplatte, Kościelniaka jak również budownictwo jednorodzinne i pensjonatowe przy ul. Wilczej, Żeglarzy, Nowej i Kowalewskiego. Przepustowość sieci na stronie zachodniej posiada już niewielkie rezerwy dla nowych podłączeń.

Mechanizmem może być tutaj centralnie zlokalizowana ciepłownia miejska (strefa B uzdrowiska). Miasto, w najbliższej przyszłości, jeżeli ma być utrzymany i rozwiązany jego turystyczny i uzdrowiskowy charakter, powinno rozważyć relokację tego obiektu.

Rozwój przemysłu i konsumpcji, a co za tym idzie, intensywna eksploatacja niektórych surowców oraz zanieczyszczenia zmusiły ludzkość do pozyskiwania nowych źródeł energii, które nie są uciążliwe dla środowiska naturalnego. Do takich źródeł należy min. promieniowanie słoneczne (energia słoneczna) oraz energia geotermalna.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców oraz mając na uwadze długofalowy rozwój miasta w kierunku poprawy konkurencyjności oraz uatrakcyjnienia oferty turystycznej i uzdrowiskowej, Gmina Miasto Ustka podjęła kroki w kierunku zmniejszenia uzależnienia sieci ciepłowniczej od tradycyjnego i uciążliwego źródła energii, czyli węgla i opracowała projekt, który będzie uzupełnieniem istniejącego systemu oraz usprawni jego funkcjonowanie.

Łączność

Na przestrzeni ostatnich piętnastu lat w Gminie Miasto Ustka, znacząco zwiększono dostępność usług telekomunikacyjnych. Obecnie na rynku lokalnym dostępni są dwaj operatorzy tj. Telekomunikacja Polska i Tele2. Oferują oni niezwykle szeroką gamę usług włącznie z połączeniami internetowymi, a także stale rozbudowują swoje sieci. Prócz operatorów analogowych, dostępne są pełne pakiety usług trzech operatorów sieci komórkowych: Polkomtel (Plus GSM), Polskiej Telefonii Cyfrowej (Era GSM) i Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel (Orange). Rozwój sieci komórkowej ograniczony jest przez uwarunkowania uzdrowiskowe (lokalizacja masztów telefonicznych)

2.3 Układ drogowy

W sieci ulicznej miasta wyróżnić można następujące kategorie dróg:

- droga krajowa – nr 21: ul. Słupska, Dworcowa, Westerplatte i Darłowska.
- drogi powiatowe – ulice: Grunwaldzka, Wróblewskiego, Plac Dąbrowskiego, Wczasowa, Kopernika,
- drogi gminne – pozostałe ulice.

Podstawowy układ uliczny miasta tworzą:

- ulice główne: Słupska (od granicy miasta do ul. Dworcowej), Darłowska,
- ulice zbiorcze: Słupska (od ul. Dworcowej do przystani), Grunwaldzka, Wróblewskiego, Banacha, Plac Dąbrowskiego, Wczasowa, Kopernika, Jagiellońska, Zubrzyckiego, Westerplatte, Wszyńskiego, Piłsudskiego, Żeromskiego;
- ulice lokalne i dojazdowe: pozostałe ulice.

W sieci występują skrzyżowania zwykłe i nieliczne skrzyżowania częściowo - skanalizowane, w tym dwa skrzyżowania z sygnalizacją świetlną:

- ul. Dworcowa - ul. Słupska, ul. Grunwaldzka – ul. M. Polskiej,

- ul. Grunwaldzka – Plac Dąbrowskiego – ul. Wróblewskiego.

Wiadukt nad linią kolejową w ciągu ulicy Dworcowej posiada klasę C i spełnia wymagania nośności obiektów dla dróg krajowych, natomiast nośność wiaduktu w ciągu ulicy Bohaterów Westerplatte jest nieznaną.

Dobowe i szczytowe natężenia ruchu są uzależnione od czynników stałych (podróże mieszkańców miasta do pracy, szkół i usług) oraz czynników zmiennych związanych z ruchem turystycznym i rekreacyjnym. W sezonie letnim, plażowa pogoda przyczynia się do dużego wzrostu ruchu samochodowego w godzinach wieczornych w niedzielę (powrót z weekendu). W dni robocze, godziny szczytu występują pomiędzy 15.00 a 16.00, kiedy nakłada się ruch mieszkańców i ruch turystyczny. Badania ruchu tranzytowego zostały przeprowadzone dwukrotnie w 2007 roku. Po raz pierwszy w sezonie letnim – w ostatni weekend sierpnia oraz we wrześniu, w typowy dzień tygodnia. Obejmowały pomiary kordonowe w 3 punktach na drogach wlotowych do miasta, 20 skrzyżowaniach (pomiary ręczne) oraz przeprowadzono pomiar automatyczny w 6 wybranych przekrojach ulicznych.

Obliczono udział pojazdów przejeżdżających tranzytem:

- we wrześniu jazdy tranzytowe stanowiły ok. 8 %,
- w sierpniu jazdy tranzytowe stanowiły ok. 3 %.

Analizując otrzymane wyniki należy zauważyć, że mimo iż latem ruch jest o 30 % większy to ruch tranzytowy jest ponad dwukrotnie mniejszy. Z powyższego wynika, że w tym okresie Ustka jest punktem docelowym dla szerokiej grupy turystów.

Analizując wyniki natężenia ruchu stwierdzono, że natężenie ruchu na drodze wynosiło:

a) natężenie ruchu w sierpniu w 2007 roku na drodze:

- Wojewódzkiej DW 210 (ul. Słupska) 12 648P/dobę,
- Wojewódzkiej DW 203 (ul. Darłowska) 4 418P/dobę,
- Drodze na Przewłokę 3 559P/dobę,
- Ul. Słupskiej / Dworcowej 10 907P/dobę,
- Ul. Dworcowej 14 626P/dobę,
- Ul. Wróblewskiego 12 972P/dobę,

b) Średniodobowe natężenie ruchu we wrześniu w 2007 roku na drodze:

- Wojewódzkiej DW 210 (ul. Słupska) 9 091P/dobę,
- Wojewódzkiej DW 203 (ul. Darłowska) 4 074P/dobę,
- Drodze na Przewłokę 1 654P/dobę,
- Ul. Słupskiej / Dworcowej 6 443P/dobę,
- Ul. Dworcowej 10 223P/dobę,
- Ul. Wróblewskiego 9 147P/dobę.

Największe natężenie ruchu mierzone w wybranych dniach tygodnia (piątek, sobota, niedziela, poniedziałek) w sierpniu oraz w wybranym dniu tygodnia (wtorek) we wrześniu 2007 występuje na ulicy Dworcowej, Wróblewskiego i Słupskiej.

Skrzyżowanie ulic Dworcowej, Słupskiej, M. Polskiej i Grunwaldzkiej jest **newralgicznym punktem sieci ulicznej** miasta z uwagi na fakt, że znajduje się przy jedynym w mieście wiadukcie wiążącym

część zachodnią i wschodnią miasta. Od 1990 roku ruch dobowy poza sezonem wzrósł o około 70%, natomiast w sezonie podwoił się.

Szacuje się, że w mieście jest ponad 2000 wyznaczonych miejsc parkingowych. Miejsca te koncentrują się w północnej części śródmieścia przylegającej do plaży. Przy obecnej organizacji ruchu i powszechności samochodów osobowych, **pojemność parkingowa w sezonie letnim jest niewystarczająca**. Po zachodniej stronie znajdują się dwa parkingi na około 200 samochodów (w rejonie wjazdu do PPPiH "Korab" i przy plaży), po wschodniej stronie znajdują się trzy parkingi, łącznie na około 100 samochodów.

Ustka jako miejscowość turystyczna charakteryzuje się, tym iż w okresach letnich, zwłaszcza w weekendy znacznie pogarszają się warunki ruchu na skrzyżowaniach oraz uwydatnia się problem parkowania. Kierowcy pojazdów, próbując zaparkować jak najbliżej plaży, przeciskają się przez wąskie uliczki centralnej Ustki, starając się znaleźć miejsce do parkowania. Autorzy opracowania zalecają wdrożenie systemu park&ride w tym celu należy:

- wyznaczyć sezonowe strategiczne parkingi strzeżone,
- uruchomić linię komunikacji zbiorowej pomiędzy parkingami i plażą,
- zapewnić dużą częstotliwość jazdy busów,
- zorganizować bezpieczne przystanki w obszarach parkingów strategicznych.

Inne istotne uwarunkowania komunikacyjne:

- zaplanowany kierunek rozwoju wsi Przewłoka może mieć istotny wpływ na sposób modernizacji układu ulicznego miasta,
- ograniczona skala dostępnych środków finansowych na modernizację istniejących i budowę nowych ulic,
- zakładany, prognozowany wzrost ruchu do roku 2010 o ok. 60%, co spowoduje zwłaszcza w okresie letnim poważne trudności w funkcjonowaniu podstawowego układu ulicznego w mieście.

Do roku 2020 planuje się przeprowadzić kompleksową przebudowę ulic w mieście. Uchwalony dnia 30 kwietnia 2009 plan przebudowy, remontów i modernizacji ulic w mieście przedstawia harmonogram prac i kwoty realizacji inwestycji.

PROGRAM BUDOWY, REMONTÓW I MODERNIZACJI ULIC W USTCE w LATACH 2009-2020⁵

Ip.	Nazwa ulicy	Szacunkowy koszt zadania (w PLN)
1.	Drogi – ulice realizowane w ramach rewitalizacji tzw. "starej części miasta"	27.100.000
	1) Ks.Kard.St.Wyszyńskiego (I-szy etap w rejonie kościoła i cmentarza)	2.100.000
	2) Cz. Kosynierów	6.800.000
	2) M.Polskiej (od ul. Portowej do ul. Dworcowej)	1.600.000

⁵ **Uwaga** :Wymienione koszty są kosztami szacunkowymi i mogą ulec zmianie po sporządzeniu dokumentacji technicznej budowy i przebudowy dróg oraz kosztorysów inwestorskich.

	3) Findera (od ul. Kosynierów do ul. M.Polskiej) i Mała	2.300.000
	4) Sprzymierzeńców i odcinki ulic: Kilińskiego (od ul. Sprzymierzeńców do ul. Czerwonych Kosynierów) i Mickiewicza (od ul. Beniowskiego do ul. Sprzymierzeńców)	4.400.000 1.700.000
	5) Beniowskiego (etap III-od ul. Chopina do ul. Mickiewicza i ul. Czerwonych Kosynierów)	4.200.000
	6) Słowiańska i odcinki ulic : Mickiewicza i Kilińskiego (od ul. Słowiańskiej do ul. Sprzymierzeńców)	2.000.000
	7) Perłowa i Nadmorska	2.000.000
	8) Findera (na zapleczu głównego ciągu ulicy)	
2.	Drogi na Osiedlach: Kwiatowym i Zubrzyckiego	16.259.000
	1) Konwaliowa	180.000
	2) Azaliowa	300.000
	3) Chabrowa	390.000
	4) Makowa	200.000
	5) Irysowa	210.000
	6) Rumiankowa	280.000
	7) Narcyzowa	220.000
	8) Krokusowa (chodniki)	895.000
	9) Liliowa (chodniki)	200.000
	10) Jaśminowa	3.400.000
	11) Kwiatowa (chodniki i parkingi)	974.000
	12) Morska	350.000
	13) Harcerska	190.000
	14) Kowalewskiego (odcinek drogi pomiędzy ul. Wilczą, a parkiem przy ul. Morskiej wraz z sięgaczem do ul. Żeglarzy)	2.120.000
	15) Nowa	350.000
	17) Żeglarzy	3.000.000
	18) Wilcza	3.000.000
3.	Drogi na Osiedlu Dunina	13.735.000
	1) Krasickiego	1.425.000
	2) Reja	800.000
	3) Cisowa	400.000
	4) Akacjowa	500.000
	5) Klonowa	1.050.000
	6) Lipowa	620.000
	7) Willowa	620.000
	8) Słoneczna	530.000
	9) Sosnowa	960.000
	10) Bukowa	800.000
	11) Łąkowa	1.030.000
	12) Sportowa z łącznikiem do ul. Dunina	5.000.000
4.	Drogi strategiczne	29.700.000
	1) St. Żeromskiego	3.000.000
	2) 9 – go Marca	1.000.000
	3) Piłsudskiego	1.500.000
	4) Ks. Kard. St. Wyszyńskiego	2.200.000
	5) Bulwar Portowy i ul. Portowa	18.000.000
	6) Leśna	4.000.000
5.	Pozostałe drogi	48.930.000
	1) Kościelniaka	3.230.000
	2) Kilińskiego (etap III – Plac Wolności, Jana z Kolna)	2.000.000

3) St. Banacha	2.500.000
4) Jagiellońska	3.500.000
5) T. Kościuszki	2.100.000
6) Zielona	2.600.000
7) Krótka i Bakuły	3.000.000
8) Wilcza (etap I od ul. Darłowskiej do garaży)	3.000.000
9) Polna	5.000.000
10) G. Narutowicza	700.000
11) 11-go Listopada	2.500.000
12) Rybacka	3.000.000
13) Storczykowa	1.400.000
14) Wrzosowa	300.000
15) Darłowska do ZST	1.300.000
16) Rzemieślnicza	400.000
17) Dąbrowszczaków	2.000.000
18) Walki Młodych	2.200.000
19) Nad Słupią	1.200.000
20) F. Zubrzyckiego	3.000.000
21) Rieczna	1.000.000
22) Uroczysko	3.000.000
RAZEM POZ. 1 - 4	135.724.000

Źródło: Wydział IKiOŚ Urzędu Miasta Ustka

2.4 Środowisko geograficzno-przyrodnicze

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Rzeźba terenu jest urozmaicona, z charakterystycznymi wypiętrzeniami moren czołowych i specyficznym krajobrazem w części północnej. Przymorski obszar to tereny wydmore z wypiętrzeniami wydym do 30m. n.p.m. Malowniczy klifowy brzeg na odcinku Ustka-Rowy, ustawicznie kształtowany abrazją morza, porośnięty jest charakterystycznymi zbiorowiskami boru bażynowego i kwaśnej buczyny. Na zapleczu wydym często występują torfowiska, a największe z nich to Zaleskie Bagna i Złakowskie Błota, na których uznano 230 ha użytków ekologicznych z łąnowo występującą reliktową woskownicą europejską.

Rysunek 4. Leśna ścieżka dydaktyczna wybrzeże klifowe "Orzechowska wydma"

Rysunek 5. Wybrzeże klifowe

ROŚLINNOŚĆ

Charakterystyczna dla tego terenu jest duża różnorodność siedlisk leśnych z brakiem wyraźnie dominującego siedliska, przy czym siedliska lasowe zajmują 52 %, zaś borowe 48 %. Bogate, różnorodne lasy odznaczają się dużą produktywnością o przeciętnej zasobności drzewostanów wynoszącej 210 m³/ha oraz wysokim średnim wiekiem drzewostanów - 62 lata. W procentowym udziale powierzchniowym dominuje sosna 61 %, buk 13 % i brzoza 12 %, ale w związku z prowadzeniem na wielu powierzchniach przebudowy drzewostanów (dostosowanie składu gatunkowego do siedliska) będzie on ulegał zmianie na korzyść gatunków liściastych - buka i dęba. Lasy zajmują ok. 414 ha, czyli ponad 40% powierzchni całego miasta.

PRZYRODA

Ustka charakteryzuje się bardzo wysokimi walorami środowiska przyrodniczego, co stanowi główną podstawę jej rozwoju jako uzdrowiska i nadmorskiego miasta wypoczynkowego. Położenie nadmorskie jest też podstawą głównych funkcji gospodarczych miasta - gospodarki morskiej, rybołówstwa. W granicach administracyjnych miasta przeważają tereny o korzystnych warunkach fizjograficznych, bardzo duży jest udział lasów w powierzchni miasta, strefa nadmorska jest bardzo atrakcyjna krajobrazowo, znacznie zróżnicowana fizjograficznie, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajdują się cenne obszary przyrodnicze, tworzące lokalny i regionalny system ekologiczny, wzbogacające i regenerujące środowisko miejskie zurbanizowane. Klimat, środowisko przyrodnicze, wody mineralne i borowiny to kolejne atuty miasta-uzdrowiska. Potencjał rekreacyjny miasta jest bardzo wysoki, w mieście wśród terenów zainwestowanych występuje sporo wartościowych zespołów zieleni - parki miejskie, zieleń przyuliczna w starej części miasta. Stan środowiska jest dość dobry, stale poprawia się stan powietrza. Miasto jest bardzo dobrze wyposażone w sieci inżynierskiego uzbrojenia terenu, niemal wszystkie tereny zurbanizowane są włączone do sieci kanalizacji sanitarnej, dość dobrze funkcjonuje system gospodarki odpadami, możliwości rozwojowe scentralizowanego systemu zasilania w ciepło są duże i nie w pełni wykorzystane.

W granicach administracyjnych miasto Ustka ma bardzo małe możliwości przestrzennego rozwoju poprzez występujące liczne progi rozwojowe, prawne, fizjograficzne, ekologiczne. Samo miasto stanowi rodzaj bariery w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, a lokalna miejska osnowa ekologiczna jest nieciągła, w wyniku silnej penetracji rekreacyjnej tereny lasów nadmorskich i wokół części wczasowo-uzdrowiskowej są narażone na zniszczenia. Niewystarczające jest rekreacyjne

zagospodarowanie lasów i terenów nadmorskich - mało urządzonych zejść na plażę, niezagospodarowane tereny plaży zachodniej, słabe zagospodarowanie dzielnicy wczasowo-uzdrowiskowej wschodniej (znaczne powierzchnie terenu przekształcone geomechanicznie, zdegradowane). Niewystarczająco rozwiązane są zagadnienia gospodarki wodami opadowymi, co wpływa na zanieczyszczenia wód Słupi i pośrednio wód przybrzeżnych. W mieście występuje dość duża liczba obiektów mogących stwarzać potencjalnie nadzwyczajne zagrożenia środowiska, a sam port i przemysł ulokowany w centrum miasta, niekorzystnie (choć znacznie mniej niż w przeszłości) w stosunku do przeważających kierunków wiatrów, w bezpośrednim sąsiedztwie dzielnic mieszkaniowych stanowi konflikt funkcjonalno-przestrzenny.

Miasto narażone jest na zagrożenie powodzią od strony rzeki Słupi, ale i od strony morza (stałe podnoszenie się poziomu wody), klifowy brzeg na wschód od portu podlega silnej abrazji. W granicach administracyjnych miasta nie ma warunków do kierunkowej rozbudowy ujęć wody pitnej.

OBSZARY CHRONIONE

W granicach administracyjnych Miasta Ustka występuje duża bioróżnorodność naturalnych struktur przyrodniczych, głównie w strefie brzegowej oraz w dolinie Słupi. Lasy wzdłuż brzegu oraz w południowo-wschodniej części miasta są narażone na antropogeniczne przeobrażenia tj. nadmierne wykorzystanie rekreacyjne. Tereny zielone w dnie doliny Słupi i w jej otoczeniu są najmniej przekształcone.

Lasy i wszelkiego rodzaju tereny zielone wewnątrz miejskie są niezwykle ubogie powierzchniowo, tereny zielone nie mają spójności terytorialnej, a stan istniejącej zieleni miejskiej nie jest w pełni zadowalający, nie występują drzewa-pomniki przyrody.

W granicach administracyjnych Ustki występują tereny i obiekty chronione na podstawie „Ustawy o ochronie przyrody”:

- rezerwat przyrody „Buczyna nad Słupią” o powierzchni ok. 18,9 ha rezerwat od 1987 r. w zakolu rzeki Słupi, między rzeką a linią kolejową, w płd. części miasta, przedmiotem ochrony jest tu zbiorowisko roślinne z dnem i zboczem doliny rzeki; rezerwat nie ma dotąd planu ochrony;
- obszary chronionego krajobrazu: „Pas pobraża na zachód od Ustki” i Pas pobraża na wschód od Ustki” - w granicach miasta znajdują się jedynie fragmenty obu OCHK, główne ich walory to bezpośrednie przyleganie do morza, wydmowe ukształtowanie terenu, występowanie klifu (klif jarosławski na zachód od miasta i klif na odcinku Poddąbie-Orzechowo-Ustka na wschód od miasta), lasy - z przewagą boru suchego i świeżego w zachodniej części, z występowaniem boru bażynowego we wschodniej części;
- parki miejskie - utworzone na podstawie Uchwał Rady Miejskiej (z 1999 r.) - ogółem 9 parków: koło Przystani, Promenada Dolna, Chopina, Plac Wolności, koło kina, przy Wilczej, przy Marynarki Polskiej – zakole i w 2009r: przy ul.Słupskiej , przy ul. Kościelniaka;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ostoja Łabędzi”, utworzony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Ustce Nr II/10/94 z dn 18 marca 1994r. za zespół przyrodniczo-krajobrazowy uznaje się w niej obszar plaży wschodniej, obejmujący brzeg morski o dł. ok. 200 mb od mola w kierunku wschodnim

(dz. Geod. 1024 i 1560 w Obr. 11); celem ochrony jest zachowanie fragmentów krajobrazu naturalnego dla utrzymania jego wartości estetycznych.⁶

Nie występują na terenie miasta żadne formy przyrody objęte ochroną jak pomniki przyrody.

KRAJOBRAZ

Dominującym elementem krajobrazu Ustki i jej najbliższego sąsiedztwa jest morze. Wszystkie fragmenty przestrzeni, które zapewniają kontakt wizualny z morzem mają najwyższy walor turystyczny. Wypoczywający, przyjeżdżający do Ustki na dłuższy kilku-, kilkunastodniowy pobyt są zainteresowani przede wszystkim możliwością wypoczynku nad morzem, więc plażowanie i kąpiele morskie to dominujące sposoby spędzania czasu. W dni mniej sprzyjające plażowaniu, wypoczywający korzystają najczęściej ze spacerów. Ich głównym miejscem jest brzeg morski. Celem spacerów są także niektóre części miasta, szczególnie te specyficzne dla miasta portowego - teren portu i falochrony (szczególnie wschodni).

Dużym walorem wypoczynkowym i uzdrowiskowym są lasy. Są to duże zwarte kompleksy w bezpośrednim sąsiedztwie miasta stanowiące zaplecze obu plaż. Lasy pokrywają różnorodne zespoły form wydmowych oraz wierzchowinę klifu. Są to głównie lasy o drzewostanach sosnowych (nadmorskie bory sosnowe we wszystkich postaciach) i są to naturalne tereny spacerowe, możliwe do użytkowania przez cały rok. Latem roślinność boru jest źródłem olejków aromatycznych-fitoncydów - mających właściwości lecznicze. W lesie we wschodniej części Ustki zlokalizowana jest znaczna część dzielnicy uzdrowiskowej.

Wysokimi walorami krajobrazowymi odznacza się dolina Słupi, na odcinku między Charnowem a południowym krańcem miasta. Dolina jest wcięta na głębokości kilku-, kilkunastu metrów, jej szerokość jest zmienna, od 1300 m do 900 m. Stoki doliny są stosunkowo łagodne, tylko tam, gdzie rzeka bezpośrednio podcina zbocze, są stromo nachylone (ponad 25%). W przeważającej części są zalesione. Krawędzie doliny Słupi są w wielu miejscach rozcięte przez dolinki erozyjne. Najniższa trasa doliny jest płaska, bezleśna, zajęta pod uprawy łąkowe. Szczególnie atrakcyjny widokowo jest fragment w okolicy wsi Grabno.

KLIMAT

Ustka leży w strefie bezpośredniego oddziaływania klimatu morskiego, który w naszych warunkach geograficznych cechuje się przede wszystkim dużą różnorodnością i zmiennością stanów pogody oraz występowaniem silnie drażniących bodźców klimatu odczuwalnego.

Wśród czynników bodźcowych najbardziej odczuwalna jest wielkość ochładzająca powietrza atmosferycznego, odzwierciedlająca łączny wpływ temperatury, zwiększonej wilgotności oraz wzmożonego ruchu powietrza. W Ustce, jak w całej Krainie Klimatycznej pobrzeża otwartego morza, odczuwa się oddziaływanie prawie stale wiejącego wiatru.

Specyficzną właściwością bioklimatu terenów przymorskich jest występowanie w powietrzu atmosferycznym aerozolu morskiego. Charakterystyczny skład aerozolu morskiego to jony chlorkowe i

---

⁶ Studium Uwarunkowań i kierunków rozwoju Gminy Miasto Ustka

sodowe oraz jodki i bromki – a więc mikroelementy ważne dla organizmu ludzkiego. Optymalne warunki do inhalacji naturalnego aerozolu morskiego występują najczęściej w okresie wiosennym i wczesno jesiennym.

Ze względu na właściwości, klimat Krainy otwartego morza występujący w Ustce może być pomocny w leczeniu chorób dróg oddechowych, dolegliwości alergicznych i chorób skóry. Pomocny może być także w leczeniu chorób zawodowych i cywilizacyjnych a zwłaszcza wskazany jest w profilaktyce zdrowotnej.

Źródło: „Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Woj.pomorskiego”

SUROWCE LECZNICZE

W rejonie miasta udokumentowano złoża surowców balneologicznych: solanki i torfu leczniczego - borowiny. Do chwili obecnej Uzdrowisko Ustka Sp z o.o nie rozpoczęło ich eksploatacji.

Solankę ujęto jednym otworem (Ustka IGH-1) wykonanym w 1979 r. do głębokości 706 m. Przebadano permskie piętro wodonośne w przelocie 680 - 706 m. Zasoby eksploatacyjne, w wysokości $Q=31 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 19.0 m (10.0 m p.p.m.), zostały zatwierdzone przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii (CUG) w dniu 18 lutego 1981 r. (decyzja nr KDH/013/4664/B/81).

W 1990 r. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej uznał ujętą solankę za leczniczą (M.P. Nr 28, poz. 222). Po wejściu z życie nowego prawa geologicznego i górniczego, Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, rozporządzeniem z dnia 16 sierpnia 1994 r. (DZ.U. Nr 89, poz. 417) uznał solankę leczniczą ze złoża w Ustce, kopalinę podstawową.

Po zatwierdzeniu zasobów eksploatacyjnych i uznaniu solanki za leczniczą, Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją nr GOWp/45/92/93 z dnia 30 grudnia 1992 r. utworzył obszar górniczy oraz ustalił teren górniczy dla złoża o powierzchni 2758238 m². W ich obrębie znalazły się m.in. ujęcia komunalne miasta.

W 1994 r. PP Uzdrawisko Ustka otrzymało koncesję (nr 174/94 z dnia 26 sierpnia 1994 r.) na eksploatację solanki, ważną na okres 20 lat.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją nr GOHg/3762/94 z dnia 21 listopada 1994 r. zatwierdził projekt zagospodarowania złoża.

W związku z wejściem w życie w dniu 28 lipca 2005r. ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, miasto Ustka, aby zachować status uzdrowiska zobowiązane zostało do opracowania i złożenia do Ministerstwa Zdrowia Operatu Uzdrawiskowego, co uczyniło we wrześniu 2008 roku w partnerstwie z Gminą Wiejską Ustka. Partnerstwo z gminą Ustka na rzecz Uzdrawiska poszerza granice nowo projektowanego obszaru uzdrowiska o część gminy wiejskiej. Na etapie tworzenia operatu samorząd zlecił ponowne przebadanie właściwości leczniczych solanki oraz borowiny.

Rozpoczęcie eksploatacji solanki będzie możliwe po:

- wykonaniu obudowy otworu,
- uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego,
- wbudowaniu urządzeń, które będą wykorzystywać solankę do zabiegów oraz urządzeń do podczyszczania wykorzystanej wody.

Dla zapewnienia bezawaryjnej dostawy solanki zaprojektowano wykonanie drugiego otworu o głębokości 730 m. Projekt badań geologicznych na wykonanie tego otworu został zatwierdzony przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją nr KDH/013/5375/94 z dnia 26 sierpnia 1994 r.

Torf leczniczy (borowina) udokumentowano w 1989 r. na terenie położonym na wschód od centrum miasta. Złoże jest położone częściowo w granicach administracyjnych miasta a częściowo na terenie wsi Przewłoka. W Gminie Ustka udokumentowane zasoby wynoszą 314276 m³ (318620 t) w tym 194100 m³ (196041 t) to zasoby bilansowe. Ogólna powierzchnia złoża wynosi 32,11 ha – w tym powierzchnia obszaru zasobów bilansowych 10.44 ha.

Złoże ma średnią miąższość 1,77 m. Maksymalna, stwierdzona wierceniami, miąższość torfu wynosi 2,35 m.

Złoże budują dwa rodzaje torfu:

- niski (turzycowiskowy i mechowo-turzycowiskowy),
- wysoki (mszarowy przejściowy).

Torf jest rozłożony w 38.6 – 56.6% i ma średni odczyn pH 6.56. Po zatwierdzeniu zasobów (decyzją Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr KZK/012/M/5521/88/89 z dnia 28 lutego 1989 r.) w 1992r. ustanowiono dla złoża obszar i teren górniczy (decyzja Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 30 grudnia 1992r. nr GOWp/44/92/93). Teren górniczy zajmuje powierzchnię 2748600 m² zaś obszar górniczy 4129350 m². W ich obrębie znalazły się ujęcia komunalne miasta.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Rozporządzeniem z dnia 16 sierpnia 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 417) zaliczył torfy ze złoża w Ustce do kopalni leczniczych.

W 1994r. Uzdrowisko Ustka Sp. z o. o otrzymało koncesję (nr 175/94 z dnia 26 sierpnia 1994r.) na eksploatację złoża, ważną na okres 20 lat. Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 21 listopada 1994 r. decyzją nr GOh/3763/94 zatwierdził projekt zagospodarowania złoża, ustalając wielkość strat pozaeksploatacyjnych na 10%.

Rozpoczęcie eksploatacji będzie możliwe po:

- dokończeniu budowy nowego zakładu przyrodoleczniczego,
- wybudowaniu kopalni wraz z zapleczem i drogami dojazdowymi.

Projekt budowy kopalni koliduje z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Część terenu, który miał stanowić zaplecze kopalni przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową.

Konieczne jest podjęcie przez miasto, a w przypadku złóż borowiny, także przez gminę Ustka, decyzji określającej zasady eksploatacji surowców leczniczych.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W mieście Ustka mimo, że dla całego jego obszaru obowiązują podwyższone normy dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza, wynikające z jego charakteru uzdrowskiego, występuje emisja punktowa zanieczyszczeń, źródłem których są **Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej EMPEC**, zakłady przemysłowe (przedsiębiorstwa z terenów postoczniowych, PPIUR „Korab” i inne zakłady przetwórstwa ryb) a także indywidualne piece węglowe palenisk domowych jak również niezorganizowana emisja zanieczyszczeń pochodząca głównie z transportu drogowego.

Na podstawie przeprowadzonych badań w 2008 roku przez Instytut Meteorologii i Gospodarki wodnej w Warszawie, na zlecenie Urzędu Miasta Ustka, wydano świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu. W Ustce w latach 2004-2007 nie zostały przekroczone obowiązujące poziomy benzeny, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, ozonu i tlenku węgla w powietrzu (stężenia wymienionych substancji utrzymywały się poniżej wartości dopuszczalnej (klasa A)). Można stwierdzić że Uzdrowisko Ustka charakteryzuje się parametrami sanitarnymi powietrza jak również natężeniem pola elektromagnetycznego odpowiadającym wymogom dotyczącym obszarów ochrony uzdrowskiej. Warunki klimatyczne Ustki sprzyjają do prowadzenia klimatoterapii w zakresie talasoterapii, aeroterapii i kinezyterapii.⁷

Główne emitory zanieczyszczeń to ciepłownia miejska, stocznia, zagospodarowanie przemysłowe portu, ośrodek wypoczynkowy wojskowy. Stacja paliw, kotłownie lokalne z tzw. "niską emisją"- głównie w tzw. Starej Ustce.

Układ głównych form zagospodarowania nie jest korzystny dla stanu powietrza, gdyż zainwestowanie portowo - przemysłowe jest zlokalizowane blisko terenów uzdrowsko - rekreacyjnych oraz mieszkaniowych na kierunku przeważających wiatrów. Niemniej jednak, po relokacji z portu firmy przetwórstwa rybnego „Łosoś” oraz w efekcie zaniku produkcji w stoczni, stan powietrza w centrum miasta uległ znacznej poprawie.

HAŁAS

⁷Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie, maj 2008.

Hałas komunikacyjny ma największy udział w środowisku zurbanizowanym miasta, dotyczy przede wszystkim głównych ciągów ulicznych, dróg tranzytowych z ruchem towarowym i głównych skrzyżowań - ulice Słupska, Wróblewskiego, Grunwaldzka, Dworcowa, Darłowska, Portowa, Westerplatte, Zubrzyckiego.

Ze względu na specyfikę miasta hałas wzrasta szczególnie w sezonie letnim, wg przeprowadzonych w 2008r. badań natężenia hałasu jego poziom wynosi średnio $L_{Aeq} = 49,2$ (punkt pomiarowy przy Hotelu Energetyk i mierzony w porze dziennej) co nie odbiega od norm poziomu dźwięku A w dB strefie ochronnej A uzdrowiska, który wynosi $L_{Aeq} = 50$ dB.

W porze nocnej poziom hałasu przekroczył nieznacznie (o 0,3 dB) wartość dopuszczalną⁸.

Hałas kolejowy ma znaczenie znikome; hałas przemysłowy związany z zagospodarowaniem portowo-przemysłowym nie stanowi już dzisiaj tak dużej uciążliwości dla sąsiadującej dzielnicy mieszkaniowej. Hałas rekreacyjny związany jest z sezonowym wykorzystywaniem miejsc wypoczynku i dotyczy głównie plaży i centralnej części miasta oraz lokalizacji obiektów i miejsc organizacji imprez masowych.

Głównymi źródłami hałasu przemysłowego na terenie miasta Ustki są:

- ciepłownia rejonowa PEC „Empec”,
- PPIUR „Korab” hałas z portu rybackiego po zachodniej stronie,
- przedsiębiorstwa funkcjonujące jeszcze na terenach postoczniowych.

Ze względu na militarną funkcję części terenów okalających Ustkę okresowo mogą występować na terenie miasta uciążliwe hałasy towarzyszące ćwiczeniom wojskowym (ćwiczenia na poligonie w Wicku, przeloty samolotów itp.).

ZANIECZYSZCZENIE WÓD

Na stan czystości wód rzeki Słupi, wpływa w głównej mierze polityka wodno-sanitarna Gminy Miejskiej Słupsk, Gminy Wiejskiej Słupsk, Gminy Wiejskiej Ustka i Gminy Miasto Ustka.

Wody rzeki Słupi są w III klasie czystości pod względem bakteriologicznym lub nawet poza klasami czystości, w II klasie pod względem fizykochemicznym (dane z 1999r.). Słupia i Kanał Portowy objęte są stałym monitoringiem stanu zanieczyszczeń, który wskazuje że Ustka wywiera znaczący wpływ na stale podnoszący się poziom czystości wód.

Wody przybrzeżne Morza Bałtyckiego w rejonie Gminy Miejskiej wykazują stałą poprawę czystości (I i II klasa czystości), jednak plaża wschodnia ma gorsze wskaźniki, co wiąże się z oddziaływaniem zanieczyszczeń spływających do morza przez Słupię.

Tylko część wód deszczowych jest odprowadzana do Słupi lub kanału portowego bez podczyszczania (ok. 50%).

KĄPIELISKO

Stan sanitarny kąpieliska jest ściśle uzależniony od stanu czystości:

---

⁸ Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie, maj 2008.

- wód Słupi, przez pewien czas na skutek znacznego zanieczyszczenia wód rzeki (ścieki ze Słupska i Ustki), kąpielisko po wschodniej stronie ujścia było zamknięte. Otwarte było tylko kąpielisko w zachodniej części miasta. Od 1992 r. po wybudowaniu i uruchomieniu oczyszczalni w Ustce, sytuacja poprawiła się i kąpielisko położone na wschód od ujścia rzeki udostępniane jest w sezonie letnim.
- wód cieką Czarna, wpływającego do morza w pobliżu zachodniej granicy miasta (Ustka-Uroczysko).
- wód zlewni rzeki Orzechówki, uchodzącej do morza na wschód od miasta, w okolicy Orzechowa (gmina Ustka).

W ostatnich latach nastąpiła poprawa stanu sanitarnego kąpielisk morskich w rejonie Ustki.

STAN ZIELENI W MIEŚCIE

Dominującą przestrzennie formą użytkowania terenów w mieście Ustka są lasy. Zajmują one blisko połowę obszaru miasta co świadczy o dużym potencjale ekologicznym Ustki. Miasto tworzy warunki dla występowania różnorodnych zbiorowisk roślinności synantropijnej, w szczególności zbiorowisk ruderalnych, związanych z licznymi ścieżkami, ogrodzeniami, placami składowymi, trawnikami i poboczami dróg.

Charakterystyczne dla terenów osiedlowych są zbiorowiska roślinności leśnej towarzyszących człowiekowi, związane z podwórkami, ogrodzeniami, trawnikami, poboczami dróg. Miejskie przestrzenie publiczne oraz ogrody przydomowe porastają liczne rodzime i obce rośliny ozdobne – odmiany sosen, jodeł, świerków, topoli, brzozy, jarzębiny ale również rododendronów, hortensji, forsji itp. - kosztem drzew i krzewów owocowych oraz warzyw. Popularne stały się ozdobne pnącza na ścianach budynków oraz letnie dekoracje okienne i balkonowe z kwiatami w skrzynkach. Zagospodarowanie miejskich przestrzeni publicznych oraz ogrodów przydomowych umożliwia wkraczanie w przestrzeń miasta wielkiej różnorodności gatunków obcych roślin, drzew i krzewów ozdobnych. Są to jednak w większości gatunki typowe, spotkanie również w innych rejonach powiatu słupskiego.

W 1999 r. Rada Miasta Ustka podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia parków miejskich. Za parki uznane zostały następujące tereny zielone:

1. Park przy ul. Beniowskiego,
2. Park przy ul. Limanowskiego,
3. Park przy ul. Chopina,
4. Park przy ul. Piłsudskiego (Plac Wolności)
5. Park przy ul. Dworcowej i Marynarki Polskiej (przy kinie Delfin)
6. Park przy ul. Marynarki Polskiej (zakole) im. Jana Pawła II
7. Park przy ul. Wilczej.
8. Park przy ul. Słupskiej
9. Park przy ul. Kościelniaka.

Pośród terenów zieleni urządzonej można też wymienić zadbane osiedle SM „KORAB” przy ulicy Słupskiej i Banacha oraz Kopernika i Grunwaldzkiej.

W średnim stopniu zachowały się nasadzenia przyuliczne, na które składają się głównie niewysokie drzewa z gatunku jarzab i głóg. Większe drzewa obumierające w skutek utrudnionych warunków wegetacji tj. spaliny samochodowe, obetonowanie, dewastacja nie były w ciągu ostatnich lat konsekwentnie uzupełniane, stad też część ulic miasta – także w dzielnicy uzdrowskiej – jest dziś pozbawiona ocieniającej osłony drzew.

PODSUMOWANIE

Ustka charakteryzuje się bardzo wysokimi walorami środowiska przyrodniczego, co stanowi główną podstawę jej rozwoju jako uzdrowskiej i nadmorskiej miasta wypoczynkowej. Położenie nadmorskie jest też podstawą głównych funkcji gospodarczych miasta - gospodarki morskiej, rybołówstwa. W granicach administracyjnych miasta przeważają tereny o korzystnych warunkach fizjograficznych, w powierzchni miasta bardzo duży udział mają lasy. Strefa nadmorska jest bardzo atrakcyjna krajobrazowo, znacznie zróżnicowana fizjograficznie, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajdują się cenne obszary przyrodnicze - tworzące lokalny i regionalny system ekologiczny, wzbogacające i regenerujące zurbanizowane środowisko miejskie. Klimat, środowisko przyrodnicze, wody mineralne i borowiny to kolejne atuty miasta-uzdrowskiej. Potencjał rekreacyjny miasta jest bardzo wysoki, w mieście wśród terenów zainwestowanych występuje sporo wartościowych zespołów zieleni - parki miejskie, zieleń przyuliczna w starej części miasta. Stan środowiska jest dość dobry, stale poprawia się stan powietrza atmosferycznego. Miasto jest bardzo dobrze wyposażone w sieci inżynierskiego uzbrojenia terenu, niemal wszystkie tereny zurbanizowane są włączone do sieci kanalizacji sanitarnej, dość dobrze funkcjonuje system gospodarki odpadami, możliwości rozwojowe scentralizowanego systemu zasilania w ciepło są duże i nie w pełni wykorzystane.

Miasto Ustka posiada bardzo wysoki potencjał, jeżeli chodzi o możliwość rozwoju uzdrowskiej i pełnienia funkcji ekologicznego miasta województwa pomorskiego. Z drugiej strony nasilające się uwarunkowania, związane z negatywnym wpływem działalności człowieka na środowisko, sprawiają, że zielony krajobraz miasta jest wyjątkowo wrażliwy na zanieczyszczenia, w związku z tym łatwo zakłócić jego równowagę biologiczną.

Podsumowując, Miasto Ustka ma duże szanse, ze względu na swoje położenie geograficzne, uwarunkowania klimatyczne i przyrodnicze na spełnienie współczesnych wymagań jakości życia mieszkańców oraz zachowania walorów uzdrowskich, jednak w dużej mierze zależy to od zachowania jego naturalnych zasobów krajobrazowych. Dlatego należy zaniechać lokalizacji na jego terenie składowiska odpadów oraz uciążliwych zakładów i usług.

3. Demografia

Stan ludności

Według danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku na dzień 31 grudnia 2008 r. Gminę Miasto Ustka zamieszkiwało 16 182 osoby z czego 7707 to mężczyźni a 8485 kobiety. Mieszkańcy miasta stanowią 17,29% ludności powiatu słupskiego i 0,73 % ludności województwa pomorskiego. W porównaniu do

2000 r. w 2008 r. w mieście mieszkało o 237 osób mniej. Duży spadek ludności został zanotowany na przełomie lat 2003-2005.

Ludność gminy									
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba ludności	16419	16411	16376	16391	16308	16224	16204	16305	16182
W tym mężczyźni	7904	7896	7854	7835	7780	7734	7701	7756	7707
W tym kobiety	8515	8515	8522	8556	8528	8490	8503	8500	8485

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Na tle gmin powiatu, miasto Ustka posiada najwyższy wskaźnik gęstości zaludnienia - 1590 osób na 1 km². Liczba ludności przebywającej na terenie miasta znacznie wzrasta głównie w miesiącach letnich, co spowodowane jest napływem turystów.

Migracje

Pod koniec lat 90 rozpoczął się trwający do dziś proces zmniejszania się ludności miasta, wywołany zarówno malejącym wskaźnikiem przyrostu naturalnego, jak również utrzymującym się od wielu lat ujemnym saldem migracji. Jak wynika z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., 10% ludności przybyło z innych miast i wsi Polski (w latach 1989-2002).

Tabela 4. Migracje wewnętrzne w Gminie Miasto Ustka

Migracje na pobyt stały wg typu i kierunku									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
zameldowania									
ogółem	185	197	242	250	215	234	266	199	200
miasta	102	142	150	163	129	152	169	119	111
wieś	75	54	87	86	77	78	96	75	81
zagranica	8	1	5	1	9	4	1	5	8
wymeldowania									
ogółem	201	202	291	296	262	306	332	311	282
miasta	123	135	163	184	163	187	206	179	139
wieś	78	67	128	112	93	111	116	129	134
zagranica	0	0	0	0	6	8	10	3	9

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Odływ ludności przedstawiał się następująco:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	201	202	291	296	256	298	322	308	273

mężczyźni	99	101	144	144	126	147	154	154	122
kobiety	102	101	147	152	130	151	168	154	151
Saldo migracji zagranica	-24	-6	-54	-47	-50	-68	-57	- 144	- 81
	8	1	5	1	3	-4	-9	2	- 1

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Jak można zauważyć z powyższych danych, odpływ ludności był na przełomie lat wyższy niż napływ. Zjawiskiem zanotowanym po raz pierwszy w 2004 roku były wymeldowania się osób z powodu wyjazdu za granicę, co związane jest z otwarciem zagranicznych rynków pracy po wstąpieniu Polski do UE.

Obecnie, ok. 56 % mieszkańców Ustki zamieszkuje w Ustce Nowej, ok. 28% w Starej Ustce, ok. 16% w Ustce Rozwojowej, tj. po zachodniej stronie Słupi.

Na stu mężczyzn w gminie w 2006 r. przypadało 110 kobiet. To stosunkowo wysoki wskaźnik na tle innych gmin województwa pomorskiego (dla powiatu słupskiego wskaźnik feminizacji wyniósł 100,5 a dla woj. Pomorskiego 105,8).

Przyrost naturalny

Przyrost naturalny na terenie Ustki ma wartości zmienne. Ogólnie tendencja jest dodatnia chociaż niepokoi fakt wystąpienia ujemnego przyrostu w 2006 i 2007 r.

Tabela 5. Przyrost naturalny w mieście Ustka.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Urodzeni a żywe	158	131	153	136	114	142	135	150	151
zgony	133	128	139	122	148	136	139	160	118
Przyrost naturalny	25	3	14	14	-34	6	-4	-10	33

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Ludność wg ekonomicznych grup wieku

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 69,63% ludności ogółem w gminie. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 13,19%, a osób w wieku poprodukcyjnym 16,39%. Systematycznie spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co jest ogólną tendencją w powiecie słupskim. Wskaźnik udziału ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem był zróżnicowany w okresie badawczym, aktualnie od 2004 roku wzrósł o 1,63%.

W latach 2000-2008 nastąpił wzrost wskaźnika udziału ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem w 2000r. wyniósł 12,3% a w 2008 już 16,5%. Świadczy to o starzejącej się populacji miasta.

Tabela 6. Dane demograficzne dla gminy Miasto Ustka w latach 2001 – 2008. Stan na 31 grudnia

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba ludności ogółem	17,132	17,049	16,940	16,818	16,692	16,586	16305	16182

Liczba kobiet	8724	8725	8711	8678	8637	8619	8500	8485
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	3475	3340	3185	3052	2904	2814	2 171	2 135
Ludność w wieku produkcyjnym	11632	11695	11690	11663	11613	11454	11 440	11 268
Ludność w wieku poprodukcyjnym	2366	2390	2434	2480	2549	2691	2 495	2 652

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Tabela 7. Udział %ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
w wieku przedprodukcyjnym	20,3	19,5	18,6	17,8	17,3	17,1	16,8
w wieku produkcyjnym	66,8	67,4	68,0	68,2	67,9	63,4	66,7
w wieku poprodukcyjnym	12,9	13,1	13,4	14	14,8	15,5	16,5

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Obciążenie demograficzne rozumiane jest jako udział osób utrzymywanych na 100 osób pracujących. Odzwierciedla on zmiany liczby osób niepracujących (dzieci i osób starszych) przypadających na osoby pracujące.

Tabela 8. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Ustce.

	2002	2004	2006	2007	2008
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	49,7	47,1	47,3	48,3	50,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	63,4	72,3	85,6	90,7	98,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	19,3	19,8	21,8	23,0	24,8

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Z danych wynika, że wskaźniki ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym i ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym maleją w okresie badanym, natomiast rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Wykształcenie

Spółeczeństwo Miasta Ustka jest stosunkowo dobrze wykształcone, 9,3 ludności gminy posiada wyższe wykształcenie, 2,9% policealne. Większość w tej strukturze stanowią kobiety. To stosunkowo wysoki wskaźnik. 28,8% legitymuje się wykształceniem średnim, 21% - zasadniczym zawodowym, 22% - podstawowym ukończonym. 2,2% posiada wykształcenie podstawowe nieukończone lub jest bez wykształcenia.

Tabela 9. Wykształcenie ludności

Ludność poziomu wykształcenia		
Wyższe	osób	1 525
Policealne	osób	473
średnie razem	osób	4 733
średnie ogólnokształcące	osób	1 752
średnie zawodowe	osób	2 981
zasadnicze zawodowe	osób	3 449
podstawowe ukończone	osób	3 628
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	osób	357

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku 2002

Na terenie Gminy Miasto Ustka znajduje się łącznie 6188 gospodarstw domowych. 4082 rodzin opartych jest na związkach małżeńskich, z czego 2023 posiada dzieci, w których na utrzymaniu pozostają dzieci do 24 roku życia. W 27% tego typu rodzin jest dwoje dzieci.

69% gospodarstw domowych to gospodarstwa rodzinne, z których zdecydowaną większość stanowią gospodarstwa jednorodzinne (95%). Przeciętna liczba osób przypadająca na jedno gospodarstwo domowe to 2,49.

MIESZKALNICTWO

W mieście jest ok. 6539 mieszkań o pow. użytkowej ok. 412,055 tys m², przy czym na 100 mieszkań przypada 115 gospodarstw domowych, średnia powierzchnia mieszkania wynosi ok. 62,8 m², na 1 mieszkanie przypada średnio 3 osób. Ok. 21% zasobów mieszkaniowych pochodzi sprzed 1945r., ok. 25% z lat 1970-78. Ok. 20,5% wszystkich mieszkań to mieszkania komunalne. Analizując sytuację mieszkań w Ustce trzeba stwierdzić że stale rośnie zasób mieszkań prywatnych, na przełomie lat 2006-2007 przyrost był aż o 40%. Wiąże się to z rozwijającym się w ostatnich latach budownictwem mieszkaniowym deweloperskim. Ok. 80% tych mieszkań (departamentów) to mieszkalnictwo rekreacyjne.

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w mieście

	Jedn. Miary	2005	2006	2007
Zasoby mieszkaniowe wg form własności				
ogółem				
mieszkania	miesz.	6437	6525	6539
izby	izba	23970	24253	24338
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	404969	410027	412055
zasoby gminy (komunalne)				
mieszkania	miesz.	801	801	717
izby	izba	2324	2324	2080
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	35935	35935	31078
zasoby spółdzielni mieszkaniowych				
mieszkania	m2	2824	2824	2509
izby	izba	9590	9590	8520
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	141902	141902	126211
zasoby zakładów pracy				
mieszkania	miesz.	463	463	332
izby	izba	1504	1504	1078
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	19176	19176	13352
zasoby osób fizycznych				
mieszkania	miesz.	2040	2045	2583
izby	izba	9591	9634	11417
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	190827	191861	219229
zasoby Towarzystwa Budownictwa Społecznego				
mieszkania	miesz.	309	392	392
izby	izba	961	1202	1202
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	17129	21153	21153

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku 2008

Stan techniczny budynków mieszkalnych stanowiących własność gminy jest zróżnicowany i zależy od wieku budynku, jego konstrukcji oraz wyposażenia w instalacje.

Generalnie zasób mieszkaniowy Gminy wymaga dużych nakładów, co potwierdzają wyniki przeglądów dokonywane przez zarządcę nieruchomości. Rzeczywiste potrzeby remontowe są o wiele wyższe niż przeznaczane na ten cel środki finansowe, które wiążą się z realnymi możliwościami finansowymi budżetu gminy. Gmina opracowała Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Miasto Ustka na lata 2009-2013. Program omawia zagadnienia związane z racjonalizacją gospodarki mieszkaniowej, mającej na celu:

1. prawidłowe wykonywanie zadań własnych gminy, określonych przepisami ustawowymi, w tym:
  - dostarczanie lokali socjalnych dla osób, którym w związku z orzeczoną eksmisją przysługuje prawo do lokalu socjalnego,
  - dostarczanie lokali zamiennych
2. zabezpieczanie potrzeb mieszkaniowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
3. ograniczanie ilości wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasta Ustka,
4. kontynuowanie programu rewitalizacji budynków komunalnych,
5. poprawę stanu technicznego i funkcjonalności lokali mieszkalnych,
6. wypracowanie zasad ograniczania udziału środków budżetowych w kosztach utrzymania lokali

komunalnych,

6. określenie potrzeb i ustalenie kierunków działania w celu zrationalizowania zasad przyznawania lokali z zasobu Gminy.

Dzięki współpracy miasta z Usteckim Towarzystwem Budownictwa Społecznego, które realizuje inwestycję przy ul. Grunwaldzkiej 39A-E, Gmina Miasto Ustka uzyska prawo do dysponowania 80 lokalami mieszkalnymi w 4 budynkach. Inwestycja realizowana jest przy udziale środków z budżetu Gminy, w wyniku czego miasto pozyska lokale na przekwaterowanie mieszkańców z budynków wytypowanych do wyburzeń, również tych przewidzianych do rewitalizacji (tj. do odbudowy z równoczesną zmianą funkcji obiektów). W ten sposób lokatorzy mieszkań komunalnych otrzymają lokale w pełni odpowiadające obecnym standardom budownictwa mieszkaniowego. Kolejnych 20 lokali z zasobu UTBS miasto będzie mogło zasiedlić na przełomie 2011 i 2012 roku.

Najgorsze warunki sanitarno-socjalne występują w mieszkaniach komunalnych. Utrzymanie tych zasobów wymaga ogromnych nakładów finansowych. Wynika stąd potrzeba kontynuowania i rozwijania publiczno – prawnych form poprawy warunków mieszkaniowych. W związku z wchodzeniem w życie dorosłe roczników z wyżu demograficznego należy się spodziewać dużego zapotrzebowania na mieszkania. Stały się one coraz mniej dostępnym dobrem a wpływ na to miała nadwyżka popytu mieszkań nad podażą. Rosnące ceny, powodują że tylko jedna trzecia gospodarstw domowych jest w stanie zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe we własnym zakresie. Na terenie Gminy Miasto Ustka występuje niedostatek uzbrojonych gruntów pod budowę wielorodzinną a system budownictwa w ramach TBS skierowany jest przede wszystkim do rodzin o średnich dochodach.

Warunki życia, jakość życia mieszkańców określają między innymi takie czynniki jak np. sytuacja materialna gospodarstw domowych - nie najgorsza (korzystna struktura demograficzna, funkcje turystyczne, wysokie bezrobocie, niska wysokość podatku od osób prawnych na 1 osobę pracującą w mieście, dość wysoki podatek od dochodów osobistych na mieszkańca), warunki zamieszkiwania - średnie, ledwie zadowolające (niewielka średnia pow. mieszkania, mała pow. na 1 osobę - ok. 16,7m², mała samodzielność zamieszkiwania, sporo zasobów starych i wymagających remontów, jednak w latach 94-98 oddano do użytku ok. 11% wszystkich mieszkań), poziom wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej - wysoki (niemal wszyscy mieszkańcy korzystają z wodociągu, kanalizacji, gazu, telefonu, dużo jest dróg lokalnych, wiele jest ulepszonych), stan środowiska – dość dobry, budżet o raczej prospołecznym charakterze, o wysokim udziale dochodów własnych, z dużym udziałem wydatków na oświatę, wychowanie, sport i kulturę; poziom obsługi mieszkańców, wyposażenie w usługi - średnie (niezłe w szkolnictwie, ochronie zdrowia, handlu, braki w zapleczu kultury i sportu), duże możliwości rekreacji codziennej i weekendowej, bliskość atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo terenów.

Warunki życia są zróżnicowane w poszczególnych rejonach miasta; generalnie najgorsze warunki życia są obecnie w Ustce Starej – gęstość zaludnienia wynosi tam powyżej 200 os./ha, w zabudowie wielorodzinnej nawet powyżej 300os./ha, część budynków jest w średnim lub złym stanie technicznym, występują tu liczne uciążliwości wynikające z sąsiedztwa z terenami portowo-przemysłowymi, nadmiernym ruchem komunikacyjnym, w tej części miasta jest za to najwyższa jakość

otoczenia architektonicznego i urbanistycznego, krajobrazu miejskiego i walorów wynikających z tożsamości miejsca. W „Ustce Nowej” zwłaszcza w zabudowie wielorodzinnej brak terenów zieleni przydomowej, występuje dość duża gęstość zaludnienia - powyżej 400os./ha, jest niska jakość środowiska architektonicznego, za to bardzo dobre wyposażenie w usługi i dość dobra komunikacja. W Ustce Rozwojowej występują bariery dostępności komunikacyjnej oraz słabe wyposażenie w usługi i infrastrukturę techniczną oraz stosunkowo mało jest miejsc pracy w sąsiedztwie, jednakże właśnie ta dzielnica miasta może stwarzać mieszkańcom bardzo korzystne warunki życia po właściwym zagospodarowaniu terenów rozwojowych.

Podsumowanie:

Młoda, dynamiczna, prorozwojowa struktura demograficzna miasta (przewaga osób w wieku produkcyjnym, niewielki choć stale rosnący udział grup w wieku poprodukcyjnym), dość duża aktywność zawodowa mieszkańców, wysoki ale zmniejszający się poziom bezrobocia (brak oferty pracy dla kobiet i absolwentów), wyraźny brak kapitału i utrzymująca się recesja, trudności w funkcjonowaniu lokalnego przemysłu (procesy restrukturyzacji we wszystkich niemal zakładach związanych z rybołówstwem, portem, przemysłem stoczniowym), upadek dotychczasowych funkcji morskich miasta. Niedobór środków na finansowanie rozwoju funkcji uzdrowiskowej, niewystarczająca oferta turystyczno-wypoczynkowa, w tym słabe wykorzystanie portu i plaży zachodniej dla funkcji turystycznych (bariera kapitałowa- niezbędna budowa mariny jachtowej i turystyczne zagospodarowanie terenów przyportowych i przyplażowych-zachodnich), słaba oferta posezonowa turystyczna. Niewystarczająca oferta kształcenia średniego i dla dorosłych.

4. Rynek pracy

Liczba osób pracujących przedstawia się następująco:

Tabela 11. Pracujący w latach 2004-2006

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
OGÓŁEM	3309	3308	2504	2398	2393	2623	2779	2083	3225
W TYM KOBIECY	1785	1863	1535	1417	1379	1365	1489	1283	-
SEKTOR PUBLICZNY	1500	1489	1219	1419	1263	1208	1357	567	1272
SEKTOR PRYWATNY	1809	1819	1285	979	1130	1415	1419	1516	1953
ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO, RYBACTWO	54	42	51	53	52	32	29	22	29
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	1344	1200	691	539	697	915	899	1333	1398
USŁUGI RYNKOWE	815	877	764	723	699	733	913	229	741
USŁUGI	1096	1189	998	1083	945	943	935	499	1051

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Największa liczba osób znajduje zatrudnienie w małych i średnich przedsiębiorstwach produkcyjnych oraz w sektorze publicznym – szkoły podstawowe i średniego szczebla, służba zdrowia, urzędy administracji samorządowej, morskiej i specjalnej oraz jednostki garnizonu wojskowego. Można zauważyć tendencję spadkową w sektorze rybołówstwa i rolnictwa. Jak wynika z powyższych danych największy spadek osób zatrudnionych we wszystkich sektorach nastąpił na przełomie lat 2001- 2002.

Bezrobocie.

Poziom i dynamika bezrobocia.

Na koniec grudnia 2008 r. w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku Filia w Ustce pozostawało 693 osób mieszkańców miasta Ustki, w tym 387 kobiet. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych była niższa od analogicznego okresu roku ubiegłego o 122 osób, tj. o 15%.

Prawo do zasiłku na koniec 2008 r. posiadało 148 osób bezrobotnych, w tym 86 kobiet. Stanowili oni 21,4% ogółu zarejestrowanych.

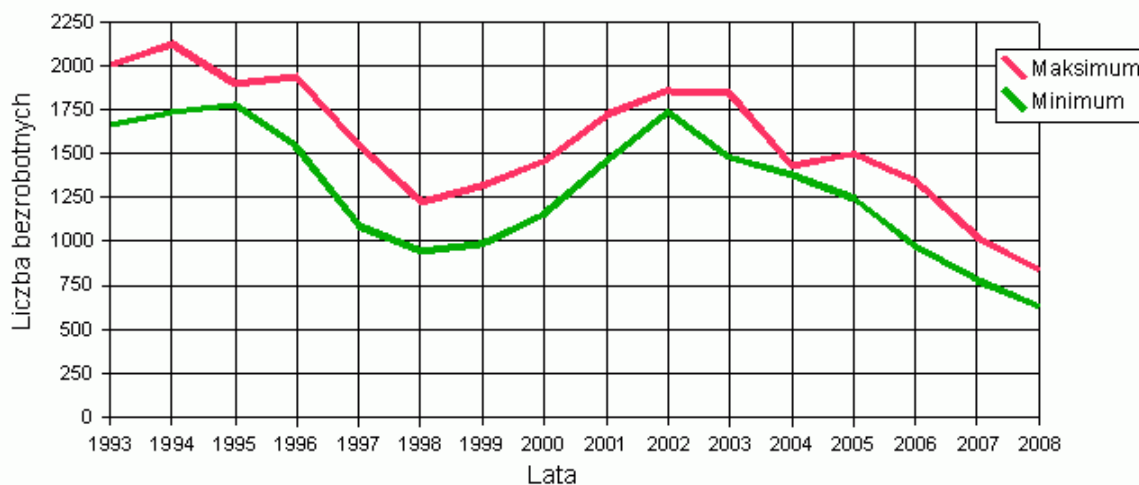
Rejon powiatu słupskiego należy do obszarów o najwyższej stopie bezrobocia w kraju. Stopa bezrobocia na terenie powiatu słupskiego za miesiąc grudzień 2008 r. Wynosiła 16,2%, podczas gdy w województwie pomorskim – 8,4%, zaś w kraju w tym samym okresie – 9,5%.

Tabela 12. Bezrobotni w Ustce zarejestrowani wg płci

	2004	2005	2006	2007	2008
Bezrobotni ogółem, w tym:					
ogółem, w	1416	1289	966	815	693
tym:					
Kobiety	812	760	551	476	387
Mężczyźni	604	529	415	336	206
Bezrobotni z prawem do zasiłku	269	287	197	176	148
w tym kobiety	126	142	104	101	86
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	1147	1002	769	639	545
w tym kobiety	686	618	447	375	301

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsk

Ekstremalne okresy przebiegu bezrobocia w mieście Ustka

Wykres 2. Przebieg bezrobocia w Ustce:

Źródło: PUP Ustka 2009

Struktura bezrobocia:

Kobiety

Kobiety w liczbie 387 stanowiły 55,8% ogółu bezrobotnych w końcu roku 2008, natomiast w roku poprzednim, ich ilość wynosiła 58,4% ogółu. Z tego wynika, że wystąpił spadek o 2,6%. Kobiety, znacznie częściej niż mężczyźni, dotyczą procesy związane z restrukturyzacją przedsiębiorstw i mimo, że są lepiej wykształcone od mężczyzn, to nadal gorzej postrzegane przez pracodawców. Pracodawcy znacznie chętniej zatrudniają mężczyzn niż kobiety co jest powodem, że kobiety pozostają bez pracy dłużej niż mężczyźni.

Wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 68,29 % to właśnie kobiety. Taka tendencja utrzymuje się od wielu lat. Analizując grupę bezrobotnych kobiet pod względem wieku, należy stwierdzić, że największy odsetek tej populacji w ilości 119, stanowią osoby w wieku 25-34 lata (30,75 %). W porównaniu do roku 2007 nastąpił niewielki spadek udziału tej grupy w stosunku do ogółu kobiet. Grupa ta była wówczas również dominującą. Nastąpił wyraźny, ok. 61 % wzrost ilości matek samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 7 roku życia.

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 193 osoby, co stanowi 27,85% ogółu.

Bezrobotni z najniższym wykształceniem (gimnazjalnym i poniżej) stanowili 26,26% wszystkich zarejestrowanych, tj. 693 osób, natomiast z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było 74 mieszkańców Ustki – 10,68%.

Tabela 13. Poziom wykształcenia wśród bezrobotnych w Mieście

Poziom wykształcenia	Rok 2006	%	Rok 2007	%	Rok 2008	%
wyższe	91	9,5	98	12,0	74	10,7
policealne i średnie zawodowe	240	24,8	217	26,6	193	27,8
średnie ogólnokształcące	102	10,5	102	12,5	79	11,4
zasadnicze zawodowe	263	27,2	204	25,0	165	23,8
gimnazjalne i poniżej	270	28,0	194	23,8	182	26,3

Źródło: PUP Ustka 2008

Porównując poziom wykształcenia bezrobotnych w analogicznych okresach sprawozdawczych, należy zauważyć procentowy wzrost ilości osób z wykształceniem średnim i wyższym, natomiast obniżyła się procentowa ilość bezrobotnych posiadająca wyższe wykształcenie.

Bezrobotni wg wieku osób zarejestrowanych

W populacji bezrobotnych mieszkańców Ustki na koniec roku najmniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku 18-24 lata oraz powyżej 55 roku życia. W porównaniu do okresu z końca 2007 roku, wskaźnik procentowy grup w najmłodszym wieku zmalał. Natomiast największą grupę stanowią osoby w wieku 25-34 lata, choć w tej populacji wystąpił procentowy spadek liczby bezrobotnych. Strukturę bezrobocia według wieku ilustruje poniższa tabela.

Tabela 14. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku

Grupy wiekowe	Rok 2006	%	Rok 2007	%	Rok 2008	%
18-24	149	15,4	110	13,5	83	12
25-34	284	29,4	246	30,2	200	28,9
35-44	173	18,0	157	19,3	136	19,6
45-54	286	29,6	222	27,2	196	28,3
55-64	74	7,6	80	9,8	78	11,3

Źródło: PUP w Ustce

Bezrobotni wg stażu pracy

W strukturze bezrobotnych na koniec 2008 roku według stażu pracy, najwyższy odsetek 20,9% stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 10 lat, lecz nie więcej jak 20 lat. Analogiczną sytuację odnotowano przed rokiem. Najmniejszą wartość struktury stanowiły osoby z ponad 30 letnim stażem pracy tj. 3,8% ogółu bezrobotnych. Obserwując poszczególne wielkości struktury należy zwrócić uwagę na duży udział osób nie posiadających stażu pracy – 12,8%. W tej grupie bezrobotnych nastąpił spadek w porównaniu do okresu poprzedniego.

Opisane zjawiska ilustruje poniższa tabela.

Tabela 15. Bezrobotni wg stażu pracy

Staż pracy w latach	Rok 2006	%	Rok 2007	%	Rok 2008	%
do 1 roku	120	12,4	106	13,0	106	15,3
1-5	169	17,5	143	17,5	116	16,7
5-10	143	14,8	127	15,6	99	14,3
10-20	196	20,3	157	19,3	145	20,9
20-30	133	13,8	124	15,2	112	16,2
30 lat i więcej	33	3,4	32	3,9	26	3,8
bez stażu	172	17,8	126	15,5	89	12,8

Źródło: PUP w Ustce

Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

W strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, nie nastąpiły wyraźne zmiany w analogicznych okresach sprawozdawczych, o czym świadczą dane w poniższej tabeli.

Tabela 16. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

Bez pracy	Rok 2006	%	Rok 2007	%	Rok 2008	%
do 6 m-cy	403	41,7	366	44,9	384	55,4
6-12 m-cy	164	17,0	124	15,2	109	15,7
12-24 m-cy	170	17,6	150	18,4	113	16,3
Powyżej 24 m-cy	229	23,7	175	21,5	123	17,8

Źródło: PUP w Ustce.

Osoby niepełnosprawne.

Liczba osób będących niepełnosprawnymi wśród bezrobotnych na koniec analizowanego roku wynosiła 25, co stanowi 3,61% ogółu bezrobotnych, z czego 12 to kobiety. Prawo do zasiłku posiada 9 osób w tym 4 kobiety. W odniesieniu do roku poprzedniego, ilość osób z grupą inwalidzką zmniejszyła się nieznacznie, tj. o 0,19%. Znakomita większość tych osób, bo aż 88%, posiada lekki stopień niepełnosprawności, co pozwala na przyjmowanie większości ofert pracy będących w dyspozycji urzędu pracy. Prawie wszyscy niepełnosprawni (24), to osoby poprzednio pracujące. W ciągu roku 12 osób niepełnosprawnych podjęło zatrudnienie, z czego 10 w ramach zatrudnienia niesubsydiowanego. W szkoleniach wzięło udział 6 bezrobotnych niepełnosprawnych.

Oferty pracy

W 2008 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku Filia w Ustce zgłoszono 1444 oferty pracy, w tym 1136 były to oferty pracy niesubsydiowanej, z tego: 304 dotyczyło pracy stałej (26,8%), natomiast 832 – sezonowej i krótkoterminowej (73,2%).

W porównaniu do 2007r. Ogólna ilość ofert była mniejsza się o 428 miejsc, a o 210 zmniejszyła się ilość miejsc pracy stałej.

Zakłady pracy działające na terenie miasta Ustki zgłosiły 1031 miejsca zatrudnienia, w tym 781 do pracy niesubsydiowanej oraz 227 do pracy stałej.

Największe zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy odnotowano na pracowników w następujących zawodach:

- kelner- barman – 149,
- pomoc kuchenna – 122,
- robotnik gospodarczy – 118,
- sprzedawca – 100,
- pracownik biurowy – 82,
- kucharz – 65,
- pokojowa – 65,
- sprzątaczką – 50.

Znaczną grupą ofert pracy zgłaszanych do Urzędu stanowiły oferty pracy na pracowników w zawodach budowlanych; m.in.: murarz, tynkarz, dekarz, cieśla oraz robotnik ogólnobudowlany - zgłoszono łącznie ok. 60 wolnych miejsc pracy.

Ponadto, w okresie sezonu letniego, czyli od miesiąca kwietnia do sierpnia 2008 r. zgłoszono 326 oferty pracy sezonowej. Najwięcej ofert pracy dotyczyło zatrudnienia osób w punktach handlowo-gastronomicznych i ośrodkach wczasowych, uruchamiających lub rozszerzających działalność na czas sezonu letniego. Oferty sezonowe dotyczyły zapotrzebowania na pracowników w takich zawodach jak: kelner – barman – 73, pomoc kuchenna – 64, kucharz – 36, pokojowa – 27, sprzedawca – 26. Poszukiwano także osób na stanowiska pokojowa, sprzątaczką, konserwator, animator kultury czy masażysta/fizjoterapeuta.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Struktura podmiotów gospodarczych w mieście Ustka przedstawia się następująco:

Tabela 17. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem, w tym:	2.596	2.544	2.547	2543	2536
Rolnictwo	18	16	16	14	12
Rybnictwo i rybołówstwo	96	83	75	72	72

Przemysł	216	197	209	202	202
Budownictwo	122	114	118	129	144
Handel i naprawy	743	708	691	669	631
Hotele i restauracje	546	570	571	591	600
Transport	152	152	152	149	153
Pośrednictwo finansowe	102	90	88	75	76
Obsługa nieruchomości	311	328	344	351	356
Sektor publiczny	122	131	142	144	92
Sektor prywatny	2474	2413	2405	2399	2444
Fundacje i stowarzyszenia organizacje społeczne	47	42	42	42	45
Osoby prowadzące działalność gospodarczą	2112	2063	2068	1976	1953
Liczba przedsiębiorców uruchomionych	148	183	197	159	189
Liczba przedsiębiorców zlikwidowanych	158	232	192	151	198
Spółdzielnie	11	11	11	11	11

Źródło: Dane US Gdańsk uzupełnione o dane z wydziału Spraw Obywatelskich i Administracyjno-Gospodarczych Urzędu Miasta Ustka.

Większość podmiotów gospodarczych w mieście funkcjonuje w sektorze prywatnym – 2444 podmiotów. W sektorze publicznym od 2004 roku ubyło 30 podmiotów, a w sektorze prywatnym do 2007r. występował trend spadkowy, jednak w 2008 r. przybyło 45 podmiotów w stosunku do roku poprzedniego.

Według danych z Urzędu Miasta w 2007r. na terenie miasta zarejestrowanych było 2068 przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą, figurujących w ewidencji Burmistrza Miasta Ustka. Są to przede wszystkim przedsiębiorstwa i zakłady prywatne – sklepy, zakłady usługowe, produkcyjne, rzemieślnicze oraz szereg ośrodków wczasowych, wypoczynkowych, punktów gastronomicznych i handlowych zajmujące się:

- Produkcją wyrobów przemysłowych - 39
- Produkcją wyrobów spożywczych - 25
- Budownictwem - 164
- Transportem - 129

- Działalnością produkcyjno- usługową - 27
- Działalnością usługową - 564
- Handlem i gastronomią - 1127
- Z tego handlem obwoźnym - 281
- Transportem taxi - 53

Liczba spółek prawa handlowego na terenie miasta Ustki - 74

W strukturze Urzędu Miasta Ustka funkcjonuje Wydział Gospodarki Przestrzennej. Jednostka ta jest pierwszym punktem kontaktu pomiędzy przedsiębiorcami a lokalną administracją. Do podstawowego zakresu działania wydziału należy pełna obsługa interesantów w zakresie informacji na temat lokalizacji inwestycji i warunków inwestowania. W celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej Ustki organizowane są akcje promocyjne w mediach jak również na imprezach targowo-wystawienniczych i spotkaniach kooperacyjnych o zasięgu lokalnym i krajowym. Dla pobudzenia przedsiębiorczości przygotowana została aktualna oferta inwestycyjna miasta, która jest regularnie weryfikowana i aktualizowana, aby inwestorzy mogli na bieżąco śledzić możliwość lokowania swojego kapitału w regionie. Niestety Ustka nie dysponuje z byt bogatą ofertą terenów pod inwestycje.

W przyszłości planuje się wydzielić specjalną część obszaru celem utworzenia w Ustce Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSE), na terenie której działalność gospodarczą będą mogły prowadzić większe podmioty gospodarcze. Przedsiębiorcom działającym w SSE przysługuje pomoc publiczna w formie zwolnienia podatkowego. Takie preferencyjne warunki z pewnością wpłyną na atrakcyjność miasta, rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz przyczynią się do ożywienia gospodarczego regionu.

Uwzględniając znaczenie tego sektora dla rozwoju gospodarczego, działania władz lokalnych powinny dążyć do zapewnienia tym przedsiębiorcom klimatu dla podejmowania inicjatyw gospodarczych.

Istotnym czynnikiem rozwojowym Regionu jest sektor tzw. małych i średnich przedsiębiorstw. Ustka powinna obejmować różnorodne działania mające na celu wspieranie rozwoju podmiotów gospodarczych. W przyszłości ich rozwój powinien stać się podstawowym instrumentem przeciwdziałania bezrobociu.

W Ustce znajdują się jednostki przedsiębiorcze, które jeżeli stworzy się im odpowiednie warunki pobudzą do działania, zainicjują tworzenie przedsiębiorstw dających pracę i dochody im samym oraz okolicznej ludności. Do zadań władz powinno należeć stymulowanie takich postaw, gdyż jest to wspólny interes wszystkich mieszkańców i osób, które odpowiadają za rozwój danego obszaru. Lokalny rozwój gospodarczy może zaspokoić istotne potrzeby poprzez tworzenie miejsc pracy, a z czasem jego wymiernym efektem jest powiększenie infrastruktury gospodarczej, a dodatkowe dochody mogą być przeznaczone na inwestycje poprawiające poziom życia ludności.

Bardzo ważnym aspektem rozwojowym miasta jest kwestia zarządzania strategicznymi obszarami prowadzenia działalności turystyczno – hotelowo – restauracyjnej w Ustce znajdującymi się w pobliżu promenady nadmorskiej. Z punktu widzenia zapewnienia długofalowych interesów miasta w obrębie kluczowego dla jego rozwoju obszaru, istotne jest, aby będące w posiadaniu samorządu

nieruchomości zlokalizowane w rejonie promenady nadmorskiej pozostały własnością miasta. Ich dzierżawa powinna stanowić dochód miasta, który będzie przeznaczony na poprawę jego konkurencyjności, co przełoży się na wyniki przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w Ustce jak i również przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców.

5. Edukacja

W ramach miejskiej oświaty publicznej funkcjonuje w Ustce:

- 1 żłobek,
- 3 przedszkola o łącznej ilości dzieci 346 w roku szkolnym 2007/2008,
- 2 szkoły podstawowe o łącznej ilości dzieci 1097 w roku szkolnym 2007/2008,
- 2 gimnazja w tym 1 niepubliczne o łącznej ilości dzieci 609 w roku szkolnym 2007/2008,
- 1 Liceum Ogólnokształcące w zarządzie Starosty Powiatowego w Słupsku,
- 1 Zespół Szkół Technicznych w zarządzie Starosty Powiatowego w Słupsku.

Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ogólnego zaspokaja rzeczywiste oczekiwania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędne jest optymalizowanie sieci i struktury placówek oświatowych. Znaczącą potrzebą jest również kontynuacja prac remontowo - modernizacyjnych bazy oświatowej w szczególności, przedszkoli, SP nr 2 i Zespołu Szkół Technicznych. Niewystarczająca jest oferta kształcenia średniego i dla dorosłych.

6. Turystyka

Rozwój turystyki i wypoczynku.

Ustka charakteryzuje się bardzo wysokimi i zróżnicowanymi walorami turystycznymi, co stanowi główną podstawę jej rozwoju jako uzdrowiska i miejscowości wczasowo - turystycznej.

Położenie Ustki nad morzem stwarza doskonałe warunki do uprawiania sportów wodnych. Ustka to również miejsce, w którym krzyżują się szlaki turystyki pieszej i rowerowej, a pozostałości kultury pruskiej np. budownictwo szachulcowe nawiązujące stylem do dawnej wioski rybackiej i charakterystyczne budowle dawnych domów zdrojowych lub nasypy kolejowe sprawiają, iż Ustka jest miastem o wysokich walorach krajobrazowych.

Miasto położone jest w atrakcyjnym fragmencie wybrzeża - na Wybrzeżu Słowińskim z licznymi charakterystycznymi formami krajobrazu i elementami przyrody ożywionej, objętymi ochroną. W okolicach Ustki znajduje się wiele atrakcyjnych turystycznie miejsc. „Dolina Słupi”- park krajobrazowy, Słowiński Park Narodowy z ruchomymi wydhami, rezerwaty roślin i zwierząt, a także: grodziska, chałupy, dwory i kościoły szachulcowe, kościoły gotyckie i barokowe, dwory i parki dworskie.

Cenny przyrodniczo obszar, na którym leży Ustka stanowi część Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska - brzeg morski, plaże, wydmy, klify, jeziora przybrzeżne, nadmorskie bory, ostoje

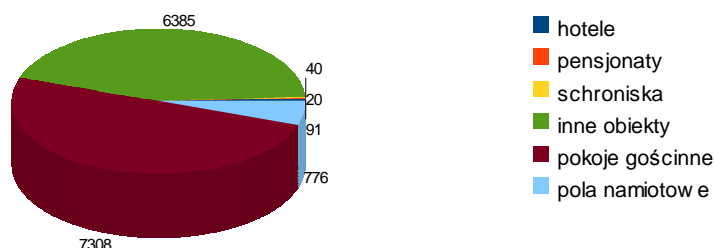
ptaków, wielkopowierzchniowe torfowiska wysokie itp. dodatkowo Dolina Słupi stanowi krajowy korytarz ekologiczny, łączący Wybrzeże Bałtyku z Pojezierzem Kaszubskim.

Podczas sezonu letniego zauważyć można znaczny napływ turystów ze Słupska i pobliskich miejscowości. Wśród społeczności lokalnej odczuwana jest potrzeba oderwania się od miejsca zamieszkania, bardzo często kojarzonego z pracą i stresem. Wyjazd weekendowy staje się sposobem na regenerację sił fizycznych i psychicznych. Okres weekendu jest również coraz częściej jedyną możliwością spędzenia czasu z rodziną.

Dużą szansą rozwojową naszego miasta jest także turystyka morska. W 2008 r. Po trzech latach przerwy uruchomiono połączenie promowe między Ustką a Bornholmem. Regularne połączenie znacznie podnosi atrakcyjność turystyczną Ziemi Słupskiej, a przede wszystkim Ustki.

Największa część ośrodków wypoczynkowych znajduje się we wschodniej części miasta przy ulicy Wczasowej, blisko morza. W części zachodniej ośrodki są położone w głębi lasu sosnowego, ale odległość do morza jest zdecydowanie większa, około 800m.

Wykres 3. Struktura bazy noclegowej w Ustce

Źródło: Strategia rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka 2007-2013

Przeważający udział w bazie noclegowej posiadają **pokoje gościnne, czyli kwatery prywatne** i stanowią one 49,99% ogółu bazy noclegowej. Kolejną grupą są tzw. „inne obiekty” (nie posiadające kategoryzacji) – 43,67%, następnie pola namiotowe 5,31%, hotele – 0,62%, pensjonaty 0,14% oraz schronisko młodzieżowe – 0,27%.

Dzięki licznym inwestycjom dokonanych w ostatnich latach bazę noclegową Ustki określić można jako dość dobrą. Duża część hotelów, pensjonatów oraz większość domów wczasowych charakteryzuje się wysokim poziomem warunków wypoczynku. Pokój z łazienką jest w większości obiektów obowiązującym standardem, również w tzw. kwaterach prywatnych. Wyjątek stanowi niewielki odsetek miejsc noclegowych w obiektach przeznaczonych do organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w ramach kolonii, obozów młodzieżowych lub studenckich. Są to miejsca o znacznie

niższym standardzie – wspólne sanitariaty, pokoje kilkuosobowe, bez TV. Jest to również zaplecze noclegowe dla turystów poszukujących taniego wypoczynku.

Niewielka część bazy noclegowej, ok. 30% ma charakter sezonowy, przystosowany do przyjęcia wypoczywających tylko w okresie letnim⁹. Prawie 70% ogółu miejsc stanowią miejsca całoroczne, co stawia Ustkę w korzystnej pozycji dla realizowania zamierzeń przedłużających sezon turystyczny.

Ruch turystyczny

W 2008 roku liczba osób korzystających z noclegów na terenie miasta wynosiła 74 287, w tym turyści zagraniczni stanowili 3 624 osób, jest to liczba znacznie wyższa niż w poprzednim roku. Znacznemu wzrostowi uległa również liczba udzielonych noclegów w mieście i gminie Ustka w stosunku do roku 2007, o 17 298 w mieście, zaś w gminie o 21 090 noclegów.

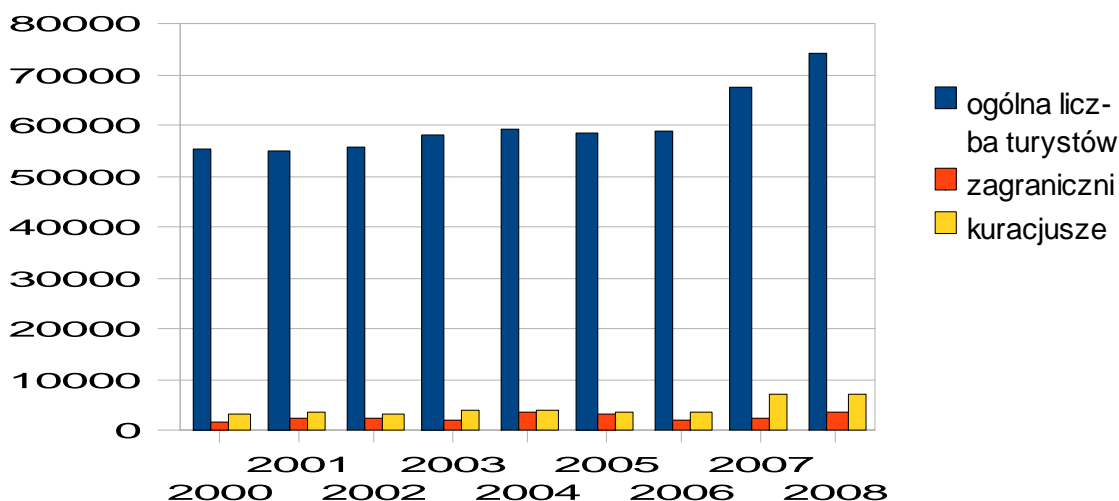
Tabela 18. Struktura ruchu turystycznego i udzielonych noclegów w mieście

Struktura udzielonych noclegów	J. m.	MIASTO USTKA		
		2006	2007	2008
korzystający z noclegów ogółem I-XII	Osoba	58 753	67 283	74 287
korzystający z noclegów turyści zagraniczni I-XII	Osoba	1 850	2 494	3 624
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach ogółem I-XII	pok.	13 610	23 734	34 965
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach turystom zagranicznym I-XII	pok.	1 417	2 218	4 248
udzielone noclegi ogółem I-XII	Nocleg	519 570	546 455	563 753
udzielone noclegi turystom zagranicznym I-XII	Nocleg	5 863	6 839	8 290
Korzystający z noclegów kuracjusze I-XII	osoba	3 477	6 922	7 015
Udzielone noclegi w zakładach uzdrowiskowych I-XII	nocleg	53 963	113 701	115 025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

⁹Promocja marki turystycznej na przykładzie miasta Ustki (R.Kuczmińska, 2004),

Wykres 4. Ruch turystyczny w Ustce w latach 2000-2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych: www.stat.gov.pl

Rozwinięta baza noclegowa znajduje się również w Gminie Wiejskiej Ustka. Koncentracja funkcji mieszkaniowych i towarzyszących usług ma miejsce przede wszystkim w miejscowościach Przewłoka, Wodnica i Lędowo.

Szansę dla rozwoju stałej i sezonowej bazy turystycznej może szczególnie stanowić realizacja programu inwestycyjnego w kształtującej się nowej jednostce urbanistycznej, którą jest **wieś Przewłoka (jako zaplecze dla uzdrowiska Ustki)**.

Ruch przyjazdowy do Ustki cechuje sezonowość. Ogólnie sezon turystyczny w Ustce trwa od połowy czerwca do połowy września. Należy zwrócić uwagę, że sezonowość ruchu turystycznego dotyczy przede wszystkim turystyki wypoczynkowo – rekreacyjnej, w przypadku której przyjazdy istotnie wzrastają w sezonie rekreacyjnym, a zwłaszcza w miesiącach letnich (lipiec – wrzesień). W przypadku turystyki uzdrowskiej sezonowość jest znacznie mniejsza. Rozkład ruchu w zakresie turystyki uzdrowskiej w ciągu roku charakteryzuje się występowaniem dwóch szczytów w wielkości przyjazdów w okresach maj – czerwiec i wrzesień – październik oraz spadkiem przyjazdów w okresie wakacyjnym (lipiec – sierpień) i zimowym. Ponieważ sezonowość kształtuje funkcje turystyczne to z analizy widać, że funkcja uzdrowska daje duże możliwości rozwoju gmin.¹⁰

Na sezonowość wpływa brak kompleksowej oferty kulturalno – turystycznej, ruchu turystycznego i czas pobytu odwiedzających. Sezonowość oddziałuje na lokalny rynek pracy i rozwój podmiotów gospodarczych sektora handlu i turystyki. Rozwój turystyki kwalifikowanej, jak kulturowa, zdrowotna, morska umożliwi przyciągnięcie turystów również poza okresem letnim. **Rozwój turystyki poza sezonem stymuluje rozwój gospodarczy miasta i regionu poprzez możliwość rozwoju podmiotów gospodarczych (szczególnie z branży turystycznej), a mieszkańcom gwarantuje pracę.** W Ustce brak jest jednak rozbudowanej i atrakcyjnej oferty uzdrowskiej umożliwiającej odbiorcom korzystanie z różnych form lecznictwa uzdrowskiego.

¹⁰ Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miejskiej Ustka na lata 2006-2013.

Formy uprawianej turystyki. Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie „Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miejskiej Ustka na lata 2006-2013” najważniejszym elementem oferty turystycznej Miasta Ustka jest możliwość przyjazdów w celu poprawy zdrowia w oparciu o istniejące zasoby naturalne – **turystyka zdrowotna** (w tym typu SPA & Wellnes). Obserwowane trendy rozwoju turystyki na świecie wskazują na wzrost zainteresowania turystyką uzdrowiskowo - wypoczynkową. Wg oczekiwań pacjentów – turystów ważna jest nie tylko baza techniczna uzdrowiska – walory lecznicze obszaru, szpitale uzdrowiskowe i sanatoria, ale obiekty turystyczne i rekreacyjne. Z głównych bodźców skłaniających do podróży jest motyw zdrowotno – wypoczynkowy obejmujący profilaktykę i rehabilitację, oparty na zapobieganiu schorzeniom, poprawie oraz regeneracji sił fizycznych i psychicznych. Aktualnie turystyka uzdrowiskowa w Ustce ma znaczenie kluczowe, zwłaszcza poza sezonem letnim.

Drugą formą turystyki w Ustce o znaczeniu podstawowym jest **turystyka wypoczynkowa**, w tym o biernych formach aktywności (spacery po mieście, przebywanie w kawiarniach, restauracjach, plażowanie), jak i bardziej aktywnych (sport i rekreacja).

Kolejną formą jest **turystyka rekreacyjna**. To przede wszystkim tradycyjna turystyka rekreacyjno – wypoczynkowa wykorzystująca walory środowiska przyrodniczego góry, lasy, wody powierzchniowe. W zakres turystyki rekreacyjnej wchodzi turystyka aktywna jak: rowerowa, żeglarska, kajakowa, wspinaczkowa, jeździectwo itp. Miasto i Gmina posiada dobrą bazę hotelową, usługi oraz warunki dla rozwoju tego typu turystyki nad brzegiem morza czy na terenie przymorskich obszarów leśnych.

Niedostateczna jest infrastruktura (baza turystyczna) niezbędna do jej uprawiania. Może ona się stać szansą dla przedłużenia sezonu turystycznego w Ustce.

Najnowszą, i w dalszym ciągu rozwijającą się formą turystyki jest **turystyka konferencyjna**, która obecnie ma mniejsze znaczenie w porównaniu do podstawowych form turystyki w Ustce. Z uwagi jednak na to, że generalnie miasta nadmorskie stanowią jedną z bardziej interesujących lokalizacji dla konferencji, a wielkość rynku podróży konferencyjnych wzrasta w skali międzynarodowej i krajowej istnieje możliwość wzmocnienia tej formy turystyki w Ustce.

Obiekty dziedzictwa kulturowego o potencjale turystycznym.

Jednym z głównych walorów kulturowych są, bez wątpienia zabytki architektury. W Ustce można wyodrębnić stare i nowe miasto. W centralnej części miasta pośród charakterystycznych wąskich uliczek odnajdziemy domy z lat 30 XIX w. Główną atrakcją kulturową w miejscowości nadmorskiej jest latarnia morska, która została zbudowana z czerwonej cegły w 1909 roku. W 1993 roku latarnia morska w Ustce została wpisana na listę zabytków. Od latarni morskiej mamy możliwość podziwiania uroków morza z mola wysuniętego w głąb morza. Godna uwagi jest również stara dzielnica willowa północno - wschodniej części miasta. Domy tej dzielnicy to obecnie mieszkania prywatne lub pensjonaty¹¹. W tej części warto obejrzeć „Willę Red” - obecnie pensjonat wysokiej klasy, to willa zbudowana w 1890 r. w stylu wilhelmiańskim, posiada taras widokowy i wieżę

¹¹ M. Oszevska-Głowacka B. Głowacki „Wybrzeże Bałtyku”- przewodnik BMG Łódź 2002 s. 9.

U skrzyżowania ulic Chopina i Kopernika znajduje się stara willa w stylu szwajcarskim z 1890r., która dawniej należała do berlińskiego armatora, a obecnie jest to dom wczasowy artystów plastyków. Sam dom jak i stojący obok niego niewielki budynek są konstrukcji ryglowej.

Naprzeciwko willi artystów plastyków znajduje się niewielki park wzdłuż promenady, w którym możemy zobaczyć pomnik autorstwa Józefa Thoraka przedstawiający umierającego wojownika, w Polsce tylko Ustka może się pochwalić tego rodzaju pomnikiem. Dzieło to należy do najsłynniejszych rzeźb XX w. Upamiętnia on 76 Ustczan poległych w I wojnie światowej, został on odsłonięty 22.01.1922 roku. Na tarczy wojownika po raz pierwszy został uwidoczniony herb Ustki.

W tym samym też parku nadmorskim, przy promenadzie, powyżej możemy również zobaczyć kolejny z pomników miasta przedstawiający postać Fryderyka Chopina. Autorką pomnika jest Ludwika Nitschowa, która jest również autorką warszawskiej syrenki. W części wschodniej miasta znajduje się jeden z najstarszych zabytków. Jest to ponad 100 letnia willa stylizowana na zamek gotycki tzw. ustecka willa carringtonów. Jest to willa, w której zamieszkiwała, swego czasu bogata rodzina armatorów.

Zdecydowanie najważniejszym elementem zabytkowym są Usteckie Łazienki. Stara część łazienek została wybudowana z 1887 roku, a budynek został połączony rurociągiem ze stacją pomp znajdującą się u nasady wschodniego mola, skąd tłoczono wodę morską, którą następnie podgrzewano do kąpeli leczniczych. Zakład Przyrodolecznicy funkcjonuje do dziś. W latach 80-tych został rozbudowany i sukcesywnie unowocześniony.

Promenada nadmorska to od wielu lat ulubione miejsce spacerowe nie tylko turystów, ale i sławnych ludzi. Została zbudowana w 1875r. Założono tam park z alejkami spacerowymi. Zwracając uwagę na walory kulturowe miasta należy wspomnieć o zabytkach i muzeach, jakie posiada Ustka. Zachowały się tutaj jedne z najstarszych spichlerzy z pruskiej cegły, które usytuowane są po obu częściach miasta, zarówno wschodniej jak i zachodniej. Największy z nich znajduje się przy samym porcie. Odbudowany on został w 1915r. po pożarze. Spichlerz ten jest użytkowany do dziś i mieszczą się tam: Bałtycka Galeria Sztuki Współczesnej, Harcerski Ośrodek Morski¹².

Przy ul. Marynarki Polskiej znajduje się Park im. Jana Pawła II. Jest to niewielkie miejsce po kościele św. Mikołaja (1356-1889) – patrona kupców i żeglarzy.

Niedawno powstałym obiektem jest Muzeum Chleba jedno z nielicznych w Polsce.

Muzeum Ziemi Usteckiej, powstało w 1995 roku. Koncepcja i potrzeba powstania tego muzeum wynikała z potrzeby zadbania o historię i tradycję tej ziemi, a inicjatorem powstania było Towarzystwo Przyjaciół Ustki (założone w 1993 roku). W centrum miasta znajduje się kościół św. Zbawiciela, który wybudowany został w 1888 roku w stylu neogotyckim, a jego budowa trwała tylko 3 lata, zastąpił on kościółek św. Mikołaja, a wiele elementów tego kościoła zostało przeniesionych do nowego, między innymi ołtarzowy krucyfiks z XVII wieku oraz wartościowe organy, jedne z nielicznych w Europie wykonane w monofakturze Völknerów.

Bary, puby, restauracje, kawiarnie

Gastronomia obok bazy noclegowej jest jednym z najważniejszych czynników stymulujących rozwój turystyki. Ma ona wpływ na wielkość ruchu turystycznego. Może go przyspieszać, jak i hamować.

¹² Inessa i Józef Jaskuła „Przewodnik po mieście i okolicach” Słupsk Grawipol 1993.

Ustka dysponuje bogatą siecią obiektów gastronomicznych. Przyjmując za kryterium podziału zakres ich działalności możemy je poklasyfikować na: restauracje, kawiarnie, bary i lokale gastronomiczne. Łącznie miasto Ustka posiada ponad 7000 miejsc konsumpcyjnych. Szczegółową strukturę bazy gastronomicznej miasta z uwzględnieniem jej sezonowości przedstawia tabela nr 22.

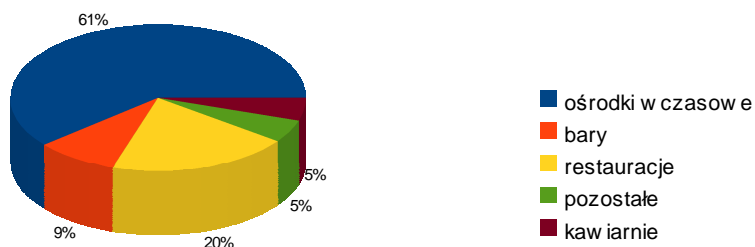
Tabela 19. Struktura bazy gastronomicznej miasta Ustki.

Rodzaj zakładu gastronomicznego	Liczba miejsc konsumpcyjnych		
	całorocznych	Sezonowych (dodatkowo)	Ogółem całoroczna + sezonowa.
Bary	503	336	839
Restauracje	700	-	700
Kawiarnie	240	170	410
Pozostałe	344	170	514
RAZEM:	4.527	2.166	6.693

Źródło: Dane przetworzone na podstawie danych U.M. Ustka 2003

Baza restauracyjna i kawiarniana opiera się na tradycyjnych obiektach gastronomicznych. Ilość miejsc oferowanych wydaje się być wystarczająca, ale jeszcze niewiele z nich oferuje klimat i niepowtarzalną atmosferę, która może być jedną z podstaw turystyki weekendowej i jednodniowej. Poza kilkoma smażalniami ryb (o stylistyce nawiązującej do otoczenia) brak jest restauracji oferujących bogatą kartę dań rybnych i owoców morza. Baza kawiarniana poza kilkoma wyjątkami trąci w swoim wystroju atmosferą minionych lat. To za mało w perspektywie rozwoju obszarów turystycznych miasta. Natomiast dobrze rozwinięta jest sieć barów i punktów szybkiej obsługi. Duża konkurencja na rynku usteckim tego typu obiektów sprawiła, że poziom usług w tych obiektach należy ocenić na więcej niż dobry.

Wykres 5. Struktura bazy gastronomicznej Ustki.

Źródło: Dane przetworzone na podstawie danych U.M. Ustka 2003

Baza konferencyjna

Kilka ośrodków wypoczynkowych na terenie Ustki oferuje powierzchnie dla organizacji konferencji i szkoleń. Międzynarodowy trend łączenia organizowanych konferencji tematycznych z rekreacją i wypoczynkiem dotarł już do Polski. W ostatnich latach wzrasta zapotrzebowanie na tego typu usługi, które często wiąże się również z organizowanymi szkoleniami integracyjnymi dużych korporacji, ale coraz częściej moda ta zatacza kręgi w sektorze MSP.

Aktualnie Ustka posiada odpowiednie warunki do rozwoju turystyki konferencyjnej. W obiektach w których znajdują się sale spełniające kryteria konferencyjne, audiowizualne z niezbędnym zapleczem socjalnym i rekreacyjno - wypoczynkowym znajduje się aż 1549 miejsc noclegowych:

- JANTAR Ośrodek Wczasowo Konferencyjny – 116 miejsc
- ENERGETYK Centrum Szkoleniowo – Wypoczynkowe -120 miejsc
- Hotel Lubicz – 120 miejsc
- Pensjonat MORZE – 60 miejsc
- Hotel ROYAL BALTIC – 130 miejsc
- Hotel TROJANOWSKI – 100 miejsc
- P.H.U BAŁTYK – 240 miejsc
- Ośrodek Doskonalenia Kadr Służby Więziennej POPSEJDON – 206 miejsc
- Hotel AZOTY – 150 miejsc
- Dom Wczasowo – Sanatoryjny PERŁA – 280 miejsc
- Hotel ALGA – 26 miejsc

Obiekty sportowe i wypoczynkowe

Ustka posiada cztery hale sportowe, w tym jedną oddaną do użytku we wrześniu 2001 roku w SP 1, i nowoczesną halę widowiskowo – sportową w LO, a także dwa kompleksy sportowo – rekreacyjne, gdzie znajdują się boiska piłkarskie, bieżnia lekkoatletyczna, boiska do gry w siatkówki, koszykówkę. Infrastruktura sportowa jest w znacznym stopniu zniszczona i wymaga inwestycji by przystosować ją do wymogów bezpieczeństwa oraz zmiany jej charakteru na ogólnodostępny.

Na terenie miasta znajdują się cztery korty tenisowe, pięć klubów fitness, wypożyczalnia sprzętu plażowego i sportowego, siedem wypożyczalni rowerów oraz tuż za rogatkami miasta ośrodek jeździecki umożliwiający organizację tzw. urlopu w siodle. Relaks uzdrowski i wypoczynkowy uzupełniany jest poprzez organizację koncertów (na terenach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, plaży, promenady).

Ustka posiada liczne trasy rowerowe. Przez teren miasta przebiega międzynarodowa Trasa Hanzeatycka. Przez obszar zabudowany przebiega ona po układzie ulicznym, w części wschodniej miasta przebiega szlakiem Zwiniętych Torów. Szlak ten, wykorzystujący starą trasę kolejową, jest powszechnie uczęszczanym szlakiem turystycznym w kierunku Rowów i Smółdzina. Trasy rowerowe, piesze i trasy konne występują w pasie leśnym pomiędzy brzegiem morza i obszarem złóż solankowych¹³.

¹³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania miasta Ustka (2001).

Tereny wypoczynkowe znajdują się również poza plażą i wykorzystują siedliska leśne Ustki takie jak bór wilgotny, bór mieszany wilgotny, bór świeży, las wilgotny; wydmy – te jednak odznaczają się bardzo małą odpornością i niewielkim potencjałem dla samych terenów wypoczynkowych.

Bardzo ważna z punktu widzenia rekreacji jest sieć szlaków, ścieżek i dróg. Najbardziej uczęszczanym szlakiem pieszym jest szlak czerwony – „Nadmorski” (86 km) wiodący z Łeby przez tereny Słowińskiego Parku Narodowego do Jarosławca oraz szlak żółty - „Doliną Słupi” (95 km) z Ustki do Bytowa.

Urządzenia rozrywkowe

Obiekty rozrywki, poza dyskotekami związane są z morzem, plażą i najbliższym otoczeniem. Wycieczki stylowymi galeonami czy małymi kutrami rybackimi, rejsy wędkarskie w morze, wyprawy na Bornholm (Nexo), turnieje, konkursy, festiwale, pola do gier strategicznych zwanych paint – ball, najrozmaitsze imprezy plenerowe, przejażdżki ciuchcią itp. Hitem ostatnich lat jest jednak piłka plażowa obfitująca w liczne miejsca do jej uprawiania.

Biura turystyczne

Na liście wpisanych do Centralnej Ewidencji Organizatorów i Pośredników Turystycznych w Ministerstwie Gospodarki i Pracy znajdowało się w połowie 2006 roku 31 biur z siedzibą w Ustce prowadzących działalność jako pośrednicy lub organizatorzy imprez turystycznych. Liczba ta nie obejmuje agencji turystycznych, zajmujących się sprzedażą gotowych imprez turystycznych lub pojedynczych usług. Słabością biur jest jednak brak w ich ofercie pakietów usług turystycznych obejmujących różne produkty i marki turystyczne nie tylko samej Ustki, ale jej najbliższego otoczenia.

Informacja turystyczna

Na obecnie istniejący punkt informacji turystycznej w Ustce znajduje się w budynku mieszkalno-usługowym przy ul. Marynarki Polskiej 87. Usługę tę realizuje dla miasta Lokalna Organizacja Turystyczna. Budynek jest nieprzystosowany a powierzchnia niewystarczająca do obsługi ok. 60 tys. turystów (tyle wyniósł ruch turystyczny w 2007r). Aktualny punkt informacji turystycznej znajduje się na obszarze o słabej dostępności ze względu na brak miejsc parkingowych oraz położenie poza Centrum Miasta. Jest on słabo wyposażony oraz niedostosowany do obsługi dużego ruchu turystycznego. Brak nowych technologii oraz funkcji uzupełniających wpływa na negatywną ocenę turystów i osłabia markę kurortu oraz okolicznych gmin - w subregionie słupskim znajduje się jeszcze tylko jeden punkt informacji turystycznej w Słupsku.

Średnio aktualnie punkt informacji obsługuje ok. 19 tys. turystów rocznie, dodatkowo obsługiwani są również mieszkańcy Ustki (ok. 16 tys.) Największe nasilenie ruchu w punkcie informacji występuje od długiego weekendu majowego i trwa do końca września.

Ustka jako uzdrowisko gości również przez cały rok kuracjuszy. Wszyscy turyści korzystają z usług informacyjnych takich jak: informacja o regionie – gdzie i co można zwiedzić (zabytki miasta i okolic), trasy rowerowe, rezerваты przyrody. Dodatkowo turyści korzystają z usług np. kina, teatru, basenu - IT prowadzi dystrybucje biletów na tego typu rozrywki.

Oferowane usługi IT

promocja miasta w postaci rozdawania ulotek, folderów informacyjnych
usługi związane z informacją o dostępnych miejscach zakwaterowania dla turystów
usługi informacyjne odnośnie imprez w mieście lub regionie
usługi informacyjne związane z komunikacją PKP, PKS
organizowanie imprez sezonowych
współpraca z wydziałem promocji Miasta Ustka (wyjazdy na targi turystyczne, pomoc w imprezach organizowanych przez Miasto Ustka)

W okresie sezonu działa w mieście również letnia informacja turystyczna na promenadzie. Biuro Informacji Turystycznej jest miejscem pierwszego kontaktu turysty z przedstawicielem miasta. To jak wygląda estetyka tego miejsca, sprawność i kompleksowość udzielonej informacji rzutuje na wizerunek stanu turystyki w mieście i wpływa na ruch turystyczny w miejscach atrakcyjnych naszego regionu oraz zainteresowanie produktami turystycznymi. Aktualnie planuje się wybudować Centrum Informacji Turystycznej przy ul. Marynarki Polskiej 71.

Oznakowanie turystyczne

Oznakowanie turystyczne w Ustce nie należy do mocnych stron zarządzania turystyką w Ustce. Oznaczone są jedynie główne punkty miasta bez wyznaczenia jednolitego i charakterystycznego dla Ustki sposobu (wzoru) szablonów ukierunkowującego turystę na poszukiwany obiekt turystyczny, produkt lub miejsce komunikacji, nie mówiąc już o tym, że dla przyjeżdżającego po raz pierwszy do miasta nie ustawiono odpowiednich plansz informacyjnych o kierunkach, w których najczęściej porusza się turysta po Ustce.

Podsumowanie oceny rozwoju turystyki w Ustce:

1. Winien być stworzony korzystny klimat gospodarczy i społeczny dla rozwoju turystyki w Ustce, poprzez wzmacnianie funkcji miasta, zwłaszcza w zakresie budowy oferty kulturalnej oraz roli miasta jako partnera lokalnego biznesu, organizacji pozarządowych i ludzi, dla których Ustka jest miejscem znaczących inwestycji w sferze usługowej, turystycznej i infrastrukturalnej. Spowoduje to poszerzenie motywów przyjazdu do miasta, a także sprawi, że zaspokajane będą potrzeby turystów w zakresie usług uzupełniających.
2. Na skutek dynamicznego rozwoju w ostatnich latach, Ustka posiada obecnie dobrze rozwiniętą podstawową infrastrukturę turystyczną, tzn. bazę noclegową i gastronomiczną, oferującą szeroki przekrój cen, standardu i zakresu świadczonych usług. Liczba miejsc noclegowych i gastronomicznych pozwala na zaspokojenie w tym względzie potrzeb turystów odwiedzających miasto. Sprawnie funkcjonujący mechanizm rynkowy w branży turystycznej oraz planowane otwarcie następnych obiektów hotelarskich pozwala sądzić, że tak będzie również w przyszłości.
3. Zasoby turystyczne miasta (walory i infrastruktura) pozwalają na realizację wszystkich form turystyki typowych dla turystyki zdrowotnej, wypoczynkowej i rekreacyjnej, w tym również rozrywki i turystyki konferencyjnej. Ważnym celem w tym przypadku jest rozbudowa infrastruktury publicznej i prywatnej w zakresie poszerzenia oferty usług prozdrowotnych.

4. Rozwijanie przyjazdów turystycznych związanych z wymienionymi powyżej formami turystyki wymaga realizacji strategicznych inwestycji. Dotyczy to przede wszystkim budowy Centrum Rekreacyjnego Aqua -Zdrój, infrastruktury sal konferencyjnych przy obiektach już istniejących i nowo budowanych, jak również modernizacji infrastruktury uzdrowiskowej.
5. Podnoszenie atrakcyjności oferty turystycznej miasta dla odwiedzających wymaga ponadto uwzględnienia potrzeb tej grupy m. in. poprzez zapewnienie należytej dostępności usług (kulturalnych, transportowych, udostępniania atrakcji itp.) w wyniku ukierunkowanych działań informacyjnych, organizacyjnych oraz inwestycyjnych (zagospodarowanie).
6. Ruch turystyczny wykazuje nadmierną koncentrację usług we wschodniej części miasta, rozumianej jako Stara Ustka, przy jednoczesnym niewykorzystaniu potencjału Ustki Zachodniej. Szansą na zmianę sytuacji, a przez to podniesienie atrakcyjności miasta dla turystów jest uwzględnienie obszaru Ustki Rozwojowej, po zachodniej stronie Słupi w najbliższych planach inwestycyjnych jak przebudowa ul. Westerplatte wraz ze zmianą jej statusu na drogę krajową a także budowa alternatywnego szlaku do portu zachodniego i terenów inwestycyjnych „Uroczysko” wykorzystując ul. Kościelniaka.
7. Istnieje możliwość zmniejszenia sezonowości ruchu przyjazdowego do Ustki poprzez poszerzenie oferty proponowanej w miesiącach zimowych (listopad – marzec). Największą szansę w tym względzie daje realizacja wymienionych powyżej dużych inwestycji, na bazie których mogłyby być tworzone nowe produkty turystyczne.
8. Oferta turystyczna miasta powinna odzwierciedlać w coraz większym stopniu pożądany obraz turystyczny Ustki, kreowany podczas akcji promocyjnych, w tym obraz miasta jako centrum turystyki zdrowotnej, wypoczynkowej i rekreacyjnej, co oznacza m. in. konieczność proponowania odpowiednio skomponowanego kalendarza imprez kulturalnych, w tym imprez o dużej randze, w oparciu o nowoczesną infrastrukturę, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań turystów.
9. W sytuacji wysokiej i wzrastającej konkurencji na rynkach turystycznych, istnieje potrzeba świadomego i ukierunkowanego rozwoju produktów turystycznych Ustki dokonującego się m. in. poprzez podnoszenie jakości oferowanych usług. W przypadku usług turystycznych należy zwracać szczególną uwagę na kwalifikacje osób uczestniczących w obsłudze turystów.
10. Wiedza na temat kształtowania się zjawisk turystycznych w Ustce jest niewystarczająca. Istnieje potrzeba stworzenia podstaw informacyjnych do podejmowania decyzji strategicznych dla rozwoju turystyki, poprzez prowadzenie monitoringu tych zjawisk w wybranych obszarach tematycznych.
11. Rozwijanie turystyki w Ustce musi być wspierane przez spójne i efektywne akcje promocyjne i informacyjne, skierowane nie tylko do turystów, ale także do branży turystycznej, instytucji uczestniczących w obsłudze turystów oraz mieszkańców Ustki. Ma to istotne znaczenie dla utrzymywania stałego kontaktu z potencjalnymi odbiorcami produktów turystycznych Ustki z jednej strony, z drugiej dla zwiększenia zakresu współpracy podmiotów sektora turystycznego, będącej warunkiem podnoszenia konkurencyjności miasta. Dialog z mieszkańcami ma istotne znaczenie dla zapewnienia, że interesy tej grupy nie będą naruszane, a ponadto pozwoli na

zachowanie ważnego elementu atrakcyjności miasta, jakim jest gościnność i otwartość ze strony mieszkańców.

Szczegółową analizę branży turystycznej i rozwoju turystyki w Ustce przedstawia „Strategia rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007-2013”.

7. Uzdrawisko

Ustka jest jednym z dwóch uzdrowisk w woj. Pomorskim, działającym na podstawie „Ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych z dnia 28 lipca 2005r. Uchwały nr 210 Rady Ministrów z 23.12.1987r. (MP nr 38 poz.333). Głównym kierunkiem określającym warunki funkcjonowania uzdrowiska jest statut Uzdrawiska uchwalany przez Radę Miasta.

Uzdrowisko Ustka obejmuje swoim obszarem teren miasta Ustka oraz część terytorium Gminy Wiejskiej Ustka. W mieście Ustka ustalono 3 strefy ochrony uzdrowiskowej A - leżącą we wschodniej części miasta graniczącą z morzem. Strefa B stanowiąca otulinę strefy A od zachodu graniczącą z portem a od południa przebiegająca wzdłuż ul. Sportowej oraz strefę C – obejmującą zachodnią i południową część Ustki oraz otoczenie miasta na obszarze gminy wiejskiej Ustka. Zgodnie z ustawą o lecznictwie uzdrowiskowym w strefach tych obowiązują określone reżimy co do sposobu zagospodarowania oraz wymogi dotyczące ochrony środowiska np. podwyższone standardy związane z ochroną powietrza przed zanieczyszczeniami.

Status uzdrowiska warunkuje konieczność konsultowania istotnych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji w strefie A wszelkich obiektów oraz formy i organizacji rekreacji zbiorowej w strefie A, a na pozostałych obszarach tj. w strefie B i C – zakładów przemysłowych i usługowych ponadlokalnych („objętych planem krajowym”) a także uzgadnianie z Naczelnym Lekarzem Uzdrawiska działań i ustaleń dotyczących np. planu urządzeniowo-leśnego w terenach leśnych uzdrowiskowych, warunków korzystania z plaży i sposobu jej organizacji.

Z funkcjonowaniem uzdrowiska wiąże się wymóg posiadania i wykorzystywania złóż surowców leczniczych. Spółka Uzdrawisko Ustka Sp. z o. o jest gestorem, na wniosek którego ustanowiono obszar górniczy i teren górniczy „Ustka” dla złoża solanki oraz obszar górniczy „Ustka I” dla borowiny. Koncesja wydana w 1993r. obejmuje okres 20 lat.

O tym, że w Ustce mogła rozwinąć się funkcja wypoczynkowa i uzdrowiskowa, zdecydowały walory jej środowiska przyrodniczego. Podstawowym czynnikiem ich rozwoju jest nadmorskie położenie miasta u ujścia rzeki Słupi. Morze jest „magnesem” przyciągającym zarówno turystów jak i kuracjuszy, korzystających z lecznictwa uzdrowiskowego. Położenie nadmorskie decyduje o:

- właściwościach miejscowego klimatu,
- możliwości kąpieli i plażowania,
- walorach krajobrazowych.

Klimat Ustki - specyficzny, typowy dla strefy kontaktu morza i lądu, kształtowany jest pod wpływem pełnego morza. Posiada następujące cechy:

- duże usłonecznienie - około 1600 godzin ze słońcem w ciągu roku,

- wysokie wartości natężenia promieniowania słonecznego, szczególnie w rejonie plaż,
- stosunkowo duża czystość powietrza, której sprzyja fakt częstego występowania silnych wiatrów wiejących z zachodu,
- obecność w powietrzu atmosferycznym aerozolu morskogo i fitoncydów roślinności boru sosnowego,
- podwyższone wartości wilgotności względnej powietrza,
- wyrównany przebieg dobowych i rocznych temperatur powietrza.

Wymienione cechy decydują o tym, że klimat jest walorem sprzyjającym odnowie sił człowieka. Jest to czynnik hartujący organizm. Korzystne warunki insolacyjne i termiczne tworzą dobre warunki do helioterapii - zwiększone ochładzanie w wietrznej strefie kontaktowej lądu i morza, umożliwia pełniejsze wykorzystanie słońca bez obawy o przegrzanie organizmu. Aerozol morski oraz olejki eteryczne roślinności boru sosnowego działają regenerująco na błony śluzowe układu oddechowego i regenerująco na cały organizm.

Klimat decyduje także o możliwościach bezpośredniego korzystania ze środowiska w celach leczniczych. Jednak nierównomierny rozkład usłonecznienia w ciągu roku, z wyraźną przewagą dni ze słońcem w ciepłym półroczu powoduje, że tylko wtedy można w pełni, przez wiele godzin korzystać z talasoterapii. W pozostałej części roku, silne wiatry, duże zachmurzenie i wysoka wilgotność powietrza ograniczają możliwość korzystania z otwartej przestrzeni w celach leczniczych.

Druga grupa walorów naturalnych szczególnie istotnych dla rozwoju funkcji uzdrowiskowej w Ustce to miejscowe surowce lecznicze. Są to złoża borowiny i wód mineralnych.

Gminy uzdrowiskowe na podstawie ustawy o z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 1 września 2005 r.) zobowiązane były do opracowania tzw. operatów uzdrowiskowych w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na danym obszarze. Gmina Miasto Ustka w porozumieniu z Gminą Wiejską Ustka i złożyły do ministerstwa zdrowia taki operat zakładający funkcjonowanie uzdrowiska w nowych poszerzonych na Gminę Wiejską Ustka granicach. W efekcie akceptacji operatu uzdrowiskowego miasto opracowało i uchwaliło w maju 2009 nowy statut Uzdrowiska Ustka.

Ważną kwestią gospodarki uzdrowiskowej, jest ciągle dostosowywanie bazy w Ustce do wymogów lecznictwa uzdrowiskowego obowiązującego w krajach Unii Europejskiej. Jest to istotne zarówno, dla poprawienia konkurencyjności Uzdrowiska Ustka, jak i dla podniesienia jakości obsługi w zakładach leczniczych. Procesy te powinny przebiegać nie tylko z myślą o turystach i kuracuszach krajowych, ale również gościach zagranicznych. Dużą wagę należy kłaść również na rozwój branż związanych z klasycznym lecznictwem i turystyką uzdrowiskowa.

W kwietniu 2009 r. rozpoczął się proces prywatyzacji Uzdrowiska Ustka sp. z o.o. Ministerstwo Skarbu Państwa ogłosiło zaproszenie do negocjacji w sprawie nabycia udziałów spółki. Jednym z warunków sprzedaży spółki jest kontynuacja działalności uzdrowiskowej. Możliwość pozyskania dla miasta strategicznego inwestora, którego potencjał pozwalał będzie na modernizację i przeprowadzenie restrukturyzacji majątku spółki, stanowi szansę rozwojową dla Ustki. W szczególności, w istotny

sposób przełoży się to na zmniejszenie negatywnego efektu sezonowości w prowadzonej działalności turystycznej w mieście.

8. Pomoc Społeczna

Zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Miasta Ustka wykonuje przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej, który powstał na mocy Uchwały nr 48/400/2006 Rady Miasta Ustka. Do priorytetowych zadań Ośrodka należą działania z zakresu rozwiązania problemów grup społecznych narażonych na problemy związane z ubóstwem, niezaradnością życiową, bezrobociem, bezdomnością, izolacją społeczną. Na problemy te narażone są najczęściej takie grupy społeczne jak:

- rodziny wielodzietne, niepełne,
- dzieci z rodzin patologicznych,
- osoby starsze i niepełnosprawne,
- osoby bezdomne.

Pomoc ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej jest udzielana w postaci zasiłków, przyznawanych w formie rzeczowej lub pieniężnej, ale również w postaci indywidualnej pracy socjalnej, poradnictwa i działań podejmowanych na rzecz rodziny. Ośrodek Pomocy społecznej w Ustce współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku. Na przełomie lat pomoc kształtowała się następująco:

Tabela 20. Liczba osób i powody zwracania się o zasiłki do MOPS w Ustce.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy OPS	1603/ 668 rodz.	1733/ 722 rodz.	1877/ 782 rodz.	2232/ 930 rodz.	2515/ 1048 rodz.	1530/ 828 rodz.
2. Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS	668	722	782	930	1048	828
3. Liczba przyznanych świadczeń	468	668	996	951	1067	963
- zasiłki stałe	117	176	199	196	202	202
- zasiłki celowe		261	417	381	609	524
- zasiłki okresowe	492	178	313	312	609	237
4. Suma wypłaconych zasiłków	598 035	1 319 017	1 548 104	1 750 432	1 812 022	1 281 110
5. Najczęstsze powody zwracania się o zasiłki (ilość rodzin)	x	x	x	x	x	x
- bezrobocie	-	-	379	399	372	243
- niepełnosprawność i długotrwałe choroby	-	-	297	306	290	250
- wielodzietność	-	-	35	27	30	28
- rodziny niepełne	-	-	196	162	160	160
- bezdomność	-	-	43	57	46	67

Źródło: Dane z Mops w Ustce.

W 2008 roku z pomocy ośrodka skorzystało 828 rodzin i 1530 osób. Najliczniejszą grupą wśród podopiecznych stanowią niepełnosprawni i długotrwale chorzy – 250 (47,17%).

Przy szpitalu im. J. Korczaka w Ustce znajduje się Zakład opiekuńczo-leczniczy przyjmujący osoby wymagające całonocnej opieki a w szczególności osoby starsze.

Na początku 2009 roku została opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustka 2005-2015, którego przedmiotem była analiza i rozpoznanie problemów społecznych Miasta Ustka. Szczegółowe kierunki działań określone zostały w pięciu obszarach:

- budownictwo socjalne
- ochrona zdrowia
- edukacja publiczna
- pomoc społeczna
- rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Problemy z którymi borykają się mieszkańcy nie odbiegają pod względem charakteru i skali problemów od innych miast. Jednym z głównych problemów Ustki na który wskazują mieszkańcy jest brak nowych miejsc pracy. Niepokojąca jest także bierność mieszkańców. Jednocześnie mieszkańcy mają bardzo niską świadomość działań, jakie podejmowane są w celu rozwiązywania ich problemów oraz niską świadomość funkcji i możliwości instytucji pomocowych.

9. Opieka zdrowotna

W Ustce znajdują się następujące zakłady podstawowej opieki zdrowotnej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medical Ustka" , ul. Na Wydmie 5
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PGE-MED. Ul. Mickiewicza 12
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej przychodnia ul. Kopernika 18
- Poradnia rehabilitacyjna w ramach NZOZ "Medical Ustka" ul. Na wydmie 5

Poradnie specjalistyczne:

- Ginekologiczna, ul. Leśna 10-14,
- Chirurgiczna, ul. Kopernika 22,
- Ortopedyczna, ul. Kopernika 22,
- Okulista, ul. Kopernika 22,

W Ustce znajduje się także oddział Ginekologiczno-położniczy wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. J. Korczaka w Słupsku wraz ze szkołą rodzenia.

10. Kultura

Na terenie miasta funkcjonują następujące placówki kulturalne:

- Dom Kultury w Ustce – lokal do remontu,
- Biblioteka Miejska – budynek dzierżawiony przez Bibliotekę,
- Centrum Pomocy Dzieciom – stan techniczny dobry,
- Muzeum Ziemi Usteckiej,
- Muzeum Chleba,

-Bałtycka Galeria Sztuki,

W mieście występuje również szereg grup przedsięwzięć kulturalnych, które możemy podzielić na:

1) Grupy teatralne:

„Chaos” – Dom Kultury

„Koło żywego słowa” – SP nr 1

„Kabaret Cicho-Sza” dorośli, Uniwersytet III Wieku

2) Zespoły muzyczne:

„Morska Fala” – chór seniorów, Dom Kultury

„Słoneczka” – dziecięcy, SP nr 2

„Viator” - chór dorosłych, Kościół Najświętszego Zbawiciela

„Muszelki” – dziecięcy, Dom Kultury

„Muszelki” - młodzieżowy, Gimnazjum

„Gitarowe trio” – młodzieżowy, Dom Kultury

3) Zespoły taneczne:

„Jedyneczka” - dziecięcy, SP1

„Afekcik” – dziecięcy – taniec nowoczesny, Dom Kultury

„Afekt I” – młodzieżowy, taniec współczesny, Dom Kultury

„Klub Tańca” – dorośli, Dom Kultury

„Taniec w kręgu” - dorośli, Dom Kultury

4) Grupy plastyczne:

Klub Plastyka – dorośli, Dom Kultury

„Pracownia pod dachem” – Dom Kultury

Klub Haftu Artystycznego – dorośli, Dom Kultury

Kalendarz najważniejszych imprez i wydarzeń usteckich organizowanych w różnych miejscach Ustki min. z udziałem placówek kultury, wydziału promocji Miasta Ustki, Lokalnej Organizacji Turystycznej, sponsorów, promotorów, przedstawiony został w poniższej tabeli. Cykliczność tych imprez ich powtarzalność jest podobna każdego roku kalendarzowego.

Najważniejsze imprezy kulturalne, w sezonie 2008:

Tabela 21. Kalendarz najważniejszych imprez organizowanych w Ustce

Lp	Nazwa imprezy	Termin
1.	Wielka Majówka	maj
2.	Study Press	maj
3.	Dzień Dziecka	czerwiec
4.	XI Nadbałtycki Festiwal Piosenki Dziecięcej o Bursztynowe Słoneczko - impreza ogólnopolska.	czerwiec
5.	V Ustecki Festiwal Filmów Amatorskich	czerwiec

6.	Festiwal Miast Partnerskich w Bielsku-Białej	czerwiec
7.	Dzień Mieszkańca	czerwiec
8.	VII Ustecki Festiwal Sztucznych Ogni	lipiec
9.	Beach Soccer	lipiec
10.	„Teatr w porcie” - prezentacje spektakli teatralnych dla dzieci	lipiec
11.	Koncertowe Lato	lipiec
12.	Bielsko-Biała i Beskidy w Ustce	lipiec
13.	Mistrzostwa Polski w Siatkówce plażowej Mężczyzn	lipiec
14.	IX Łyk' end Satyry	sierpień
15.	Święto Ustki (Bursztynowa Miss, Mistrzostwa w wypłukiwaniu bursztynu)	sierpień
16.	Ogólnopolski Złot Motocyklowy	sierpień
17.	Święto ulicy Marynarki Polskiej	wrzesień
18.	„Bursztynowa Róża” - podsumowanie V Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Leszka Bakuły.	wrzesień
19.	Letnia scena teatralna	Lipiec/sierpień
20.	Sylwester	grudzień

Źródło: Wydział Promocji Urzędu Miasta w Ustce.

11. Współpraca zagraniczna

Ustka utrzymuje przyjazne kontakty z 6 miastami partnerskimi. Od kilku lat miasto prowadzi ożywioną współpracę z miastami takimi jak Kappeln (Niemcy), holenderskim miasteczkiem Enkhuizen (Holandia), Palangą (Litwa), Pioniersk (Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej). W roku 2002 Ustka podpisała porozumienie o współpracy z Bielsko-Białą, a rok później ze Słupskiem. Dwustronne porozumienia z miastami obejmują stałą współpracę w dziedzinach takich jak:

- integracja europejska,
- wymiana wiedzy i doświadczeń,
- wymiana młodzieży szkolnej,
- kontakty środowisk gospodarczych,
- współpraca lokalnych stowarzyszeń,
- wymiana kulturalna,
- promocja i rozwój turystyki i sportu.

12. Związki i stowarzyszenia

Bardzo ważnym pod względem rozwoju miasta jak i uzdrowiska jest przynależność do różnego rodzaju związków i stowarzyszeń. Wiele z nich stwarza warunki do efektywnej współpracy i wymiany doświadczeń między władzami lokalnymi regionu bałtyckiego. Do najważniejszych z nich należą:

1. Związek Miast Bałtyckich – celem związku jest propagowanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy miastami oraz dążenie do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w Regionie Morza Bałtyckiego .

2. Związek Miast i Gmin Dorzecza Rzeki Słupi i Łupawy – scala gminy wokół wspólnych problemów związanych z gospodarką wodną w zlewni dwóch największych rzek Pomorza Środkowego oraz podjęcie wspólnego wysiłku na rzecz ochrony i zachowania unikatowych walorów tych rzek.

3. Związek Miast i Gmin Morskich – celem stowarzyszenia jest wspólne dążenie do gospodarczego i kulturowego rozwoju regionu nadmorskiego.

4. Związek Miast Polskich – ma na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i kulturowego rozwoju miast polskich.

5. Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych – wspiera rozwój działalności uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjno - sportowej w gminach należących do Stowarzyszenia. Prowadzi działalność reklamową, promocyjną i marketingową polskich uzdrowisk.

6. Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk – działanie na rzecz poprawy warunków życia ludzi, podtrzymywanie tradycji narodowych, ochrony i promocji zdrowia oraz działalności wspomagających rozwój gospodarczy.

7. Lokalna Organizacja Turystyczna – działa na rzecz poprawy infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej Ustki. Wpływa na kreowanie i upowszechnianie wizerunku Ustki i okolic regionu atrakcyjnego turystycznie w kraju i zagranicą.

8. KIMO Baltic Sea – łączy przedstawicieli gmin bałtyckich z różnych krajów w celu stworzenia sieci współpracy na rzecz ochrony środowiska morza przed jego degradacją.

9. Stowarzyszenie „Bank Żywności w Słupsku” – prowadzi działalność pożytku publicznego, polegającą na zapobieganiu marnotrawstwu żywności; dodatkowo udziela pomocy żywnościowej oraz rzeczowej rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej (łagodzenie skutków ubóstwa, zmniejszanie obszarów niedożywienia w regionie).

10. Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Citiès”- celem stowarzyszenia jest m.in. promowanie rozwoju gospodarczego kraju oraz ochrony środowiska poprzez efektywne wykorzystanie energii (w tym także energii odnawialnej).

11. Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej” – stowarzyszenie jest formą partnerstwa regionalnego samorządów województwa pomorskiego, uczelni oraz instytucji działających na rzecz Pomorza.

13. Analiza SWOT

Analiza SWOT przeprowadzona została na podstawie diagnozy stanu obecnego Gminy Miasto Ustka oraz wiedzy na temat przemian dokonujących się w gospodarce narodowej i międzynarodowej. Przeprowadzenie analizy polega na określeniu mocnych (strenghts – S) i słabych (weaknesses – W) stron gminy oraz szans płynących z zewnątrz i od wewnątrz (opportunities – O) i zagrożeń płynących z zewnątrz i od wewnątrz (threats – T) dla gminy.

WEWNĘTRZNE MOCNE STRONY

<p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dobrze rozwinięte usługi i handel, ● dostępna siła robocza, ● sprawna obsługa finansowo-bankowa firm i ludności, ● wysoka dynamika rozwoju podmiotów gospodarczych, szczególnie z branży usługowej, ● dostępność portu dla małych statków handlowych, statków rybackich i pasażerskich, ● położenie na szlaku morskim. 	<p>Sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dobrze wykształcone społeczeństwo, ● wysoka dynamika rozwoju mieszkalnictwa, ● dobrze rozwinięte szkolnictwo podstawowe. ● zadowalający stan bezpieczeństwa - dobra praca policji i straży miejskiej, ● szeroka działalność klubów sportowych, ● szeroka działalność domu kultury oraz innych instytucji kultury, ● dobrze działająca opieka społeczna, ● dobry dostęp do służby zdrowia.
<p>Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● bardzo duża ilość terenów cennych przyrodniczo i zasobów naturalnych, ● dostępność czystych wód powierzchniowych i podziemnych, ● wiele cennych architektonicznie elementów krajobrazu, ● duże zalesienie - 40% pow. miasta, ● sprawny system odbioru i oczyszczania ścieków, ● leczniczy klimat morski. 	<p>Infrastruktura techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pełna gazyfikacja gminy, ● rozbudowana przewodowa sieć telefoniczna, ● dobrze rozbudowana sieć wodociągowa, ● dość dobrze rozbudowana sieć dróg miejskich po wschodniej stronie miasta, ● dobre skomunikowanie Ustki z miastem Słupsk (droga krajowa 21).
<p>Sfera turystyczna i uzdrowiskowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● liczne atrakcje turystyczne, ● funkcjonujące przejście graniczne dla ruchu osobowego, ● dostępność portu dla jachtów i statków żeglugi przybrzeżnej, ● rozwój morskiej turystyki międzynarodowej w relacji Ustka - Bornholm, ● zasoby kulturowe (stara osada rybacka), ● dobrze zorganizowane usługi turystyczne, ● połączenie funkcji turystycznych i uzdrowiskowych, ● rozbudowana baza noclegowa - hotele pensjonaty, kwatery prywatne, ● duża liczba imprez kulturalnych i sportowo - rekreacyjnych organizowanych na poziomie ponadlokalnym, ● posiadany przez Ustkę Status Uzdrowiska, ● zlokalizowane na terenie miasta surowców leczniczych: solanki i borowiny. ● dobry stan kąpielisk, ● wysoki potencjał rekreacyjny, ● wysoki potencjał turystyki konferencyjnej 	

WEWNĘTRZNE SŁABE STRONY

<p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● słabo rozwinięta gospodarczo zachodnia część miasta, ● wysoki poziom bezrobocia rejestrowanego, ● niski udział kapitału zagranicznego, 	<p>Sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● słabo rozwinięte specjalistyczne usługi medyczne, ● ujemny przyrost naturalny,
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ● niewystarczająca ilość terenów pod działalność gospodarczą, ● brak odpowiedniego kapitału na rzecz rozwoju portu, ● duża liczba przyrodniczych barier rozwojowych (lasy, tereny nadmorskie, obszary chronione, rzeka, duża ilość terenów należących do Skarbu Państwa), ● niezmodernizowane obiekty i nierównomierny rozwój podmiotów gospodarczych, ● sezonowość turystyki, ● rosnące zadłużenie budżetu miasta, ● słaby dostęp do specjalistycznych usług doradczych dla MŚP, ● brak planów zagospodarowania terenów inwestycyjnych przy ul. Darłowskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> ● stara substancja mieszkaniowa, ● wysoki poziom bezrobocia rejestrowanego, ● bierność zawodowa, ● migracja zawodowa, ● ograniczone środki finansowe dla opieki społecznej, ● ograniczony dostęp do przedszkoli miejskich, ● mało atrakcyjna oferta spędzania czasu dla dzieci i młodzieży, ● brak lub niewystarczająca ilość terenów pod tanie budownictwo mieszkaniowe,
<p>Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● potencjalne zagrożenie dla biocenozy i naturalnych walorów krajobrazowych, ● wysokie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, ● niewystarczająco rozwinięta infrastruktura odprowadzania i oczyszczania wód osadowych, ● brak systemu segregacji śmieci, ● obiekty usytuowane w centrum miasta mogące stwarzać potencjalne zagrożenia dla środowiska (Korab, Empec), ● słaba edukacja ekologiczna społeczeństwa 	<p>Infrastruktura techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zły stan dróg w mieście, ● mała liczba miejsc parkingowych, ● słabo rozwinięty transport kolejowy, ● bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, ● słabo rozwinięta ogólnodostępna infrastruktura turystyczna i uzdrowiskowa, ● brak alternatywnego ciągu komunikacyjnego przez rzekę, ● ograniczona dostępność komunikacyjna portu od strony lądu, ● brak portu jachtowego, ● brak połączenia w porcie między częścią wschodnią i zachodnią Ustki, ● wysoce zdekapitalizowana infrastruktura portowa, ● brak dogodnych powiązań komunikacyjnych z zachodnią stroną miasta, ● niezagospodarowane tereny przy promenadzie wschodniej i terenach zachodnich, ● brak ścieżek rowerowych kierujących ruch przez centrum miasta.
<p style="text-align: center;">Sfera turystyczna i uzdrowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● brak produktu turystycznego, ● brak obiektów zamkniętych, pozwalających przyciągać poza sezonem letnim turystów, mogących w sposób masowy korzystać z walorów uzdrowiskowych Ustki, ● nieeksploatowanie własnych źródeł uzdrowiskowych, ● słabo rozwinięta infrastruktura uzdrowiskowa, ● brak zagospodarowania rekreacyjnego terenów zachodniej części miasta, ● brak środków transportu zbiorowego w dojazdach do rejonów plaży 	

ZEWNĘTRZNE SZANSE

<p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wzrost gospodarczy, ● dostępność funduszy na przedsięwzięcia 	<p>Sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dostępność do nowoczesnych technologii ICT szczególnie w szkołach,
--	---

<p>prorozwojowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwój usług w MŚP, ● brak barier we współpracy zagranicznej, ● bliskość Słupska (edukacja, kultura, rynek pracy), ● tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa jednorodzinnego i komunalnego, ● poprawa i rozbudowa infrastruktury rybackiej w porcie, ● rozwój nowych technologii teleinformatycznych, ● rosnący popyt turystyczny, ● planowane zbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Darłowskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> ● zainteresowanie społeczeństwa przynależnością do różnego rodzaju organizacji i stowarzyszeń, ● rozwój szkolnictwa zawodowego zgodny z zapotrzebowaniem na rynku pracy, ● poprawa specjalistycznych usług medycznych-zdrowotnych dla ludzi, ● wzrost wykształcenia mieszkańców, ● zachowanie różnorodności kulturowej regionu.
<p>Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwój infrastruktury technicznej związanej z ochroną zasobów przyrodniczych, ● rozwój funkcji dydaktycznej i szkoleniowej promującej gminę i jej walory krajobrazowe, ● dbałość ogółu mieszkańców gminy o środowisko i estetykę, ● działania proekologiczne. 	<p>Infrastruktura techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dostępność portu dla wszystkich pojazdów transportu ciężkiego, ● modernizacja sieci wodociągowej, ● znaczna poprawa nawierzchni i dobre oznakowanie dróg, ● rozwój sieci komunikacyjnej.
<p style="text-align: center;">Sfera turystyczna i uzdrowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwój turystyki morskiej, ● rewitalizacja atrakcyjnych obszarów miasta, ● atrakcyjne przyrodniczo tereny rekreacyjne w granicach miasta (plaża zachodnia), ● wydzielenie tras i szlaków turystycznych, ● rozwój turystyki kulturowej, ● organizacja imprez o zasięgu ponadregionalnym, ● rozwój uzdrowiska, ● inwestycje zwiększające konkurencyjność lecznictwa uzdrowiskowego i oferty turystycznej. 	

ZEWNĘTRZNE ZAGROŻENIA

<p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● budowa sklepów, dużych sieci handlowych, ● niestabilna polityka podatkowa i finansowa państwa, ● pogarszający się stan dróg dojazdowych do zakładów produkcyjnych i usługowych, ● brak spójnej polityki rybackiej państwa, ● wzrost konkurencyjności pobliskich portów, ● malejące zainteresowanie inwestorów z zewnątrz, 	<p>Sfery społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rosnące koszty edukacji, ● wysoki wskaźnik patologii społecznej (alkoholizm, narkomania), ● malejące środki finansowe na cele oświaty kultury i sportu, ● starzenie się społeczeństwa, ● migracja społeczeństwa, ● wzrost zapotrzebowania ludności na pomoc społeczną, ● zahamowanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego związane z brakiem terenów
<p>Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● niekontrolowany wzrost ruchu turystycznego, ● brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska, ● dewastacja środowiska przez pseudo 	<p>Infrastruktura techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rosnące koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, ● wzrost kosztów materiałów budowlanych, ● ograniczenia inwestycyjne portu wynikające z

- turystów,
- realne niebezpieczeństwo zasolenia ujęcia komunalnego w mieście,
- wzrastający ruch pojazdów kołowych,
- zmiany klimatyczne,
- katastrofy ekologiczne (powódzie, erozja brzegu)

- istnienia przyrodniczych obszarów chronionych,
- niewystarczające środki na inwestycje,

Sfera turystyczna i uzdrowiskowa:

- niekontrolowany ruch turystyczny,
- niewystarczająca promocja walorów miasta,
- niepełne wykorzystanie walorów kulturowych miasta do rozwoju turystyki,
- utrata statusu uzdrowiska,
- wzrost konkurencyjności innych uzdrowisk i miast turystycznych,
- ograniczenia prawne i przestrzenne wynikające ze statusu uzdrowiskowego miasta.

IV. Konsultacje społeczne.

W lutym 2008 roku odbyły się konsultacje społeczne przy pomocy ankiety w celu wytyczenia najważniejszych kierunków rozwoju miasta przez mieszkańców. Poniżej przedstawione zostały wyniki ankiety:

Ankieta – „Strategia Rozwoju Miasta Ustka”

Uczestniczących w ankiecie : 89 osób

Pytanie 1

Jaka jest Pani/Pana ocena warunków życia w Ustce?

Odpowiedzi uszeregowano pod względem łącznej sumy ocen wystawionych przez ankietowanych;

1 oznacza obszar oceniony najwyżej pod względem warunków życia w Ustce, 17 obszar oceniony najniżej.

„Inne” zawierają odpowiedzi ankietowanych, udzielone poza kolejnością.

	Pytanie / Ocena
1.	Szkoły podstawowe
2.	Placówki handlowe
3.	Gimnazjum
4.	Wodociągi i jakość wody
5.	Szkoły średnie
6.	Kanalizacja
7.	Bezpieczeństwo mieszkańców
8.	Stan środowiska naturalnego
9.	Opieka zdrowotna

10.	Warunki mieszkaniowe
11.	Opieka społeczna
12.	Dostępność do sportu i rekreacji
13.	Dostępność do kultury i rozrywki
14.	Gastronomia
15.	Stan dróg i komunikacji lokalnej
16.	Lokalny rynek pracy
17.	Placówki usługowe
Inne uwagi	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan dróg i komunikacji miejskiej (w tym brak obwodnicy Ustka- Wodnica). - Działalność na rzecz osób starszych. - Chodniki i trawniki zanieczyszczone przez zwierzęta. - Niedokończone ścieżki rowerowe. - Mała sieć usług rzemiosła prywatnego. - Brak placu zabaw w centrum miasta. - Brak kanalizacji w Ustce zachodniej (ul. Westerplatte, osiedle Na Wydmie). - Mała sieć usług rzemiosła prywatnego. - Brak państwowej rehabilitacji w zakładzie Przyrodo-leczniczym. - Bariery architektoniczne dla inwalidów.

Pytanie 2

Proszę wykazać maksymalnie 5 działań najważniejszych i 5 działań zbędnych dla mieszkańców i rozwoju m. Ustka, na które powinny być (lub nie) wydawane w pierwszej kolejności pieniądze z budżetu miasta.

5 działań wskazanych przez ankietowanych jako najważniejsze dla rozwoju miasta Ustka:

1.	Remonty i budowa dróg, obwodnicy i mostów
2.	Rewitalizacja miasta
3.	Przyjęcie portu w Ustce w zarząd Miasta
4.	Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki i wiaty przystankowe)
5.	Zwiększenie nakładów na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki (budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej)

5 działań wskazanych przez ankietowanych jako zbędne dla rozwoju miasta Ustka:

1.	Poszukiwanie nowych miast partnerskich
2.	Rozbudowa usług gastronomiczno - hotelarskich
3.	Rozwój strefy aktywności zawodowej (tworzenie gminnego zasobu gruntów dla inwestorów)
4.	Zwiększanie pomocy socjalnej dla najuboższych
5.	Współpraca z miastami partnerskimi

Inne ważne dla rozwoju Ustki działania to zdaniem ankietowanych:

- Ośrodek zdrowia z wszystkimi specjalizacjami w jednym miejscu.
- Wspieranie inicjatyw obywatelskich na rzecz zwiększenia aktywności mieszkańców.

- Nadmorska strefa 1-2 km bez spalin, parkingów.
- Remonty ulic oraz budynków.

Pytanie 3

Który z wymienionych obszarów jest Państwa zdaniem największym problem miasta Ustka?

Odowiedzi uszeregowano pod względem obszarów, którym został nadany największy priorytet, 1 oznacza obszar, który stanowi największy problem, 13 obszar, który stanowi najmniejszy problem.

„Inne” zawierają odpowiedzi ankietowanych, udzielone poza kolejnością.

1.	Brak miejsc pracy
2.	Zły stan dróg
3.	Niewystarczające wykorzystanie portu w Ustce
4.	Niedostatecznie rozwinięty system komunikacji miejskiej (w tym komunikacji z otoczeniem)
5.	Patologie społeczne
6.	Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań
7.	Niedostatecznie rozwinięta funkcja uzdrowiskowa
8.	Przestępczość
9.	Słaby rozwój usług
10.	Zły stan zabytków
11.	Zanieczyszczone środowisko
12.	Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno - wypoczynkowa
13.	Słaby rozwój handlu
Inny	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan budynków komunalnych. - Brak form aktywizacji mieszkańców. - Brak placówek dla dzieci i niski standard miejskich przedszkoli. - Brak placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży. - Brak rozrywki po sezonie. - Brak miejsc parkingowych. - Komunikacja ze Słupskiem nocą oraz pomiędzy Ustką zachodnią a wschodnią. - Słabo rozwinięta infrastruktura w zachodniej części portu i w rejonach przyległych. - Słaba praca Straży miejskiej. - Brak toalet publicznych. - Problem nielegalnych wysypisk i odpadków pozostawionych w lasach.

Pytanie 4

Jaki powinien być najważniejszy cel działalności dla samorządu lokalnego w Ustce:

1. Remonty dróg i chodników, budowa obwodnicy.
2. Rozwijanie funkcji uzdrowiskowej miasta.
3. Pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy.
4. Ochrona środowiska.
5. Wsparcie dla działań kulturotwórczych.
6. Budowa tanich mieszkań dla mieszkańców.
7. Stworzenie większej ilości miejsc parkingowych.
8. Rozwój komunikacji pomiędzy Ustką wschodnią i zachodnią.

9. Powstrzymanie wyludniania się Ustki.
10. Budowanie podstaw społeczeństwa obywatelskiego.
11. Uatrakcyjnienie miasta poza sezonem.
12. Zapewnienie ciągłości inwestycyjnej poprzednich kadencji.
13. Rozbudowa funkcji portu i jego przejęcie przez miasto.
14. Rozwiązanie kwestii służby zdrowia – jeden ośrodek.
15. Estetyzacja miasta, tworzenie terenów zielonych.
16. Rozbudowa i poprawa stanu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
17. Poprawa jakości życia i poziomu materialnego mieszkańców Ustki.
18. Przełamanie barier architektonicznych, uniemożliwiających poruszanie się inwalidów.
19. Budowa kładki nad kanałem portowym, mariny, aqua parku, nowego Domu kultury, wieży widokowej, parku za Dajaną, większego Centrum Informacji Turystycznej.

Pytanie 5

Jakie problemy społeczne należy rozwiązać w procesie rozwoju miasta?

Odpowiedzi uszeregowano pod względem problemów, którym został nadany największy priorytet;

1 oznacza problem, który powinien zostać rozwiązany jako pierwszy, 13 problem, którego rozwiązanie jest najmniej ważne.

„Inne” zawierają odpowiedzi ankietowanych, udzielone poza kolejnością.

1.	Bezrobocie
2.	Emigracja z miasta młodych i dobrze wykształconych osób
3.	Przestępczość młodocianych
4.	Chuligaństwo
5.	Bieda
6.	Przestępczość
7.	Alkoholizm
8.	Przemoc w rodzinie
9.	Niedobór organizacji pomagających w znalezieniu pracy (przekwalifikowanie, szkolenia)
10.	Narkomania
11.	Utrudniony dostęp do dobrych szkół
12.	Brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, internet)
Inny	<ul style="list-style-type: none"> - Aktywność ludzi starszych – seniorów. - Większe i częstsze patrole na ulicach Ustki. - Starzenie się mieszkańców Ustki. - Niedobór placówek rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży. - Niskie płace. - Budowa przystani żeglarskiej.

Pytanie 6

Proszę wskazać maksymalnie TRZY działania do realizacji w obszarze rozwoju społecznego miasta.

Ankietowani uznali za najważniejsze 3 działania w obszarze rozwoju społecznego miasta:

LP.	Typ działania
1.	Działania dotyczące zatrzymania młodych wykształconych ludzi w mieście
2.	Działania dotyczące rozwoju zasobów ludzkich na rzecz zapobiegania bezrobociu (dostęp do szkoleń, kursów dokształcających i pozwalających na przekwalifikowanie, wdrażanie systemów jakości)

3.	Działania związane z rozwojem dostępu do służby zdrowia (przychodnie, szpital)
----	--

Inne ważne działania w obszarze rozwoju społecznego miasta wskazane przez ankietowanych poza kolejnością:

- Działania na rzecz zwiększenia aktywności mieszkańców.
- Promocja aktywnego stylu życia.
- Działania związane z rozwojem artystycznym mieszkańców.

Pytanie 7

Jakie problemy związane z jakością życia należy rozwiązać w procesie rozwoju miasta?

Odpowiedzi uszeregowano pod względem problemów związanych z jakością życia, którym nadany został największy priorytet, 1 oznacza problem, który powinien zostać rozwiązany jako pierwszy, 7 problem, którego rozwiązanie jest najmniej ważne. „Inne” zawierają odpowiedzi ankietowanych, udzielone poza kolejnością.

1.	Zły stan infrastruktury wokół budynków.
2.	Zły stan estetyczny otoczenia.
3.	Brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania.
4.	Słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami a władzami publicznymi.
5.	Brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców danych osiedli.
6.	Słaby przepływ informacji w sprawach dotyczących najbliższego otoczenia zamieszkania.
7.	Brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania.
Inne:	
<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie dla klubów sportowych - Większe restrykcje/kontrola dla właścicieli psów, którzy nie sprzątaję nieczystości po swoich zwierzętach. - Remonty budynków komunalnych. - Zła komunikacja pomiędzy Ustką zachodnią i wschodnią – brak kładki. - Zwrócenie większej uwagi na ludzi starszych i ich potrzeby. 	

Pytanie 8

Proszę wskazać maksymalnie trzy działania do realizacji w obszarze infrastruktury?

Ankietowani uznali za najważniejsze 3 działania w obszarze infrastruktury:

Lp.	Typ działania
1	Poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki i przestrzeni publicznych (poszerzanie i poprawa jakości dróg, chodników, placów, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publiczne toalety miejskie, tarasy widokowe, parki itp.).
2.	Remonty nieruchomości i modernizacja infrastruktury umożliwiające rozwój działalności społecznej i kulturalnej, w tym mającym za zadanie odbudowę więzi społecznych wśród mieszkańców terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym (przedszkola, szkoły, domy dziecka, świetlice dla dzieci i młodzieży, teatry osiedlowe, kluby zainteresowań, zespoły muzyczne, wystawy, domy kultury, muzea, galerie sztuki, biblioteki, opieka nad osobami zależnymi od osób bezrobotnych itp.)
3.	Przebudowa lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji

rekreacyjnych i sportowych umożliwiających integrację osób zdrowych i niepełnosprawnych (parki, skwery i stadiony, ścianki wspinaczkowe, ścieżki i tory rowerowe).

Inne ważne działania w obszarze infrastruktury wskazane przez ankietowanych poza kolejnością:

- Remonty dróg i chodników, budowa ścieżek rowerowych.
- Likwidacja nadmiernego chaosu w oznakowaniu drogowym ulic.
- Zagospodarowanie portu w zakresie działalności przeładunkowo-handlowej.
- Renowacja fasad budynków na ulicy Marynarki Polskiej.

METRYCZKA

1. Płeć

<u>Kobieta</u>	<u>Meżczyzna</u>
54	35

2. Wiek respondenta

<u>15-24</u>	<u>25-35</u>	<u>36-64</u>	<u>Powyżej 65 lat</u>
3	17	51	18

3. Wykształcenie

Podstawowe / zawodowe	Średnie ogólne / zawodowe	Wyższe
6	36	40

4. Grupa zawodowa

Bezrobotny	Sektor prywatny		Sektor publiczny	Inne
	Pracownik	Pracodawca		
4	12	1	14	-44(w tym -bezrobotna z orzeczeniem bez żadnych praw przysługujących -emeryt (x29) -rencista (x2) -na zasiłku pielęgnacyjnym

5. Na której ulicy Pan(i) mieszka?

- Azaliowa
- Bukowa
- Bursztynowa
- Dąbrowszczaków (6)
- Grunwaldzka (10)
- Jagiellońska
- Jana z Kolna
- Kilińskiego
- Kopernika (11)
- Kościelniaka (3)
- Kościuszki
- Krokusowa
- Krótka

- Łąkowa
- Marynarki Polskiej (2)
- Na Wydmie (2)
- Os. Przewłoka Grota Roweckiego
- Polna
- Rybacka (2)
- Słowiańska (2)
- Słupska (3)
- Sprzymierzeńców (5)
- Wczasowa (2)
- Wróblewskiego (9)
- Wyszyńskiego
- XX -Lecia (2)
- Żeromskiego

6. Jaki typ lokalu Pan(i) zamieszkuje?				
Komunalny	Spółdzielczy	Własnościowy (wspólnota)	Dom jednorodzinny	Inny (np. najem prywatny)
7	18	32	15	2

V. Strategia rozwoju Gminy Miasto Ustka.

Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej, analiza SWOT oraz wyniki badań ankietowych, które zostały przedstawione w I części opracowania pozwalają na wyspecyfikowanie podstawowych problemów, przed rozwiązaniem których stoi samorząd Gminy Miasto Ustka, szans, które należy wykorzystać i kierunków, które powinno się obrać, programując rozwój gminy. W części II została przedstawiona wizja gminy w roku, do którego programowane są zadania w Strategii, cel strategiczny oraz cele szczegółowe, które odpowiednio odnoszą się do obszarów funkcjonowania miasta oraz programów operacyjnych podejmowanych dla realizacji stawianych celów.

1. Wizja Gminy Miasto Ustka

Analiza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, a także zidentyfikowane mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia pozwalają sformułować wizję przyszłego stanu miasta Ustka, do którego dąży samorząd i społeczność lokalna.

Ustka należy do jednych z najpopularniejszych miejscowości turystycznych w Polsce. Jako popularny kurort nadmorski znane były już w końcu XIX wieku. W wizji gminy miasto Ustka, należy zaprojektować m.in. funkcję i pozycję, jaką będzie odgrywać Ustka w regionie, kraju czy nawet Europie oraz w jaki sposób gmina, osiągając wyznaczony przez społeczność lokalną poziom rozwoju, będzie spełniać jej oczekiwania i zapewniać wymarzoną jakość życia.

Trudno sobie wyobrazić, aby Ustka odeszła od planowania swojego rozwoju nie uwzględniając turystyki. Rocznie przyjeżdża tu w celach turystycznych i korzysta z noclegów blisko 30 razy więcej osób niż miasto liczy mieszkańców. Około 24% podmiotów gospodarczych gminy działa w branży hotelarskiej i restauracyjnej a ok. 50% podmiotów w branży okołoturystycznej (handel, gastronomia).

Ponad 16% turystów odwiedzających Ustkę to turyści zagraniczni. Dane statystyczne świadczą jednoznacznie o tym, że turystyka stanowi ważny filar i podstawę rozwoju miasta.

Ważne są jednak problemy z jakimi boryka się miasto w tym zakresie. Jednym z poważniejszych problemów, jaki właściwie dotyka większość nadmorskich miejscowości turystycznych w Polsce jest sezonowość. Ruch turystyczny w Ustce ogranicza się przede wszystkim do sezonu letniego. Jest wówczas bardzo intensywny, jednak poza sezonem letnim drastycznie maleje. Szansą jest jednak uatrakcyjnienie oferty turystycznej i inwestycje w turystykę zdrowotną (uzdrowiskową).

Uwzględniając powyższe przesłanki, wizję miasta Ustka do roku 2020r. można sformułować następująco:

Ustka nowoczesnym kurortem i uzdrowiskiem nadbałtyckim, która poprzez cenne walory przyrodnicze stwarza warunki turystom i kuracjom do całorocznego wypoczynku oraz zapewnia swoim mieszkańcom dostęp do pracy, edukacji oraz opieki społecznej.

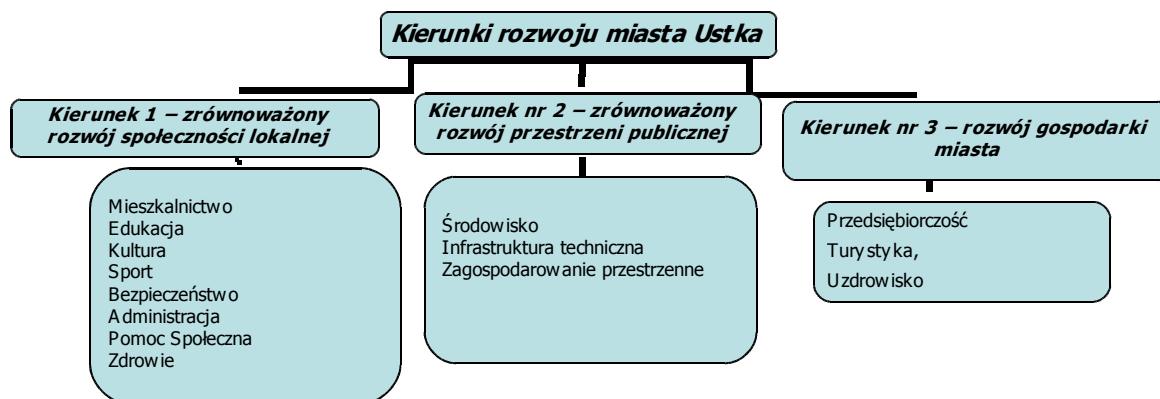
2. Określenie kierunków rozwoju miasta

Kierunki rozwoju miasta zostały opracowane dla podstawowych kierunków rozwoju, którym podporządkowano określone cele strategiczne oraz cele operacyjne. Formułowanie kierunków rozwoju oparto na wynikach diagnozy stanu obecnego, analizie SWOT i przeprowadzonych badań ankietowych wśród mieszkańców Ustki. Wyznaczone kierunki zgodne są z wizją rozwoju gminy w okresie planowania strategicznego i proponują działania które powinny zostać podjęte przez samorząd Ustki oraz inne podmioty działające na terenie miasta. Samorząd wyznaczając kierunki rozwoju, będzie się do nich odnosić w sytuacjach podejmowania kluczowych decyzji: w bieżącej pracy związanej z tworzeniem prawa lokalnego; w podejmowaniu działań związanych z inwestycjami w mieście; przy wspieraniu inicjatyw podejmowanych przez inne podmioty. W ten sposób wyznaczone kierunki zobowiązują także samorząd do eliminowania zjawisk, inicjatyw, które nie są zgodne z obranymi kierunkami oraz ogólną ideą zrównoważonego rozwoju¹⁴ miasta.

Rysunek 7. Kierunki rozwoju Miasta Ustka

---

¹⁴Zrównoważony rozwój - rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Źródło: Opracowanie własne

Kierunek 1 – zrównoważony rozwój społeczności lokalnej

Gminę Miasto Ustka dotyka powszechny w całym kraju, ale i też w Europie problem, jakim jest niż demograficzny i starzejące się społeczeństwo. Rodzi to z kolei problemy związane z zarządzaniem systemem edukacyjnym oraz dostarczeniem usług dla osób starszych i niepełnosprawnych. Społeczeństwo Ustki jest stosunkowo dobrze wykształcone, stan ten wymaga pielęgnacji i w związku z tym należy maksymalnie jak to tylko możliwe podwyższyć standardy nauczania, szczególnie poprzez unowocześnianie infrastruktury edukacyjnej. Osobom starszym i niepełnosprawnym z kolei powinno się umożliwiać jak najlepsze funkcjonowanie w społeczeństwie oraz zapewnić odpowiedni dostęp do usług medycznych (w tym szczególnie do rehabilitacji) kulturę, informację, edukację (w tym nieformalną) oraz rekreację i turystykę.

Istotnym problemem w mieście jest brak odpowiedniej ogólnodostępnej infrastruktury sportowej tj. basenu, boisk sportowych dającej możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu. Brak takiej infrastruktury rodzi wiele zachowań patologicznych wśród młodzieży (np. zażywanie narkotyków, alkoholu itp.).

Zapewnienie społeczeństwu możliwości rozwoju i odpowiedniej jakości życia zobowiązuje samorząd do usprawniania usług świadczonych na rzecz obywateli przez urząd i jednostki organizacyjne gminy, ale także do rozwijania zaawansowanych usług związanych z postępem telekomunikacyjnym. Szczególnie ważnym jest udostępnienie mieszkańcom łączności telekomunikacyjnych na obszarze Starego Miasta gdzie w wielu miejscach brak jest takiej sieci.

W zakresie mieszkalnictwa gminę dotyka problem starzejącej się substancji mieszkaniowej oraz ograniczona możliwość uzyskania własnego mieszkania przez osoby średnio zamożne oraz ubogie. Inwestycje w budownictwo komunalne i społeczne, stopniowo poprawiają sytuację (budowa mieszkań przez UTBS). Intensywny ruch turystyczny szczególnie w sezonie letnim niesie za sobą problemy związane z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego. By zapewnić bezpieczeństwo, szczególnie w sezonie, należy wzmocnić działania prewencyjne prowadzone przez policję i straż miejską. Szczegółowe kierunki rozwoju w zakresie obszaru społeczności:

-Mieszkalnictwo

- kontynuowanie programu rewitalizacji starej Ustki,
- rozwijanie współpracy między samorządem a prywatnymi właścicielami w ramach rewitalizacji substancji mieszkaniowej,
- dalszy rozwój budownictwa społecznego, w którym uwzględnia się potrzeby osób niezamożnych.

-Edukacja

- dostosowanie systemu zarządzania oświatą do niekorzystnych zmian demograficznych,
- podwyższanie standardów nauczania – nowoczesne pomoce szkolne, sprzęt sportowy, sportowe obiekty przyszkolne,
- wspomaganie programów szkoleniowych podnoszących kwalifikacje nauczycieli,
- tworzenie projektów wspomagających rozwój zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.
- Wspieranie edukacji nieformalnej wszystkich grup wiekowych.

-Kultura

- rozwój oferty kulturalnej na poziomie lokalnym skierowanej do mieszkańców i turystów gminy,
- popularyzowanie i wzbogacanie oferty kulturalnej o randze ponadlokalnej sprzężone z intensywną promocją miasta jako ośrodka turystyczno-wypoczynkowego,
- zwiększanie roli dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju miasta poprzez poprawę jego architektonicznego wizerunku,
- inwestycje dostosowujące obiekty dziedzictwa kulturowego na potrzeby turystyki.

-Sport

- rozwój infrastruktury sportowej i zaplecza instytucjonalnego zmierzający do uczynienia z Ustki popularnego w kraju ośrodka sportowo - szkoleniowego,
- rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej.

-Bezpieczeństwo

- zacieśnianie współpracy między samorządem i policją w celu eliminacji zjawisk przestępczych związanych szczególnie z ruchem turystycznym.

-Administracja

- Poprawa świadczenia usług publicznych na rzecz mieszkańców.

-Pomoc Społeczna

- koordynacja i promocja działań podmiotów zwalczających patologie społeczne celem niedopuszczenia do trwałej marginalizacji określonych grup społecznych,
  - edukacja społeczeństwa ukierunkowana na problemy związane z patologiami społecznymi,

- wspomaganie działań placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- wspieranie aktywności społecznej (organizacje pozarządowe, grupy nieformalne),
- realizacja przez MOPS projektów skierowanych do osób bezrobotnych i podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- podejmowanie działań mających na celu niedopuszczenie do wykluczenia społecznego określonych grup społecznych (niepełnosprawni, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz osoby starsze w wieku poprodukcyjnym).

-Zdrowie

- zapewnienie dostępu mieszkańców do specjalistycznej opieki medycznej.

Kierunek nr 2 – zrównoważony rozwój przestrzeni publicznej

Gmina miasto Ustka otoczona jest ściśle chronionymi obszarami przyrodniczymi Słowińskiego Parku Narodowego – Światowym Rezerwatem Biosfery, od południa Parkiem Krajobrazowym „Dolina Słupi” a podstawą jej rozwoju jest funkcja turystyczna i rybacka. Z jednej strony stanowi to ogromną szansę z drugiej jednak strony wprowadza pewne ograniczenia.

Do podstawowych problemów, które należy rozwiązywać priorytetowo, należy zaliczyć budowę kanalizacji w porcie po stronie zachodniej i poprawę systemu segregacji odpadów w mieście.

Równie ważnym problemem, który w okresie programowania zadań Strategii będzie musiał być rozwiązywany, jest niewystarczająco dobrze funkcjonująca infrastruktura transportowa i układ komunikacyjny. Drogi gminne są w większości w złym stanie technicznym i wymagają wysokonakładowych inwestycji. Natomiast układ komunikacyjny w mieście jest niedostosowany do obsługi bardzo dużego ruchu turystycznego, szczególnie w okresie sezonu letniego. Wąskie ulice miasta latem są zatłoczone, a nierzadko nieprzejezdne. Stwarza to duże zagrożenie w ruchu samochodowym i pieszym, a także jest wyjątkowo uciążliwe dla mieszkańców miasta i psuje jego estetykę i negatywnie wpływa na stan środowiska. Brak dostępnych terenów pod parkingi w mieście stwarza potrzebę zastosowania innych rozwiązań. Sugerować można budowę parkingów wielokondygnacyjnych oraz budowę parkingów poza zwartą zabudową miasta w systemie „ park and ride”.

Przed samorządem pozostają także do rozwiązania problemy dotyczące ukształtowania ładu przestrzennego w gminie. Ograniczenie terenów rozwojowych dotyczące gminę zobowiązuje do szczególnej dbałości o trafne przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje. Szczególnie ważne w przypadku Ustki to funkcje turystyczna, rekreacyjna i mieszkaniowa. W zakresie zagospodarowania przestrzennego widocznymi problemami pozostaje zdewastowana infrastruktura mieszkaniowa w starej części miasta oraz port. Aktualnie funkcja portu zmienia się dążąc w kierunku wzrostu znaczenia turystyki. Pomimo redukcji floty rybackiej, rybołówstwo jest również wciąż ważną funkcją.

Wyrażone podczas konsultacji społecznych potrzeby odnoszą się do zwiększenia nakładów na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki (budowa infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej), budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki i wiaty

przystankowe), zwiększanie estetyki miasta (np. zakładanie nowych terenów zielonych), rewitalizacja miasta.

Szczegółowe kierunki rozwoju:

-Zagospodarowanie przestrzenne

- ochrona, wykorzystanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych (w tym tworzenie wartościowych kompozycji architektonicznych i urbanistycznych oraz poprawa estetyki miasta i gminy),
- uzupełnienia i modernizacje doskonalące strukturę funkcjonalno-przestrzenną oraz działania mające na celu poprawę zaplecza technicznego dla obsługi turystycznej,
- zagospodarowanie nowych terenów (przygotowanie przestrzeni dla rozwoju gospodarczego i funkcji turystycznej)

-Środowisko

- utrzymanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych miasta, oraz zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańcom i turystom a także utworzenie centrum turystyki kwalifikowanej (wodnej, przyrodniczej) i masowej (wypoczynek, rekreacja),
- promocja naturalnych form przyrody i terenów chronionych wchodzących w skład krajowej sieci EKONET-PL oraz cennych elementów krajobrazu przyrodniczego np.: wydm, klifów, plaży itp.
- propagowanie zdrowego stylu życia zgodnego z zasadą „zrównoważonego rozwoju”, poszanowanie środowiska poprzez edukację, udostępnienie miasta pieszym i rowerzystom, okresowe „akcje prośrodowiskowe”,
- ograniczenie emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej,
- promowanie odnawialnych źródeł energii,
- uporządkowanie terenów zielonych mieście (parki) i zagospodarowanie z uwzględnieniem funkcji rekreacyjno-turystycznej.

-Infrastruktura techniczna

- rozwój infrastruktury technicznej oraz optymalizacja dostępności do sieci infrastrukturalnych,
- rozwój systemu komunikacyjnego miasta w tym reaktywacja komunikacji kolejowej,
- budowa nowych miejsc parkingowych,
- komunalizacja portu w Ustce,
- modernizacja infrastruktury portowej oraz poprawa dostępności do Portu,
- budowa nowych ujęć wody pitnej nienarażonych na zasolenie,
- wykorzystywanie energii odnawialnej ze źródeł geotermalnych.

Kierunek nr 3 – rozwój gospodarki miasta

Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy Miasto Ustka ze względu na posiadany potencjał przyrodniczy jest ściśle związany z rozwojem turystyki. Sekcję hotele i restaurację w strukturze podmiotów gospodarczych reprezentuje 20% firm działających w mieście. Natomiast firmy prowadzące działalność gospodarczą z zakresu handlu i gastronomii stanowią ok. 50% ogółu firm. Wsparcie przedsiębiorczości powinno zatem przebiegać dwukierunkowo. Z jednej strony należy dążyć do podwyższania potencjału rozwojowego lokalnych firm poprzez instytucjonalne i finansowe wsparcie oraz kreowanie przyjaznej polityki dotyczącej opłat i podatków lokalnych, z drugiej strony kreować dostępnymi środkami i instrumentami popyt na usługi turystyczne poprzez wzmocnienie promocji turystycznej Ustki oraz rozwijanie infrastruktury turystycznej.

Oba kierunki rozwoju pociągają za sobą znaczne nakłady inwestycyjne, w których w znacznej części będzie uczestniczył budżet miasta. W przypadku finansowego wsparcia przedsiębiorczości nakłady te będą odnosić się do tworzenia lub partycypacji w funduszach poręczeń kredytowych i funduszach pożyczkowych. W przypadku udziału gminy w przedsięwzięciach związanych z rozwojem oferty i infrastruktury turystycznej (w tym sportowej i rekreacyjnej) będą to jeszcze większe nakłady, które lokowane powinny być w inwestycje podnoszące nie tylko atrakcyjność turystyczną, ale stworzą warunki do rozwoju turystyki ponadsezonowej oraz do rozwoju działalności uzdrowiskowej na terenie miasta. Tworzenie warunków do rozwoju Uzdrowiska Ustka, tworzenie bazy sportowo-rekreacyjnej oraz rozwój turystyki konferencyjnej to również kierunki dające miastu możliwość rozwoju poza sezonem.¹⁵

Ponadto równolegle należy rozwijać infrastrukturę turystyczną w porcie oraz stymulować rozwój żeglugi przybrzeżnej oraz jachtingu, co podniesie konkurencyjność kurortu.

Poniżej wyspecyfikowano kierunki rozwoju miasta w obszarze przedsiębiorczości i turystyki. Turystyka zdrowotna i rekreacyjna jest obecnie najbardziej niewykorzystaną dziedziną gospodarki lokalnej, która mogłaby wypełnić lukę w ruchu turystycznym poza sezonem letnim. Bardzo ważną obecnie sprawą jest utrzymanie przez gminę statusu uzdrowiska.

- Przedsiębiorczość

- rozwój instytucjonalnego i finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości opartej na małych firmach działających szczególnie w branży turystycznej i okołoturystycznej,
- wspieranie idei funkcjonowania Dwumiasta Słupsk-Ustka,
- poprawa i rozbudowa infrastruktury rybackiej w porcie,
- przeznaczenie i przygotowanie terenów przy ul. Darłowskiej pod tereny inwestycyjne.
- Zorganizowanie sprzyjających warunków do rozwoju gospodarczego poprzez przyciągnięcie inwestorów, jak również motywacja przedsiębiorczości użytkowników portu.

- Turystyka

- rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, wypracowanie określonego i kompleksowego, produktu turystycznego. Oparcie rozwoju gminy na funkcji turystycznej i uzdrowiskowej,

¹⁵ Strategia rozwoju turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007 - 2013

- rozwój turystyki kwalifikowanej: kulturowej, wodnej, uzdrowskiej, morskiej,
- rewitalizacja atrakcyjnych obiektów zabytkowych i przeznaczenie ich na funkcje turystyczne,
- zagospodarowanie pod funkcje turystyczne wolnych obszarów po stronie zachodniej miasta,
- organizacja imprez o charakterze ponadregionalnym,
- realizacja wspólnych projektów wspierającej rozwój turystyki z partnerami zagranicznymi,

Wizja Ustki

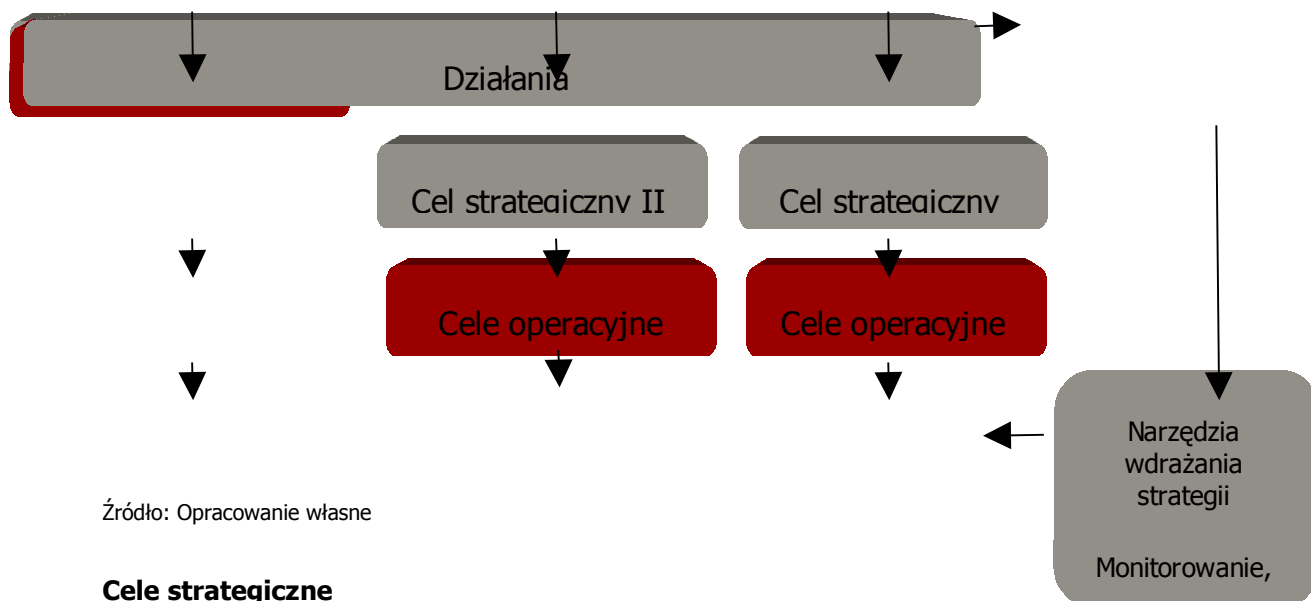
Misja samorządu
miasta

- Uzdrowisko

1. przystąpienie do eksploatacji surowców leczniczych: borowiny i solanki,
2. utrzymanie statusu uzdrowiska przez miasto,
3. zagospodarowanie obszarów zieleni szczególnie w strefie A uzdrowiska pod funkcje uzdrowskie: ścieżki spacerowe itp.,
4. budowa parku uzdrowskiego w Ustce,
5. rozwijanie oferty uzdrowskiej poprzez inwestycje w infrastrukturę i urządzenia uzdrowskie,
6. promowanie marki uzdrowska Ustka w kraju i zagranicą.

3. Plan strategiczny

Rysunek 8. Plan Strategiczny

Źródło: Opracowanie własne

Cele strategiczne

Odnosząc się do obranej wizji miasta oraz przyjętych kierunków rozwoju, zostały zredagowane cele strategiczne i operacyjne, których realizacja zostanie oparta o działania podejmowane przez samorząd oraz inicjatywy podejmowane przez inne podmioty, dla których Strategia stanie się odniesieniem do planowanych przedsięwzięć. Cel strategiczny staje się podstawą do wyznaczenia celów szczegółowych (operacyjnych) i działań. Cele są zgodne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego i są w pełni zgodne z obowiązującą W Unii Europejskiej zasadą trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Cel strategiczny I

Zapewnianie mieszkańcom warunków do podwyższania standardu życia oraz aktywne kształtowanie rozwoju społecznego

Przedmiotowe priorytety przygotowywane zostały na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców miasta, opinii ekspertów oraz prognoz rozwoju społeczno- gospodarczego.

Zaprezentowane priorytety powiązane są z analizą branżową SWOT, czyli czynnikami wynikającymi ze słabych i mocnych stron a także szans i zagrożeń.

Rysunek 9. Cele strategiczne

Cel strategiczny II

Wykształcenie ładu przestrzennego miasta i ochrona cennych walorów przyrodniczych

Cel strategiczny III

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki oraz wypracowanie stabilnego wzrostu

Cel strategiczny I: Zapewnianie mieszkańcom warunków do podwyższania standardów życia oraz aktywne kształtowanie rozwoju społecznego.

Cele operacyjne

Dla uszczegółowienia celów strategicznych przyjmuje się następujące cele operacyjne:

Cel operacyjny 1

Rozwój mieszkalnictwa i rewitalizacja terenów zdegradowanych

Działanie 1

Realizowanie aktywnej polityki mieszkaniowej miasta w oparciu o istniejące zasoby.

Działanie 2

Prowadzenie polityki mieszkaniowej na terenie miasta stwarzającej możliwości do zmiany zasobów mieszkaniowych w przypadku zmiany ich sytuacji materialnej (i rodzinnej).

Działanie 3

Modernizacja istniejącego zasobu mieszkań komunalnych celem obniżenia ich kosztów eksploatacji.

Działanie 4

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na terenie starej Ustki.

Działanie 5

Odbudowa i renowacja obiektów zabytkowych oraz zwiększenie ich funkcji turystycznych i użytkowych.

Działanie 6

Termomodernizacja budynków.

Działanie 7

Dążenie do likwidacji wolnostojących zespołów budynków garażowych.

Cel operacyjny 2

Podwyższanie standardów nauczania – poszerzanie zakresu i dostępności edukacji dla wszystkich grup wiekowych oraz podnoszenie jej jakości

Działanie 1

Propagowanie wprowadzania programów i zajęć edukacyjnych (w tym pozaszkolnych) podnoszących kompetencje kluczowe uczniów.

Działanie 2

Upowszechnianie edukacji przedszkolnej.

Działanie 3

Poszerzenie zdolności adaptacyjnych młodzieży do potrzeb rynku pracy w tym propagowanie idei współpracy szkół z potencjalnymi pracodawcami.

Działanie 4

Zwiększanie mobilności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój systemu kształcenia ustawicznego.

Działanie 5

Modernizacja placówek przedszkolnych i szkolnych.

Działanie 6

Budowa nowego żłobka i przedszkola w mieście.

Działanie 7

Tworzenie inicjatyw wspierających dostępność do edukacji grup wykluczonych społecznie (np. Centrum Aktywności Lokalnej).

Działanie 8

Wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz edukacji nieformalnej grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działanie 9

Budowa basenu miejskiego oraz boisk sportowych i terenów rekreacji dla dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 3

Wzbogacanie oferty kulturalnej i zwiększanie roli dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju miasta

Działanie 1

Zachowanie i ochrona obiektów stanowiących wartość kulturową i historyczną.

Działanie 2

Zwiększanie dostępności do imprez kulturalnych.

Działanie 3

Rozwijanie oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży.

Działanie 4

Budowa nowego Domu Kultury w mieście.

Działanie 5

Wyposażenie w odpowiednią infrastrukturę terenów przeznaczonych pod promocję imprez kulturalnych, celem organizacji cyklicznych imprez kulturalnych.

Działanie 6.

Tworzenie nowych ośrodków kultury w mieście m.in. Centrum Kultury Bałtyckiej.

Działanie 7.

Wpieranie organizacji społecznych działających w obszarze kultury.

Działanie 8

Organizacja imprez kulturalnych z udziałem partnerów z zagranicy (np. miast partnerskich Ustki).

Cel operacyjny 4

Poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Działanie 1

Zwiększanie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej miasta poprzez rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Działanie 2

Zwiększanie dostępności do imprez sportowo-rekreacyjnych, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Działanie 3

Propagowanie idei zdrowego stylu życia poprzez organizację sportowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach i lokalnych klubach sportowych.

Działanie 4

Wparcie organizacji działających w obszarze sportu oraz rekreacji.

Działanie 5

Przeciwdziałanie patologiom społecznym wśród dzieci poprzez propagowanie uprawiania sportu.

Cel operacyjny 5

Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Działanie 1

Budowa systemu monitoringu miasta.

Działanie 2

Inicjowanie programów prewencyjnych celem poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów.

Działanie 3

Wpieranie działań placówek opiekuńczo-wychowawczych jako ważnego ogniwa w zapobieganiu patologiom społecznym.

Cel operacyjny 6

Poprawa jakości obsługi obywateli przez Urząd Miasta

Działanie 1

Przygotowanie i wdrożenie systemu zarządzania Urzędem zgodnie z normą ISO.

Działanie 2

Poprawa obsługi obywatela i modernizacja zarządzania urzędem (np. Powszechny Model Samooceny CAF).

Działanie 3

Wdrożenie i rozwój systemu podpisu elektronicznego w celu udostępnienia usług publicznych.

Działanie 4

Podnoszenie kompetencji kadr administracji samorządowej poprzez szkolenia.

Cel operacyjny 7

Zapewnienie mieszkańcom właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego

Działanie 1

Zapewnienie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej dla mieszkańców.

Działanie 2

Poprawa wyposażenia szpitala w Ustce w celu poprawy jakości usług i dostępności do badań specjalistycznych.

Działanie 3

Wpieranie działań związanych ze zwiększeniem dostępności do usług w zakresie rehabilitacji.

Cel operacyjny 8

Tworzenie warunków udziału w rozwoju społeczności osobom i grupom zagrożonym wykluczeniem

Działanie 1

Realizacja projektów ukierunkowanych na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym w celu ich aktywizacji i zapewnienia bezpieczeństwa.

Działanie 2

Edukacja społeczeństwa ukierunkowana na problemy związane z patologiami społecznymi.

Zadanie 3

Wspieranie aktywności społecznej (organizacji pozarządowych, grup nieformalnych).

Działanie 4

Promocja i wspieranie inicjatyw lokalnych służących przeciwdziałaniu patologiom społecznym.

Działanie 5

Aktywizacja zawodowa grup społecznych, którym grozi marginalizacja społeczna i ekonomiczna.

Cel strategiczny II *Wykształcenie ładu przestrzennego miasta i ochrona cennych walorów przyrodniczych.*

Cel operacyjny 1

Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju Miasta i ładu przestrzennego

Działanie 1:

Sporządzanie nowych miejscowych planów zagospodarowania stanowiących prawo miejscowe:

Uroczysko, Tereny Portu, Nowa Ustka 2, Kościelniaka i okolice, Centrum 3 BIS, Borowiny (tereny północno – wschodnie miasta)

Działanie 2: Dostosowanie istniejących planów zagospodarowania przestrzennego do kierunków rozwoju miasta: Darłowska i okolice.

Działanie 3 Wprowadzenie w istniejących (w ramach aktualizacji) i projektowanych do opracowania planach, wskaźnika intensywności zabudowy określonego w ilości osób /ha w zakresie ich zgodności ze Studium,

Działanie 4: Wprowadzenie jednoznaczności zapisów w zakresie określenia funkcji, a w przypadku określenia funkcji mieszanej np. „mieszkaniowo- usługowej” określać procentowo wielkość udziału poszczególnych funkcji w odniesieniu do powierzchni całkowitej obiektu.

Cel operacyjny 2

Wytyczenie i uzbrojenie terenów pod inwestycje.

Działanie 1

Udostępnienie terenów „Uroczyska”.

Działanie 2

Uzbrojenie terenów „Kwiatowa Bis” i przeznaczenie ich pod inwestycje mieszkaniowe (domki jednorodzinne).

Działanie 3

Przejęcie terenów od innych instytucji w celu przeznaczenia ich pod inwestycje: treny przykolejowe, tereny znajdujące się w koncepcji szlaku rowerowego Euro-Velo, tereny na ul. Darłowskiej, port.

Działanie 4

Dążenie do pozyskania nowych terenów inwestycyjnych z gmin ościennych.

Cel operacyjny 3

Zagospodarowanie przestrzenne i poprawa estetyki miasta.

Działanie 1

Zagospodarowanie parku za Hotelem Dajana - Budowa Parku Uzdrowskiego.

Działanie 2

Zagospodarowanie parków miejskich przy placu Wolności i Marynarki Polskiej.

Działanie 3

Uporządkowanie lasów komunalnych i ich zagospodarowanie z uwzględnieniem funkcji rekreacyjno-turystycznej (ścieżki rowerowe, ciągi piesze, place zabaw).

Działanie 4

Zabezpieczenie terenu przy ul. Rybackiej pod Plenerowe Miejsce Spotkań Mieszkańców.

Działanie 5

Dążenie do relokacji lokalnej kotłowni.

Działanie 6

Dążenie do likwidacji wolnostojących zespołów budynków garażowych.

Działanie 7

Uporządkowanie lasów państwowych w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy i traktów komunikacyjnych w porozumieniu z zarządcą i ich zagospodarowanie z uwzględnieniem funkcji rekreacyjno – turystycznej.

Działanie 8

Opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wykorzystania terenów wzdłuż rzeki Słupi „Bulwar nadrzeczny”

Cel operacyjny 4

Ochrona środowiska i cennych zasobów przyrodniczych

Działanie 1

Utrzymanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych miasta w połączeniu z rozwojem turystyki kwalifikowanej (wodnej, przyrodniczej) i masowej (wypoczynek, rekreacja).

Działanie 2

Promocja naturalnych form przyrodniczych i terenów chronionych wchodzących w skład krajowej sieci EKONET-PL oraz cennych elementów krajobrazu przyrodniczego np.: wydmy, klifów, plaży itp.

Działanie 3

Wzrost nakładów na utrzymanie zieleni w mieście.

Działanie 4

Propagowanie zdrowego stylu życia zgodnego z zasadą „zrównoważonego rozwoju” i poszanowaniem środowiska poprzez edukację przez lokalne środki masowego przekazu, udostępnienie miasta pieszym i rowerzystom, okresowe „akcje prośrodowiskowe”.

Działanie 5

Ograniczenie emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

Działanie 6

Podniesienie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Działanie 7

Promowanie odnawialnych źródeł energii opartych na geotermii i panelach słonecznych.

Działanie 8

Zagospodarowanie terenów zalewowych rzeki Słupi zlokalizowanych w granicach miasta pod kątem ochrony środowiska oraz turystyki.

Cel operacyjny 5

Rozwój infrastruktury technicznej

Działanie 1

Przebudowa technicznej infrastruktury portowej, poprawa wejścia do portu i rozbudowa akwenu.

Działanie 2

Uporządkowanie systemu komunikacyjnego miasta poprzez jego przebudowę oraz reaktywacja komunikacji kolejowej.

Działanie 3

Budowa nowych połączeń drogowych w tym obiektów inżynierskich (obwodnica miasta przez rzekę Słupię) wyprowadzających ruch tranzytowy z miasta oraz poprawiających komunikację pomiędzy dwiema częściami miasta - wschodnią i zachodnią.

Działanie 4

Budowa i przebudowa towarzyszącej infrastruktury drogowej (chodniki, kanalizacja deszczowa i sanitarna, miejsca parkingowe, oświetlenie, inne).

Działanie 5

Budowa ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych przyjaznych pieszemu i rowerzyście systematyzujących ruch turystyczny w mieście, budowa komunikacji alternatywnej np. Wyciąg krzesełkowy, wagoniki zasilane gazem lub prądem w celu uwolnienia Ustki od samochodów osób wypoczywających.

Działanie 6

Budowa zejść na plażę po zachodniej stronie miasta oraz wytyczenie szlaków turystycznych w lesie i na na obszarach cennych przyrodniczo jak wydmy, klify.

Działanie 7

Kompleksowa gospodarka odpadami w mieście w tym wdrażanie systemu segregacji odpadów.

Działanie 8

Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej z uwzględnieniem kanalizacji deszczowej.

Działanie 9

Modernizacja i rozwój sieci ciepłowniczej ze zwróceniem szczególnej uwagi na jej rozwój w obszarach zabudowy jednorodzinnej z jednoczesną likwidacją tzw. niskiej emisji.

Działanie 10

Dążenie do relokacji lokalnej kotłowni.

Działanie 11

Poprawa stanu czystości powietrza poprzez zmianę systemu ciepłowniczego opartego na źródłach odnawialnych.

Działanie 12

Opracowanie planu zaopatrzenia miasta w wodę uwzględniającej pojemność hydrauliczną obecnego systemu wobec nowych potencjalnych terenów rozwojowych.

<p style="text-align: center;">Cel strategiczny III <i>Zwiększenie konkurencyjności gospodarki oraz wypracowanie stabilnego wzrostu gospodarczego miasta</i></p>

Cel operacyjny 1

Rozwój instytucjonalnego wsparcia przedsiębiorczości na terenie gminy

Działanie 1

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury miasta celem zwiększenia jego konkurencyjności i potencjału rozwojowego.

Działanie 2

Usprawnienie działań administracyjnych służących rozwijaniu przedsiębiorczości.

Działanie 3

Stwarzanie warunków do rozwoju usług otoczenia biznesu.

Działanie 4

Skuteczna promocja gospodarki miasta i regionu celem przyciągnięcia inwestorów.

Działanie 5

Stworzenie systemu podatków lokalnych wspierających rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy.

Działanie 6

Wykorzystanie terenów inwestycyjnych na ul. Darłowskiej oraz Słupskiej w celu dalszego rozwoju gospodarczego miasta.

Działanie 7

Utworzenie specjalnej Strefy Ekonomicznej na obrzeżach miasta.

Działanie 8

Inicjowanie współpracy gospodarczej, poprzez kontakty miasta z miastami partnerskimi, współpracy na szczeblu przedsiębiorczości.

Działanie 9

Wspieranie rozwoju funkcji usługowych, turystycznych i rybackich w mieście.

Działanie 10

Stworzenie w mieście dostępu do informacji dotyczących funduszy poręczeń kredytowych i pożyczkowych dla MŚP

Działanie 11.

Wspieranie idei funkcjonowania „ Dwumiasta Słupsk-Ustka”.

Cel operacyjny 2

Poprawa konkurencyjności Portu

Działanie 1

Komunalizacja portu.

Działanie 2

Budowa mariny jachtowej i rozwój pasażerskich przewozów morskich, współtowarzyszących funkcji turystycznej i rekreacyjnej miasta.

Działanie 3

Budowa zaplecza socjalnego dla rybaków.

Działanie 4

Wspieranie rozwoju funkcji turystycznej w porcie.

Działanie 5

Budowa kładki przez kanał portowy.

Cel operacyjny 3

Poprawa dostępności komunikacyjnej

Działanie 1

Przebudowa istniejącej infrastruktury drogowej poprawiającej dostęp do terenów atrakcyjnych turystycznie oraz portu w obrębie Starego Miasta, Promenady, terenów zachodnich miasta (tereny Uroczyska).

Działanie 2

Budowa dróg osiedlowych przebudowa istniejących układów drogowych poprawiających bezpieczeństwo komunikacji oraz likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Działanie 3

Dostosowanie ruchu dla pieszych i rowerzystów w centrum miasta.

Działanie 4

Udostępnianie terenów zachodnich miasta i budowa połączenia portu wschodniego z zachodnim (kładka przez kanał).

Działanie 5

Budowa obwodnicy wyprowadzającej ruch tranzytowy z miasta oraz poprawiającej komunikację pomiędzy Ustką wschodnią i zachodnią (łącznie pomiędzy ul. Słupską a Darłowską).

Działanie 6

Stymulowanie działań zmierzających do rozwoju ponadregionalnej sieci transportowej umożliwiającej szybszą i bezpieczniejszą komunikację – z uwzględnieniem komunikacji morskiej.

Działanie 7

Reaktywacja komunikacji kolejowej.

Działanie 8

Poprawa skomunikowania Ustki z obwodnicą Słupska (konieczna modernizacja i rozbudowa układu drogowego m. Słupska).

Działanie 9

Skomunikowanie Ustki z zewnętrznym układem tras i dróg rowerowych (np. trasa zwiniętych torów do Sławna).

Działanie 10

Stwarzanie warunków przyjaznych inwestycjom z zakresu parkingów „wielopoziomowych”

Cel operacyjny 4

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta

Działanie 1

Promocja miasta w kraju i zagranicą jako kurortu Środkowego Wybrzeża posiadającego unikatowe walory uzdrowiskowe i turystyczno-krajobrazowe.

Działanie 2

Stworzenie kompleksowego produktu turystycznego odnoszącego się do historii i walorów miasta.

Działanie 3

Zwiększanie roli kultury jako czynnika wspierającego rozwój funkcji turystycznej poprzez organizację imprez kulturalnych rangi krajowej i międzynarodowej.

Działanie 4

Budowa Centrum Informacji Turystycznej zgodnej z założeniami Zintegrowanego Systemu Informacji Turystycznej Woj. Pomorskiego.

Działanie 5

Współpraca z organizacjami społecznymi (NGO i nieformalnymi) działającymi w obszarze turystyki.

Działanie 6

Budowa infrastruktury turystycznej ogólnodostępnej podnoszącej konkurencyjność kurortu oraz wydłużającej sezon w mieście np. budowa obiektów sportowych i terenów rekreacji dla dzieci i młodzieży, budowa Aqua Parku oraz infrastruktury do uprawiania turystyki wodnej.

Działanie 7

Zagospodarowanie pod funkcje turystyczne wolnych terenów po stronie zachodniej miasta w tym terenów leśnych (budowa promenady nadmorskiej po stronie zachodniej, budowa amfiteatru).

Działanie 8

Zagospodarowanie pod funkcje turystyczne bulwaru portowego zlokalizowanego po wschodniej stronie kanału portowego.

Działanie 9

Realizacja wspólnych projektów wspierających rozwój turystyki z partnerami transgranicznymi.

Działanie 10

Zagospodarowanie pod kątem turystycznym bunkrów i innych budowli militarnych po zachodniej stronie Ustki.

Działanie 11

Określenie i wdrożenie w ramach kampanii promocyjnych marki miasta.

Działanie 12

Poprawa jakości obsługi turystycznej poprzez podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw z branży turystycznej, usługowej i gastronomicznej.

Działanie 13

Wspieranie rozwoju turystyki konferencyjnej jako alternatywy w sezonie dla rozwoju turystyki rekreacyjnej i wypoczynkowej.

Działanie 14

Utworzenie centrum treningowego - szkoleniowego w Beach Soccera

Cel operacyjny 5

Poprawa konkurencyjności Uzdrowiska Ustka

Działanie 1

Przystąpienie do eksploatacji złóż surowców leczniczych znajdujących się na terenie miasta i gminy: borowiny, solanki.

Działanie 2

Utrzymanie statusu miasta uzdrowiskowego.

Działanie 3

Zagospodarowanie obszarów zieleni, szczególnie w strefie A uzdrowiska, pod funkcje uzdrowiskowe np. ścieżki zdrowia, parki.

Działanie 4

Budowa parku uzdrowiskowego.

Działanie 5

Rozwijanie oferty uzdrowiskowej poprzez inwestycję w infrastrukturę i urządzenia uzdrowiskowe.

Działanie 6

Dążenie do uruchomienia Zakładu Przyrodoleczniczego przy ul. Wczasowej.

Działanie 7

Wspólne działanie z Gminą Ustka w celu promowania marki uzdrowiska w kraju i za granicą.

Działanie 8

Współpraca z gminami uzdrowiskowymi woj. pomorskiego w celu rozwoju produktu turystycznego „Pomorskie kurorty zdrowia.

Działanie 9

Poprawa jakości usług uzdrowiskowych poprzez modernizację infrastruktury uzdrowiskowej oraz wspieranie funkcjonowania przedsiębiorstw zajmującymi się usługami uzdrowiskowymi.

4. Finansowanie wdrażania strategii.

Wiadome jest, że budżet gminy nie sprostą finansowaniu wszystkich działań przewidzianych w strategii. Dlatego bardzo ważne jest współdziałanie gminy z podmiotami prywatnymi (w ramach partnerstwa PPP), instytucjami państwowymi, które realizują zadania statutowe na terenie gminy np. Urząd Morski, Nadleśnictwo, a także przedsiębiorstw skarbu państwa jak Uzdrowisko Ustka Sp. z o. o.

Niemniej ważne są również takie źródła jak kapitał przedsiębiorców, kapitał mieszkańców, organizacji społeczno – zawodowych, sponsorów i partnerów.

Kolejną grupą wspierającą realizację celów strategicznych w gminie mogą być: Agencja Rozwoju Regionalnego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Narodowy Fundusz Zdrowia, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, instytucje ubezpieczeniowe, fundacje.

Bardzo ważnym źródłem zewnętrznych źródeł finansowania dla wdrażania strategii są banki (w zakresie bieżącej działalności, funduszy celowych i programów rządowych) programy ogłaszane przez ministerstwa m.in: Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Sportu i Turystyki, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz marszałka Woj. Pomorskiego.

Dofinansowanie rozwoju ze środków UE na lata 2007-2013:

Kierunek 1 – zrównoważony rozwój społeczności lokalnej

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego, Oś Priorytetowa II, VI, VII, IX (bez 9.3)
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 8.3
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 11.1, 11.2, 11.3, 12.3,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki działania: 1.3, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.8, 4.1.1, 4.2.1, 5.2.1, 5.4.2, 5.5.2, 6.1.1, 6.2, 6.3, 7.1, 7.2, 7.3, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5.

Kierunek nr 2 – zrównoważony rozwój przestrzeni publicznej

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego, Oś Priorytetowa V:
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Działania: 1.1, 2.1, 2.2, 3.1, 5.1
- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich”, Działania: 3.3, 4.1
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013, Oś priorytetowa IV, V, VIII,
- Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 4.1
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Działania: 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.6.

Kierunek nr 3 – rozwój gospodarki miasta

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego, Oś Priorytetowa I, VI
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 1.4, 4.1, 4.2,4.3, 4.4, 4.5, 6.2,6.3, 6.4,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki 8.1, 8.2, 6.1.1, 6.2, 6.3
- Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 4.1
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Priorytet VI.

Możliwość dofinansowania działań z podziałem na beneficjentów:

Tabela 22. Organizacje pozarządowe

	Ochrona środowiska	Transport	Kultura	Przedsiębiorczość	Społeczeństwo obywatelskie	Wzmocnienie administracji	Edukacja i nauka	Społeczeństwo informacyjne	Integracja społeczna	Zatrudnienie	Turystyka	Energetyka
Wszystkie	RPO WP POIS 5.1, POIS 5.2 POIS 5.3 POIS 5.4 RPO WP	POIS 8.1	RPO WP, POIS 11.1, POIS 11.2 RPO WP	RPO WP, PORYB 3.4 POKL 2.1 POKL 8.1 POKL 8.2	POKL 5.4 POKL 5.5	POKL 5.2	RPO WP, POKL 3.4 POKL 3.5 POKL 3.6 POKL 3.6 POKL 3.7 POKL 3.8 POKL 4.1 POKL 4.2 POKL 8.2 POKL 9.1 POKL 9.2 POKL 9.3 POKL 9.4 POKL 9.5	RPO WP, POKL 1.3 POKL 7.2 POKL 7.3	POKL 6.1.1 POKL 6.2 POKL 6.3 POKL 8.1	RPO WP, POIG 6.4	RPO WP,	
Organizacje otoczenia biznesu				POIG 3.1 POIG 3.3 POIG 5.2 POIG 5.3 RPO WP								
Konsorcja z administracją publiczną				PORYB 4.1				POIG 7.1 POIG 8.3 POIG 8.4		PORYB 4.1	PORYB 4.1	

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Tabela 23. Przedsiębiorstwa

	Projekty Inwestycyjne	Badawczo - rozwojowe	Promocja gospodarcza	Własność intelektualna	Ochrona środowiska	Szkolenia ogólne	Szkolenia specjalistyczne
Wszystkie jednostki		PORYB 3.5				POKL 2.1 POKL 8.1 PORYB 3.1	POKL 2.1 POKL 8.1 PORYB 3.1
Mikroprzedsiębiorstwa (zatrudnienie do 9 osób)	RPO WP POIG 4.3	RPO WP POIG 1.4 POIG 4.1 (łącznie z komponentem doradczym) POIG 4.2 PORPW priorytet I.	RPO WP	POIG 5.4	RPO		POIG 4.2 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u)
Małe i średnie przedsiębiorstwa (zatrudnienie od 10 do 249 osób)	RPO WP POIG 4.3 POIG 4.4 POIG 4.5	Jw.	RPO WP	POIG 5.4	POIS 4.1 POIS 4.2 POIS 4.3 POIS 4.4 POIS 4.5 POIS 4.6		POIG 4.2 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u) POIG 4.4 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u)
Duże przedsiębiorstwa (zatrudnienie powyżej 250 osób)	RPO WP POIG 4.3 POIG 4.4 POIG 4.5	POIG 1.4 POIG 4.1 (tylko część inwestycyjna) POIG 4.2		POIG 5.4	POIS 4.1 POIS 4.2 POIS 4.3 POIS 4.4 POIS 4.5 POIS 4.6		POIG 4.2 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u) POIG 4.4 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u)
konsorcja naukowo - przemysłowe		POIG 1.3 POIG 1.4					
Grupy przedsiębiorców	POIG 4.1	POIG 1.4 POIG 4.1					POIG 4.2 (element projektu zgodnie z zasadą cross-financing'u)

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Tabela 24. Szkoły, uczelnie, jednostki naukowe

	Infrastruktura edukacyjna	Infrastruktura towarzysząca	Wyrównywanie szans edukacyjnych	Kształcenie ustawiczne	Badania i programy dotyczące rozwoju systemu oświaty	Programy edukacyjne
Wszystkie jednostki			POKL 9.1 POKL 9.2	POKL 9.3 POKL 9.4 POKL 9.5	POKL 3.3 POKL 3.4 POKL 9.2 POKL 9.3	POKL 9.5
Przedszkole	RPO WP	RPO WP	POKL 9.1			POIS 5.4
Szkoła podstawowa	RPO WP	RPO WP	POKL 9.1			POKL 9.1 POIS 5.4
Gimnazjum	RPO WP	RPO WP	POKL 9.1			POKL 9.1 POIS 5.4
Szkoła ponadgimnazjalna	RPO WP	RPO WP	POKL 9.1 POKL 9.2			POKL 9.1 POIS 5.4 POKL 9.2
Placówka kształcenia ustawicznego	RPO WP	RPO WP		POKL 9.3		POKL 9.3 POIS 5.4

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Tabela 25 Administracja państwowa

	Transport	Zapobieganie zagrożeniom naturalnym i ochrona środowiska naturalnego	Rozwój zasobów ludzkich	Budowa społeczeństwa informacyjnego
Urząd morski	POIS 7.2 POIS 8.5	POIS 2.2 POIS 3.2 POIS 5.1 POIS 5.3		
Porty morskie	POIS 7.2 POIS 7.4 RPO WP			
Wojsko		POIS 2.2		
PGL Lasy Państwowe		POIS 2.2 POIS 3.1 POIS 3.2 POIS 3.3 POIS 5.1 POIS 5.2 POIS 5.3 POIS 5.4 RPO WP		
Państwowa Straż Pożarna	POIS 8.1	POIS 3.2 POIS 5.4		RPO WP
Policja	POIS 8.1	POIS 5.4		RPO WP
Centralny Zarząd Służby Więziennej			POKL 1.3	
Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa	POIS 7.2	POIS 3.2		

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Tabela 26. Ośrodki zdrowia i szpitale

	Inwestycje	Zakup wyposażenia	Kształcenie zawodowe	Programy profilaktyczne (poprawa stanu zdrowia pracowników)	Przygotowanie kompleksowej dokumentacji projektu
Wszystkie jednostki					
Ministerstwo Zdrowia		POKL 2.3	POKL 2.3	POKL 2.3	
Zakład opieki zdrowotnej (organem założycielskim minister)	POIS 12.2	POIS 12.2			POIS 12.2
Publiczne uczelnie medyczne	Jw.	Jw.			POIS 12.2
Zakłady opieki zdrowotnej (stany nagłego zagrożenia zdrowotnego – szpitalne oddziały ratunkowe oraz uczestniczące w systemie ratownictwa medycznego)	POIS 12.1	POIS 12.1			POIS 12.1
Kolumny transportu sanitarnego	Jw.	Jw.			POIS 12.1
Centra powiadamiania ratunkowego	Jw.	Jw.			POIS 12.1
Zakłady opieki zdrowotnej (organem założycielskim jednostka samorządu terytorialnego)	RPO WP	RPO WP			
Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Jw.	Jw.			

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Tabela 27. Rybacy

	Zaprzestanie działalności połowowej	Inwestycje	Rekompensaty społeczne	Akwakultura	Różnicowanie działalności
Rybak	PORYB 1.1 PORYB 1.2	PORYB 1.3	PORYB	PORYB 2.1	PORYB 3.6
Hodowcy Ryb	PORYB 2.2	PORYB 2.2		PORYB 2.1	
Gospodarstwa rybackie	PORYB 2.2	PORYB 2.2			
Porty rybackie		PORYB 3.3			

Źródło: Przewodnik po źródłach finansowania z unijnych funduszy, Fundusze Europejskie w Polsce, marzec 2008.

Skróty użyte w tabeli:

RPO WP- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

PO IS – Program Operacyjny Infrastruktura I Środowisko

PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

PO RYB- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora Rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”

5. Realizacja i monitoring strategii

- Realizacja Strategii Rozwoju Miasta Ustki odbywać się będzie poprzez uszczegóławiające Strategie programy/strategie branżowe, oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny/(WPI). Cele i działania określone w tych programach znajdować będą odzwierciedlenie w corocznych budżetach miasta Ustka.
- b) Przy realizacji celów strategicznych miasta planuje się wykorzystanie pomocowych środków zewnętrznych przy założeniu, że samorząd miejski przeznaczy w ramach własnego budżetu niezbędny udział środków własnych, oraz zapewni prefinansowanie inwestycji do czasu uzyskania refundacji poniesionych kosztów.
- Projekt Budżetu WPI przedstawiany przez Burmistrza Miasta mieszkańcom i Radzie Miasta musi wpisywać się w kierunki określone w Strategii Rozwoju oraz strategiach rozwojowych.

-Monitoring strategii przebiegać będzie w formie raportowania z realizacji określonych priorytetów rozwoju i celów strategicznych. Programy strategiczne sektorowe realizujące przyjętą Strategię zawierać muszą wskaźniki pozwalające ocenić poziom osiągnięcia zamierzonych celów.

- Celem monitoringu realizacji strategii jest:
  - przygotowanie kierunków działań w związku ze zmianą uwarunkowań w mieście i regionie,
  - wprowadzanie uzasadnionych zmian w przyjętych kierunkach działań, jeśli nie przyniosą one oczekiwanych efektów.
- Monitoringiem Strategii Rozwoju Miasta (wraz z WPI) koordynuje wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej w Ustce. Pracami nad sporządzeniem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego koordynuje wydział Finansowy, Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej oraz wydział Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska.
- Skarbnik Miasta odpowiedzialny jest za zapewnienie stabilnego wieloletniego montażu finansowego oraz jego monitoring.

Spis Tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców miejscowości w woj. pomorskim.....	20
Tabela 2. Podział osadniczy Ustki.....	21
Tabela 3. Ruch handlowych i pasażerskich jednostek pływających oraz jachtów w porcie Ustka w latach	28
Tabela 4. Migracje wewnętrzne w Gminie Miasto Ustka	50
Tabela 5. Przyrost naturalny w mieście Ustka.....	51
Tabela 6. Dane demograficzne dla gminy Miasto Ustka w latach 2001 – 2008. Stan na 31 grudnia.....	51
Tabela 7. Udział %ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem.....	52
Tabela 8. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Ustce.....	52
Tabela 9. Wykształcenie ludności.....	52
Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w mieście	53
Tabela 11. Pracujący w latach 2004-2006.....	56
Tabela 12. Bezrobotni w Ustce zarejestrowani wg płci.....	57
Tabela 13. Poziom wykształcenia wśród bezrobotnych w Mieście.....	58
Tabela 14. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku.....	59
Tabela 15. Bezrobotni wg stażu pracy.....	60
Tabela 16. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy.....	60
Tabela 17. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD.	61
Tabela 18. Struktura ruchu turystycznego i udzielonych noclegów w mieście	66
Tabela 19. Struktura bazy gastronomicznej miasta Ustki.....	70
Tabela 20. Liczba osób i powody zwracania się o zasiłki do MOPS w Ustce.....	77
Tabela 21. Kalendarz najważniejszych imprez organizowanych w Ustce.....	79
Tabela 22. Organizacje pozarządowe.....	108
Tabela 23. Przedsiębiorstwa.....	109
Tabela 24. Szkoły, uczelnie, jednostki naukowe.....	110
Tabela 25. Administracja państwowa.....	111
Tabela 26. Ośrodki zdrowia i szpitale.....	112
Tabela 27. Rybacy.....	112

Spis Wykresów

Wykres 1. Ruch handlowych i pasażerskich jednostek pływających oraz jachtów w porcie Ustka w latach 2002-2008.....	28
Wykres 2. Przebieg bezrobocia w Ustce:	58
Wykres 3. Struktura bazy noclegowej w Ustce.....	65
Wykres 4. Ruch turystyczny w Ustce w latach 2000-2008.....	66
Wykres 5. Struktura bazy gastronomicznej Ustki.....	70

Spis Rysunków

Rysunek 1. Aktualnie opracowane plany zagospodarowania przestrzennego w Ustce.....	14
Rysunek 2. Obszary ochrony przyrody w Ustce.....	19
Rysunek 3. Ustka na tle korytarzy transportowych.....	22
Rysunek 4. Leśna ścieżka dydaktyczna wybrzeże klifowe "Orzechowska wydma"	40
Rysunek 5. Wybrzeże klifowe.....	40
Rysunek 6. Klimat woj. pomorskiego.....	44
Rysunek 7. Kierunki rozwoju Miasta Ustka.....	92
Rysunek 8. Plan Strategiczny.....	98
Rysunek 9. Cele strategiczne.....	99

W opracowaniu Strategii Rozwoju Miasta Ustka na mocy Zarządzenia Burmistrza Miasta Ustka nr 0151/RIE/52/08 z dnia 05 marca 2008r w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju miasta do 2020 r wzięli udział:

1. Brzóska Adam – Przewodniczący Rady Miasta Ustka
2. Kurowski Marek – Z-ca Burmistrza Miasta Ustka
3. Bugajewska Małgorzata – Naczelnik Wydziału Gospodarki Przestrzennej
4. Cios Edward – Prezes „Wodociągi Ustka” Sp. Z o.o.
5. Goliszek Krzysztof – Wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr.2 w Ustce
6. Górecka Anna – Radna Rady Miasta Ustka
7. Karaś Maciej – Sekretarz Miasta Ustka
8. Laskowski Tomasz – Przewodniczący Zarządu Lokalnej Organizacji Turystycznej „LOT Ustka”
9. Lenard Bogumiła – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr.1 w Ustce
10. Masłowski Józef – Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych
11. Elżbieta Mey – Wysocka – Dyrektor Gimnazjum
12. Mierzejewska Elżbieta – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska
13. Mikucka Maria – PO-Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu
14. Nosewicz Grzegorz – Prezes „ZGK” SP. Z o.o.
15. Otręba Małgorzata – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
16. Pela Hanna – Z-ca Naczelnika Wydziału Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej
17. Rokosz Edward – Prezes „UTBS” Sp. z o.o.
18. Staszewska Aldona – Dyrektor Domu Kultury w Ustce
19. Teodorowicz Jarosław – Naczelnik Wydziału Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej
20. Tymińska - Bożek Sylwia – Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami
21. Tyszkiewicz Andrzej – Przewodniczący Komisji Gosp. Przestrzennej, Komunalnej, Finansów i Rozwoju Gospodarczego
22. Wszółkowski Piotr – Naczelnik Wydziału Promocji
23. Zagrodzki Ireneusz – Prezes „Empec” Sp. Z o.o
24. Barnowski Marcin – Historyk.